

Projekt

z dnia 21 listopada 2024 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR VIII/59/2024
RADY GMINY ROGOWO**

z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia raportów z realizacji "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i poz. 1572), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.¹⁾), **uchwała się co następuje:**

§ 1. Przyjąć raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027, za lata 2020 - 2021 przedstawiony przez Wójta Gminy Rogowo - stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Przyjąć raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020 -2023 z perspektywą do roku 2027, za lata 2022 - 2023 przedstawiony przez Wójta Gminy Rogowo - stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rogowo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Robert Wódczak

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej uchwały zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 834, poz. 1089 i poz. 1222.

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027
za lata 2020-2021

Lipiec, 2024 r.

Zamawiający:

Gmina Rogowo
Urząd Gminy
ul. Kościelna 8
88-420 Rogowo

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Wagrowska 2/203
61-369 Poznań
www.greenkey.pl

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027
za lata 2020-2021**

Opracowała:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	5
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	5
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	6
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU.....	6
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT	7
2.	OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2020-2021 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE	8
2.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	8
2.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	13
2.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	16
2.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI.....	17
2.4.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	17
2.4.2.	WODY PODZIEMNE.....	20
2.4.3.	ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ	21
2.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	23
2.5.1.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ.....	24
2.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	25
2.7.	GLEBY	27
2.8.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	30
2.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	38
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	42
3.	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY ROGOWO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2020 R. DO 31 GRUDNIA 2021 R.	43
4.	ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY ROGOWO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	53
5.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANYMI NA SZCZEBLU POWIATU	54
6.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ	55
7.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	56
8.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	60
9.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU	61
	SPIS TABEL	63
	SPIS RYCIN.....	63

Wykaz skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,

Dz. U. – Dziennik Ustaw,

GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,

JCW – Jednolita Część Wód,

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych,

mb – metr bieżący,

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

N - azot ogólny,

NH₄ – amoniak,

NO_x - tlenki azotu w spalinach samochodowych,

OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza,

OZE – Odnawialne Źródła Energii,

PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.

ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,

PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód powierzchniowych),

P - fosfor ogólny,

PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 μm,

PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 μm,

PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska,

PEM – pola elektromagnetyczne,

PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,

POŚ – Program Ochrony Środowiska,

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,

PWIS – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,

r. – rok,

RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,

RLM – równoważna liczba mieszkańców,

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,

S.A. – Spółka akcyjna,

SO₂ – dwutlenek siarki,

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,

ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,

ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rogowo.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” przyjętego jako Załącznik do Uchwały Nr XIV/92/2019 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2019 r.¹

Cele strategiczne przedstawione w raportowanym programie to: dotrzymanie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego, poprawa jakości stanu akustycznego środowiska, ochrona ludności przed zagrożeniami pól elektromagnetycznych, zapobieganie zagrożeniom powodziowym, dobra jakość wód i ich ochrona, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, ochrona gleb, rozwój gospodarki odpadami, ochrona zasobów przyrodniczych i przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera niniejszy raport odpowiada treści przyjętego programu ochrony środowiska, a także uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Dokument uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Niniejszy raport nawiązuje również do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

¹ Uchwała w sprawie POS <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/115-kadencja-20182023/artykuly/223-uchwaly-podjete-na-xiv-sesji-rady-gminy-rogowo?lang=PL>

1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”.

Ważne jest, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Rogowo opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętego Programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w programie.

W celu opracowania niniejszego raportu skorzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Gminy Rogowo, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

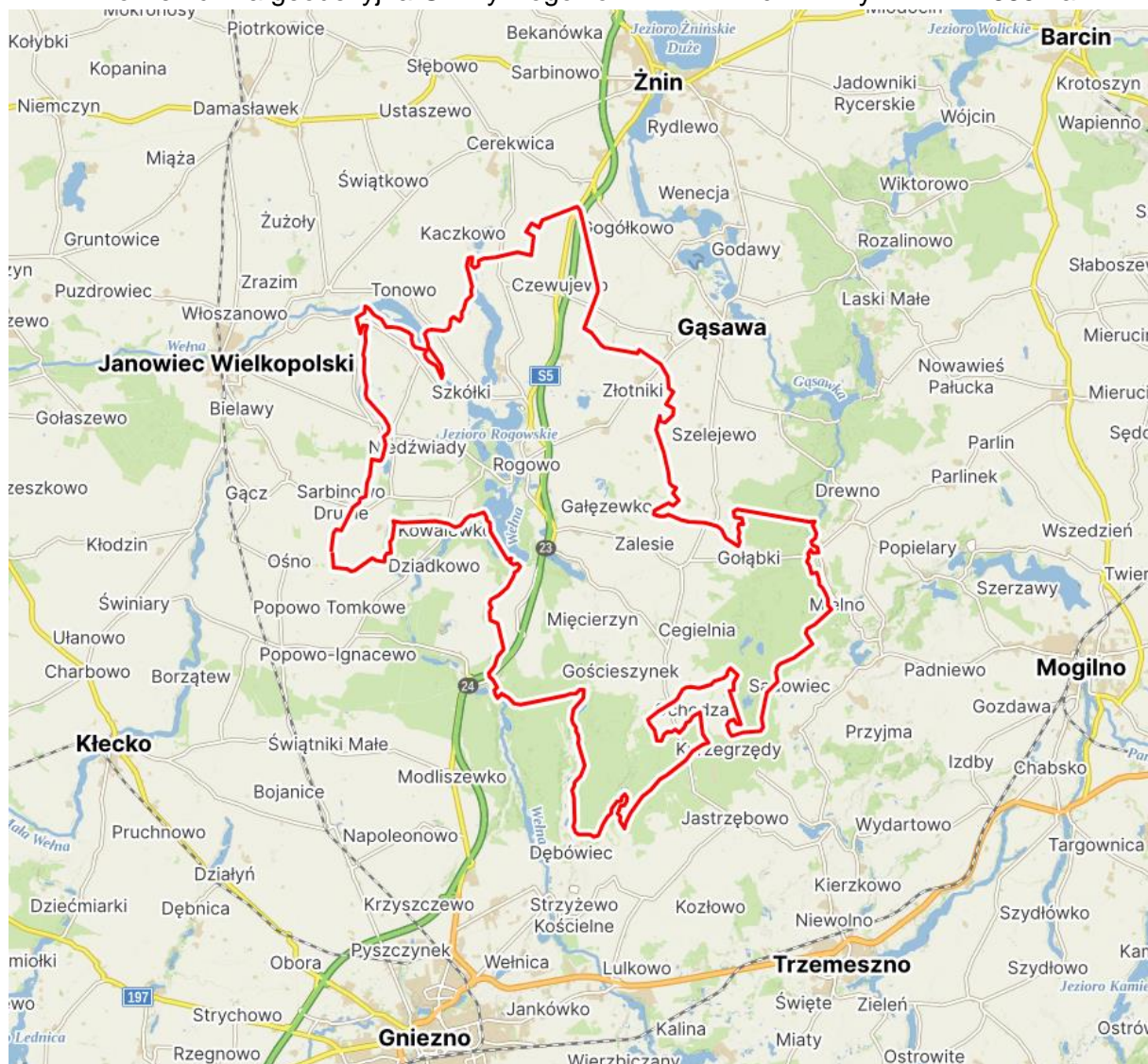
W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo oraz danych literaturowych.

1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT

Raport dotyczy Gminy Rogowo w powiecie żnińskim, złożoną z 43 miejscowości (tworzących 20 sołectw), którą zgodnie z danymi GUS (faktyczne miejsce zamieszkania):

- w dniu 31.12.2019 r. zamieszkiwało 6 828 osób,
- w dniu 31.12.2020 r. zamieszkiwało 6 699 osób,
- w dniu 31.12.2021 r. zamieszkiwały 6 682 osoby.

Powierzchnia geodezyjna Gminy Rogowo na koniec 2021 r. wyniosła 17 885 ha.

Ryc. 1. Gmina Rogowo i okolice
Źródło: www.mapy.cz

2. OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2020-2021 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń w Gminie Rogowo jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Jedynie w przypadku NO₂ istotny jest też udział zanieczyszczeń komunikacyjnych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni.

Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju.

Według tego podziału w województwie kujawsko - pomorskim wydzielono 4 strefy: aglomerację bydgoską, miasto Toruń, miasto Włocławek i strefę kujawsko - pomorską. Gmina Rogowo należy do strefy kujawsko - pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Ze względu na brak stacji pomiarowej (lata 2020-2021) jakości powietrza na terenie Gminy Rogowo należy bazować na danych dla całej strefy kujawsko-pomorskiej. W latach sprawozdawczych nie funkcjonowały na terenie gminy Rogowo lokalne czujniki powietrza.

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie kujawsko - pomorskiej w latach 2020-2021.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2020 r.	2021 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A/A1	A/C1
PM 10 (pył zawieszony)	C	C
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
Pb (ołów)	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. **Klasa A1** oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, **klasa C1** - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3 (dt)	NO2	SO2
Strefa kujawsko - pomorska	2020	A	D2	A	A
	2021	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Dodatkowo należy wyjaśnić, że zaliczenie całej strefy kujawsko-pomorskiej do klasy C / D2 nie oznacza, że przekroczenie wystąpiło bezpośrednio w Gminie Rogowo. Przyczyna może być poza gminą, w obrębie strefy. Stąd należy wyjaśnić, że Gmina Rogowo znalazła się poza obszarem przekroczeń w zakresie pyłów zawieszonych PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P. Gmina

Rogowo znajduje się natomiast w obszarach przekroczeń w rocznej ocenie jakości powietrza biorąc pod uwagę:

- O₃ - ze względu na liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2020-2021 – gdzie celem jest ochrona zdrowia,
- O₃ - ze względu na wartość AOT40 w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2020-2021 – gdzie celem jest ochrona roślin.

Warto podkreślić, że jednym z elementów poprawy jakości powietrza w ostatnich latach w Gminie Rogowo była realizacja Uchwały Rady Gminy Rogowo nr XIV/98/2016 z dnia 28 czerwca 2016 r. **Planu Gospodarki Niskoemisyjnej**.² Dokument został opracowany w celu ustalenia potrzeb i problemów występujących na opisywanym terenie w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznaczenie kierunków działań, które mają przyczynić się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, a także redukcji zużycia energii finalnej, poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Celem realizowanych zadań jest również zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisję.

W zakresie termomodernizacji gminnych budynków użyteczności publicznej w grudniu 2021 r. zakończony został projekt pn. „Rozbudowa budynku gminnego Przedszkola w Rogowie”. Podczas realizacji przedsięwzięcia przeprowadzono wymianę pieca na kocioł zasilany pelletem.

W 2021 r. zakończono również realizację zadania pn. „Termomodernizacja obiektów szkolnych w Gościeszynie”, w wyniku którego zmodernizowano energetycznie 2 budynki o łącznej powierzchni użytkowej 817,97 m². Rezultatem przeprowadzonej termomodernizacji jest zaoszczędzenie ilości energii cieplnej w ilości 649,72 GJ/rok. Głównym celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej obiektów szkolnych – przeprowadzone prace termomodernizacyjne poprawiły termoizolację budynków, co wpływa korzystnie na oszczędność energii cieplnej. Projekt przyczynia się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię oraz zmniejszenia emisji CO₂ do atmosfery.

W grudniu 2021 r. zostało także zakończone zadanie pn. „Zagospodarowanie przestrzeni zdegradowanej na cele rozwoju społecznego – okolice stadionu”. Podczas realizacji projektu zainstalowano w budynku zaplecza socjalnego 18 sztuk paneli fotowoltaicznych o łącznej mocy 6,93 kW oraz zainstalowano ogrzewanie podłogowe z pompą ciepła. Energia elektryczna produkowana przez panele jest wykorzystywana na potrzeby pokrycia zapotrzebowania energetycznego budynku.

W 2021 r. trwała realizacja projektu pn. „Zagospodarowanie brzegu jeziora Rogowskiego Dużego na cele rozwoju społecznego wraz z przebudową ciągów pieszo rowerowych”. Planowy termin zakończenia tego przedsięwzięcia został przedłużony do kwietnia 2022 r. Podczas realizacji projektu zaplanowano montaż instalacji fotowoltaicznej, docieplenie styropianem, montaż czujników ruchu oraz montaż lamp solarnych.

Ponadto w 2021 r. w gminnych obiektach użyteczności publicznej zrealizowano działania polegające na wymianie stolarki okiennej (5 szt. okien), wymianie stolarki drzwiowej (8 szt. drzwi), naprawie i konserwacji 2 szt. pieców kaflowych oraz naprawie i konserwacji przewodów kominowych. W 2021 r. nie dokonano wymiany źródeł grzewczych,

² PGN jest dostępny na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/54-ochrona-srodowiska-i-utrzymanie-czystosci-i-porzadku-na-terenie-gminy-rogowo/artykuly/330-uchwala-w-sprawie-przyjecia-planu-gospodarki-niskoemisyjnej-dla-gminy-rogowo>

nie realizowano zadań związanych z montażem instalacji fotowoltaicznych i zadań związanych z kolektorami słonecznymi w zakresie wspomagania przygotowywania ciepłej wody użytkowej.

Prowadzone na terenie Gminy Rogowo działania w zakresie oświetlenia ulicznego - budowy nowych punktów świetlnych LED, montaż lamp solarnych na nowo wybudowanej ścieżce rowerowej, przebudowy i modernizacje infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz modernizacje powierzchni dróg również wpływają na ograniczenie emisji gazów.

Na podstawie porozumienia (z dnia 27 maja 2021 r.) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu Gmina Rogowo w 2021 r. utworzyła punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Jest to kompleksowy proekologiczny program, którego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu tego celu jest dofinansowanie przedsięwzięć wymiany starych pieców i termomodernizacji, realizowanych przez właścicieli domów jednorodzinnych. W punkcie każdy mieszkaniec uzyskuje szczegółowe informacje o aktualnych zasadach Programu, pomoc przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dotację, a także przy rozliczaniu przyznanego już dofinansowania.

W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. z konsultacji w gminnym punkcie „Czyste Powietrze” w Rogowie skorzystało łącznie 160 osób, spośród których 29 złożyło za pośrednictwem punktu wnioski o dofinansowanie do wymiany starych pieców.

Zgodnie z zapisami zawartego Porozumienia Gmina Rogowo prowadzi ponadto systematyczne działania promujące poprawę stanu powietrza m.in. poprzez przeprowadzanie indywidualnych wizyt w domach mieszkańców, organizowanie spotkań z mieszkańcami (w domu kultury, świetlicach itd.), rozpowszechnianie materiałów informacyjnych promujących czyste powietrze, propagowanie Programu w lokalnej prasie i rozgłośniach radiowych.

Od 2021 prowadzone są kontrole pieców. W 2021 r. przeprowadzono 6 kontroli z następującymi wynikami:

1. Budynek wyposażony w kocioł na paliwo stałe o klasie efektywności niższej niż 3. Stosowany rodzaj paliwa – węgiel i drewno kawałkowe. Piec z ręcznym podawaniem. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie pieca.
2. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Stwierdzono: prawidłowe użytkowanie pieca w kotłowni oraz stosowanie paliwa stałego tj. drewno kawałkowe i węgiel. Zalecono (do roku 2028) wymianę źródła ciepła na kocioł z klasą 5 lub na ekoprojekt.
3. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie źródła ciepła. W budynku jest zainstalowany kocioł na paliwo stałe – pellet. Brak informacji o klasie pieca.
4. Stwierdzono prawidłowe użytkowanie źródła ciepła. W nieruchomości jest zamontowany piec na ekogroszek klasy niższej niż 5, z automatycznym podajnikiem paliwa.
5. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie źródła ciepła. Budynek wyposażony jest w kocioł o klasie 3. Paliwo jest podawane ręcznie. Stosowany rodzaj paliwa to drewno kawałkowe oraz węgiel.
6. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie pieca w kotłowni. Na miejscu stwierdzono występowanie opału: węgiel i drewno kawałkowe. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Właścicielka nieruchomości poinformowała, że piec obecnie użytkowany został wymieniony zimą 2020 r.

Na opisywanym terenie nie funkcjonuje dystrybucyjna **sieć gazowa**. Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. nie świadczy usługi dystrybucyjnej paliwa gazowego na terenie Gminy Rogowo. Ponadto jej Plany inwestycyjne oraz Plany rozwoju nie uwzględniają gazyfikacji opisywanego terenu. Plany mogą ulec zmianie w przypadku pojawienia się strategicznego odbiorcy, którego zapotrzebowanie na paliwo gazowe zapewni zwrot poniesionych wydatków w określonym czasie.

Na opisywanym terenie nie ma zorganizowanej **sieci ciepłowniczej**.

Rada Gminy Rogowo Uchwałą Nr XXVIII/127/2020 z dnia 29 maja 2020 r. przyjęła zaktualizowane **założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**.³ Jednym z elementów realizacji zadań w tym zakresie w latach 2020-2021 było sporządzenie dokumentacji modernizacji oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rogowo. Konieczność modernizacji i rozbudowy systemu oświetlenia ulic w Gminie wynika przede wszystkim ze stanu technicznego i awaryjności oświetlenia oraz podyktowana jest m.in. rozwojem budownictwa jednorodzinne. Najważniejszym argumentem za modernizacją jest możliwość redukcji wydatków na energię elektryczną i konserwację punktów świetlnych. Wybór ulic których dotyczyć będzie rozbudowa zależny jest od możliwości finansowych Gminy, złożonych wniosków oraz ich zasadności.

Warto też zauważyć, że podstawowe dane o środowisku zostały zawarte w **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego** Gminy Rogowo przyjętym Uchwałą Rady Gminy Rogowo nr II/48/2015 z dnia 29 września 2015 r.⁴ Jest to podstawowy element polityki przestrzennej opisywanej JST. Szczegółowe zasady w tym zakresie ustalane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których na koniec 2021 r. Gmina Rogowo posiadała 41 dla poszczególnych obszarów. Pokrycie opracowaniami planistycznymi obszaru gminy jest jednak stosunkowo niewielkie i wg stanu na koniec 2021 r. wynosi 1,71 % ogólnej powierzchni gminy, co determinowane jest przez jej rolniczy charakter.

W związku z potrzebą dokonania zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo w dniu 16 marca 2021 r. Rada Gminy Rogowo podjęła uchwałę inicjującą procedurę zmian Nr XXVI/194/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo.

Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:

- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji liniowej (z dróg),
- budowa ścieżek rowerowych w celu zmniejszenia emisji spalin,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE

³ Założenia (...) są dostępne na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/94-aktualne/artykuly/123-zalozenia-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-paliwa-gazowe-dla-gminy-rogowo-na-lata-20132028?lang=PL>

⁴ Studium zamieszczono na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/66-studium-uwarunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego-gminy-rogowo>

- budowa sieci gazowej,
- rozwój zorganizowanych systemów ciepłowniczych (np. wspólne kotłownie w budynkach wielorodzinnych).

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Największym źródłem hałasu na terenie Gminy Rogowo jest droga ekspresowa S5, która została oddana do użytku 23 grudnia 2019 r. Przez opisywany obszar przebiegają także drogi powiatowe i gminne.

Wg informacji przekazanych przez **Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy** długość drogi ekspresowej S5 na terenie Gminy Rogowo wynosi 17,613 km (początek 113,281 km, koniec 130,894 km). Jest to droga oddana do użytku w 2021 r., w stanie pożądanym, niewymagająca napraw. W latach 2020-2021 nie prowadzono na niej konkretnych działań inwestycyjnych. Bieżące utrzymanie tj. oczyszczanie nawierzchni, oczyszczanie elementów odwodnienia drogi, utrzymanie separatorów, koszenie terenów zielonych pasa drogowego, zbieranie zanieczyszczeń z terenu pasa drogowego i utrzymanie czystości obiektów mostowych to prace wliczone w ryczałt za utrzymanie drogi, dla których nie wyodrębnia się kosztów na poszczególnych odcinkach.

Zgodnie z danymi **Zarządu Dróg Powiatowych w Żninie** na terenie Gminy Rogowo przebiega 20 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 101,128 km.

Zadania zrealizowane na szczeblu gminnym wykazano w dalszej części opracowania w tabeli z inwestycjami. Należy zauważyć, że rodzaj nawierzchni drogi ma znaczenie z punktu widzenia środowiska z minimum dwóch powodów:

- na drogach nieutwardzonych istotny jest problem pylenia z dróg podczas ruchu pojazdów, co nie jest istotne na drogach o nawierzchni asfaltowej czy betonowej,
- drogi o zniszczonej i „dziurawej” nawierzchni sprzyjają powstawaniu hałasu podczas przejazdów samochodów – słyszalna praca amortyzatorów, wibracje elementów pojazdów, co ma ograniczone znaczenie podczas przejazdu po nawierzchni równiej, gładkiej.

Dlatego prezentuje się długość dróg wg nawierzchni (stan na 2022 r.):

- drogi gminne o nawierzchni twardej 41,9 km,
- drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej 41,2 km,
- drogi gminne o nawierzchni gruntowej 59,2 km.

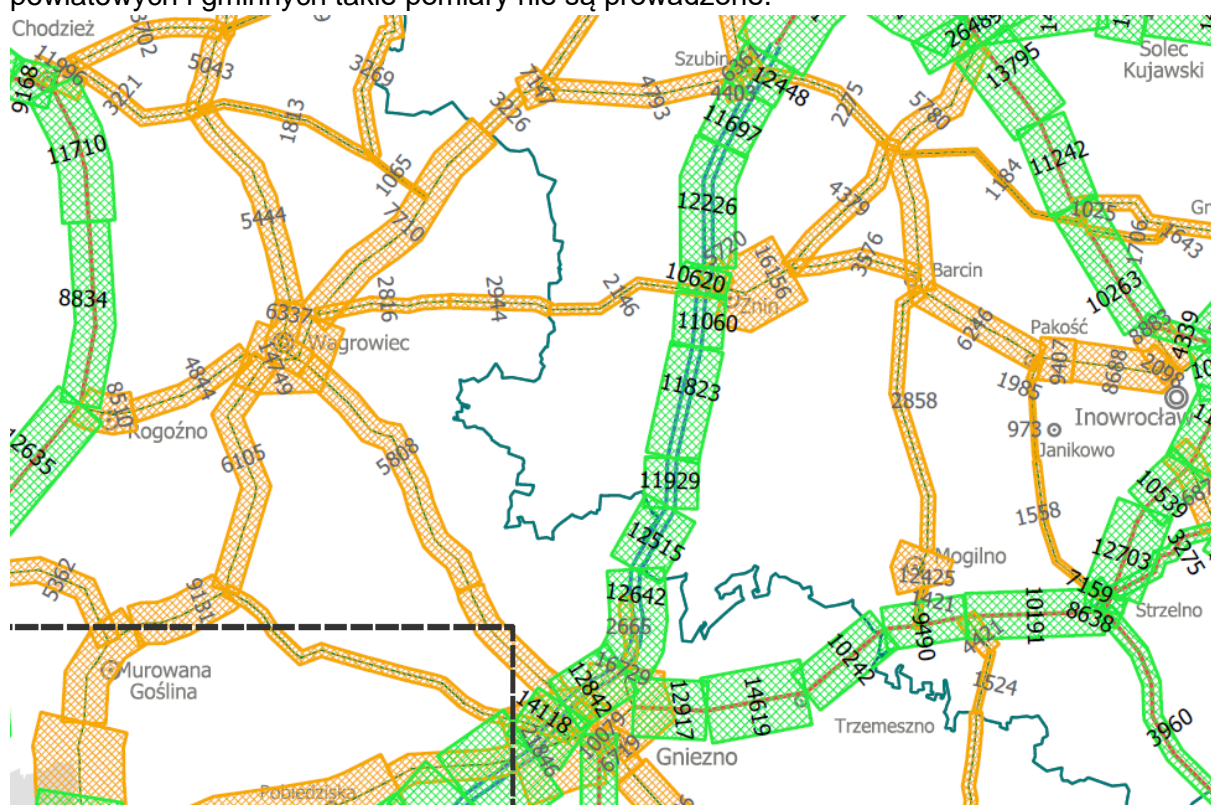
Na terenie Gminy **nie ma czynnych linii kolejowych** ze stałymi połączeniami stąd brak zagrożenia hałasem tego źródła.

Ważnym komponentem infrastruktury służącym zmniejszeniu hałasu są drogi rowerowe. Jednak według danych GUS na koniec 2021 r. na terenie Gminy Rogowo nie było rozbudowanej sieci dróg rowerowych (wg GUS, długość dróg dl rowerów wyniosła 1,4 km) dlatego należy dążyć do rozwoju w tym zakresie.

W okresie sprawozdawczym **Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie prowadzili pomiarów hałasu komunikacyjnego** na terenie Gminy Rogowo.

W celu możliwości przeanalizowania narażenia na hałas odniesiono się do natężenia ruchu pojazdów, które jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego objęte są drogi krajowe i wojewódzkie. GPR przeprowadzane są co 5 lat. W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na terenie Gminy Rogowo. Należy zauważyć, że sytuację znacząco zmieniła budowa drogi ekspresowej S5 obsługującej m.in. relację Poznań – Bydgoszcz. Wcześniej ruch prowadzony był drogą krajową nr 5, miejscami wśród zwartej zabudowy. Drogi wojewódzkie w granicach gminy nie występują. Na drogach powiatowych i gminnych takie pomiary nie są prowadzone.

Ryc. 2. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich części województwa kujawsko-pomorskiego wg GPR 2020/2021

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

Tabela 3. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla drogi ekspresowej S5 oraz drogi krajowej nr 5 na terenie Gminy Rogowo wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem porównania zachodzących zmian

Numer drogi	Nazwa odcinka pomiarowego	Rok pomiaru (GPR)	Pojazdy silnikowe ogółem (szt.)	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów samochodowych (SDR - liczba pojazdów)									
				Motocykle	Samochody osobowe Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Suma ciężarowe (suma)	Udział ruchu ciężarowego (%)	Autobusy	Ciągniki rolnicze	
							bez przycz.	z przycz.					
			SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	suma	%	SDR	SDR	
droga ekspresowa S5	Węzeł Biskupin – Węzeł Rogowo	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	11823	41	7341	1383	288	2758				12	0
droga ekspresowa S5	Węzeł Rogowo – Węzeł Lubcz	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	11929	30	7620	1410	304	2552				13	0
droga ekspresowa S5	Węzeł Lubcz – Węzeł Mieleszyn	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	12515	33	8205	1397	327	2540				13	0
droga krajowa nr 5	odcinek Żnin - Modliszewko	GPR 2010	7623	31	4842	676	495	1485				77	17
		GPR 2015	10413	49	6550	1054	385	2273				83	19
		GPR 2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021

Wnioski z danych ujętych w tabeli:

1. Wzrasta liczba pojazdów silnikowych (również ciężarowych) przemieszczających się po analizowanym odcinku, przy czym można porównać wyniki z GPR 2010 i GPR 2015 dla drogi krajowej nr 5 oraz wyniki z GPR 2020/2021 dla drogi ekspresowej nr S5. Odcinki te nie przebiegają dokładnie tym samym śladem, jednak relacje przez nie obsługiwane w pewien sposób są możliwe do porównania.
2. Wg GPR 2020/2021 zanotowano wzrost liczby pojazdów silnikowych względem zarówno GPR 2015, jak również 2010. Droga poprowadzona jest jednak nowym śladem i omija zwartą zabudowę. Należy to ocenić pozytywnie, gdyż przez to zmniejszyło się natężenie hałasu powodowanego ruchem pojazdów (w szczególności ciężarowych) w zabudowie miejscowości.

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Na terenie Gminy Rogowo tj. w Rogowie i Czewujewie zlokalizowane są **anten** **nadawcze telefonii komórkowych**. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one w przestrzeni niedostępnej dla ludności i ich wartość emisji jest w granicach dopuszczalnych.

Zgodnie z danymi **operatora elektroenergetycznego** Enea Operator Sp. z o.o., stan sieci elektroenergetycznej jest dobry. Operator zgodnie z zapisami właściwych przepisów prawa, na bieżąco realizuje modernizacje, remonty i zabiegi eksploatacyjne w sieciach wysokiego, średniego i niskiego napięcia, których celem jest zapewnienie dobrego stanu technicznego infrastruktury sieciowej, a przez to poprawy jakości usług oraz spełnienie wymagań wynikających ze wzrostu zapotrzebowania na moc.

Na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie prowadzili **monitoringu pól elektromagnetycznych**.

Wyniki z punktów monitoringowych dla powiatu żnińskiego i województwa kujawsko-pomorskiego są w granicach dopuszczalnych norm (podano wyniki dla powiatu)

- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Żninie, ul. Sienkiewicza wyniósł 0,73 V/m w 2020 r.,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Łabiszynie, ul. 3 Maja 18 wyniósł <0,3 V/m w 2021 r.,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Janowcu Wielkopolskim, ul. Staszica 10 wyniósł <0,3 V/m w 2021 r.

Nie ma podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące **poziomy dopuszczalne** wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).

Ponadto w serwisie <https://si2pem.gov.pl/> dostępna jest mapa PEM, która przedstawia położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ścisłe regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby sprawdzania ich dotrzymania. Wartości zmierzone w okresie sprawozdawczym nie przekraczały dopuszczalnych norm.

Obszerną bazą dotyczącą urządzeń emitujących PEM jest Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępny pod adresem bip.uke.gov.pl.

Prezes UKE realizując ustawowe obowiązki określone w ustawie Prawo telekomunikacyjne, zamieszcza na stronie podmiotowej BIP UKE <http://bip.uke.gov.pl/> informację o dokonaniu rezerwacji częstotliwości, na rzecz podmiotu, dla którego dokonano

też rezerwacji częstotliwości, zakres częstotliwości objętych rezerwacją oraz okres, na jaki została udzielona rezerwacja.

Wykaz rezerwacji i pozwoleń radiowych dla każdej ze służb radiokomunikacyjnych zamieszczony jest na stronie pod adresem <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/wykaz-pozwolen-radiowych> oraz <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/rejestr-urzadzen> i stanowi wyczerpujące źródło informacji, do ujęcia kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym na terenie Gminy Rogowo.

Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytom ludzi.

2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Do największych i najważniejszych zbiorników wodnych znajdujących się na terenie Gminy Rogowo należą: Jezioro Rogowskie, Jezioro Ziolo, Jezioro Wolskie, Jezioro Lubieckie oraz Jezioro Grochowiskie. Do najważniejszych cieków wodnych zlokalizowanych na terenie Gminy Rogowo należą m.in. Struga Ryszewska I, Rzeka Wełna czy Struga Sadowiecka.

Gmina Rogowo położona jest na granicy obszarów działania Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Poznaniu (zachodnia część Gminy) i Bydgoszczy (wschodnie fragmenty Gminy).

Gmina Rogowo położona jest w obrębie 6 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (3 rzeczne i 3 jeziorne) (JCWP⁵). Oznacza to, że w granicach administracyjnych opisywanej gminy znajdują się choćby w części zlewnie opisanych poniżej JCWP.

Tabela 4. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Rogowo

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	JCWP rzeczna / jeziorna
1.	LW10193	Ziolo	jeziorna
2.	LW10200	Rogowskie	jeziorna
3.	LW10203	Wolskie	jeziorna
4.	RW600025186339	Wełna do Lutomni	rieczna
5.	RW600025188299	Mała Noteć	rieczna
6.	RW60002518836779	Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego	rieczna

Źródło: dane Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej

Należy jednocześnie zauważyć, że powyższy podział obowiązywał w okresie sprawozdawczym, ale po tym czasie został zmieniony. Dane aktualne zostaną przedstawione w nowym programie ochrony środowiska.

Ponadto Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, na wszystkich producentów rolnych w kraju, tj. prowadzących produkcję rolną, w tym działy specjalne produkcji rolnej oraz

⁵ JCWP - oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych

działalność, w ramach której przechowywane są odchody zwierzęce lub stosowane nawozy - nakłada obowiązek prowadzenia tej działalności w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. W celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu wdrażany jest na obszarze całego państwa program działań zgodnie z zapisami art. 104 ustawy Prawo wodne.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Rogowo badanych w ostatnich latach. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujące przynajmniej częściowo obszar gminy. Jest to ważne biorąc pod uwagę przemieszczanie się zanieczyszczeń w ramach JCWP. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną.

Odniesiono się w szczególności do lat 2020-2021 będących przedmiotem niniejszego raportu, jednak z uwagi na fakt, że najbardziej aktualne zestawienie prezentowane przez GIOŚ obejmuje szerszy zakres lat, podano pełne dane wielolecia – podobnie prezentuje je GIOŚ. Obecnie jest to wielolecie 2016-2021. Umożliwia to szersze porównanie, gdyż monitoring prowadzony jest w ograniczonym zakresie.

Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry	II	II	II	dobry	II	II	II	dobry	II	II
III	umiarkowany	III	III	III	umiarkowany	III	III	PSD	poniżej dobrego	PSD	PSD
IV	słaby	IV	IV	IV	słaby	IV	IV	Rodzaj JCW			
V	zły	V	V	V	zły	V	V				

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY		stan dobry	stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD śr	poniżej stanu dobrego	przekroc. stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroc. stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroc. stęż. śred. i maks.				

Tabela 5. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących swym zasięgiem Gminę Rogowo na podstawie wyników za lata 2016-2021

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
Jednolite Części Wód Powierzchniowych – rzeczne											
1.	Mała Noteć RW600025188299	Mała Noteć (Zachodnia) - Kunowo	2020	IV	2017	III	2020	>II	IV - słaby potencjał ekologiczny	brak oceny	zły
2.	Wełna do Lutomni RW600025186339	Wełna - Żerniki	2021	IV	2018	III	2021	>II	IV - słaby potencjał ekologiczny	brak oceny	zły
3.	Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego RW60002518836779	Gąsawka - poniżej Jeziora Sobiejuskiego, Sobiejuchy	2020	V	2017	III	2020	>II	V – zły potencjał ekologiczny	dobry	zły
Jednolite Części Wód Powierzchniowych – jeziorne											
4.	Wolskie LW10203	jez. Wolskie - stanowisko 02	2017-2020	IV	2017	>I	2017-2020	>II	IV - słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
5.	Ziolo LW10193	jez. Ziolo - stanowisko 01	2018	V	2021	>I	2018	>II	V – zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
6.	Rogowskie LW10200	jez. Rogowskie - stanowisko 02	2019	V	2019	>I	2019	>II	V – zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły

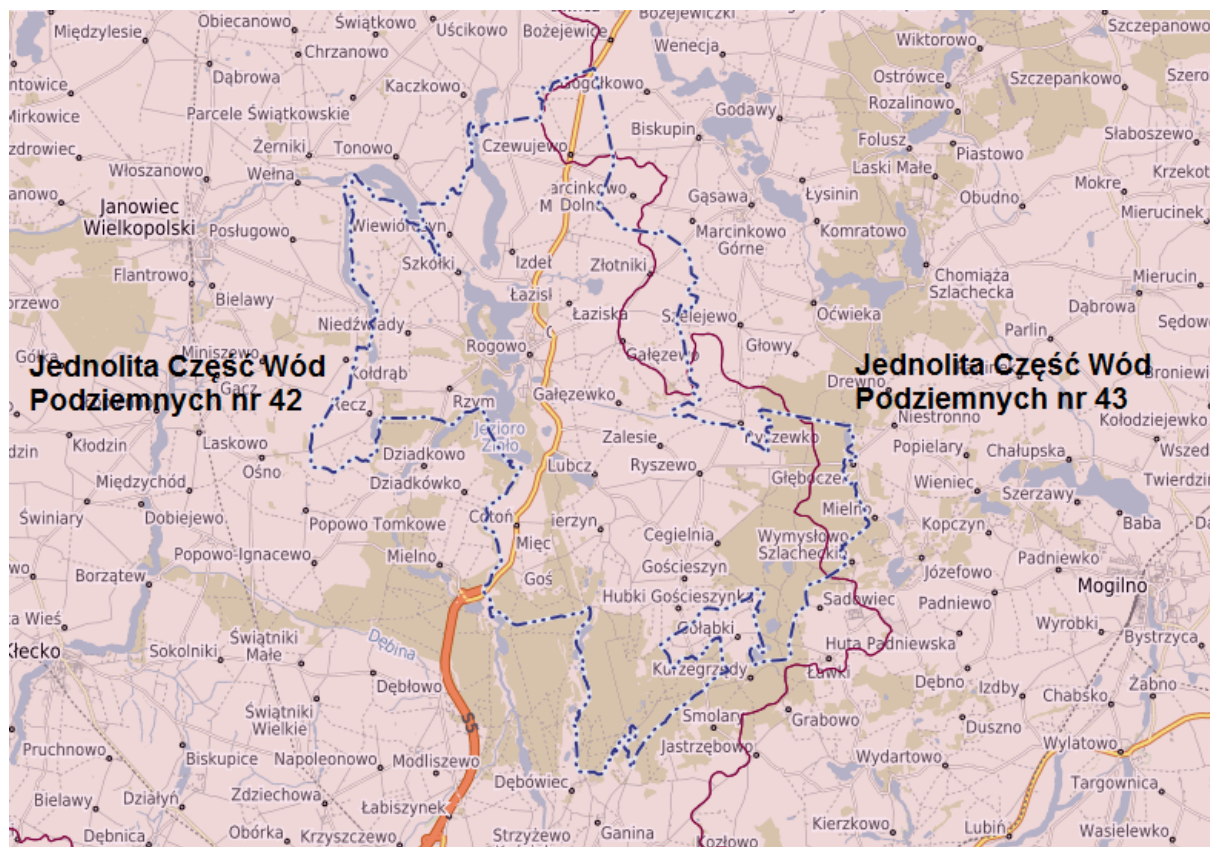
Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela
Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela
dostępnych na <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Gminy Rogowo położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 42 i 43. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Gminy Rogowo pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu www.mjwp.gios.gov.pl.

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym wyniki są następujące (monitoring prowadzony co 3 lata):

- **JCWPd nr 42** - zarówno stan chemiczny jak również ilościowy oceniono jako dobry w odniesieniu do całej JCWPd. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane te dotyczą roku 2019. Ocena za 2022 r. nie jest jeszcze dostępna.
- **JCWPd nr 43** - stan chemiczny i ilościowy oceniono jako słaby w odniesieniu do całej JCWPd w 2019 r. Wskaźniki powodujące słaby stan wód to przekroczenie wartości progowej dobrego stanu chemicznego wód podziemnych wskaźników: Fe, TOC K, NO₃, SO₄, Na, Cl, HCO₃, As – pierwszy i trzeci kompleks wodonośny. Warstwy wodonośne ujmowane w tych punktach w większości przypadków nie posiadają żadnej izolacji. Zatem są one szczególnie narażone na zanieczyszczenie pochodzenie antropogenicznego, na co może wskazywać obecność szczególnie NO₃, SO₄ i K. Obecność w składzie chemicznym Na i Cl mogą być efektem nadmiernej eksploatacji wód podziemnych lub ascenzji wód zmineralizowanych. Zasięg zanieczyszczenia oszacowano na 55,92%. Stwierdzono stan ilościowy słaby, ze względu na ascenzję wód słonych dopływających z niżej występujących poziomów wodonośnych piętra mezozoiku (kreda i jura) oraz częściowo zasolonych warstw neogeńsko-paleogeńskich. O ocenie zdecydowały wyniki analiz fizyczno-chemicznych wody w punkcie monitoringu stanu chemicznego 1179, zlokalizowanym w Sikorowie (a więc poza terenem Gminy Rogowo), jednak nie stwierdzono statystycznie znaczącego trendu wzrostowego przekroczonych wskaźników indykatorywnych zasolenia (PEW, Cl i Na) dla zakresu czasowego 2007–2019, reprezentatywnego statystycznie. Współczynnik determinacji dla wszystkich wskaźników indykatorywnych wynosił $R^2 < 0,6$. Punkt monitoringu stanu chemicznego nr 1179 ujmuje czwartorzędowy poziom wodonośny, występujący w przedziale głębokości od 70 do 80 m.

Ryc. 3. Położenie Gminy Rogowo na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych
Źródło: www.rogowo.e-mapa.net

Klasyfikację stanu wód podziemnych monitoruje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Jednak w latach 2020-2021 na terenie Gminy Rogowo nie było punktów monitoringowych wód podziemnych.

Gmina znajduje się niemal w całości w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 Subzbiornik Inowrocław. – Gniezno.

2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ

Suszą nazywamy długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości i wysoką temperaturą.

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się etapy jej rozwoju – suszę rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

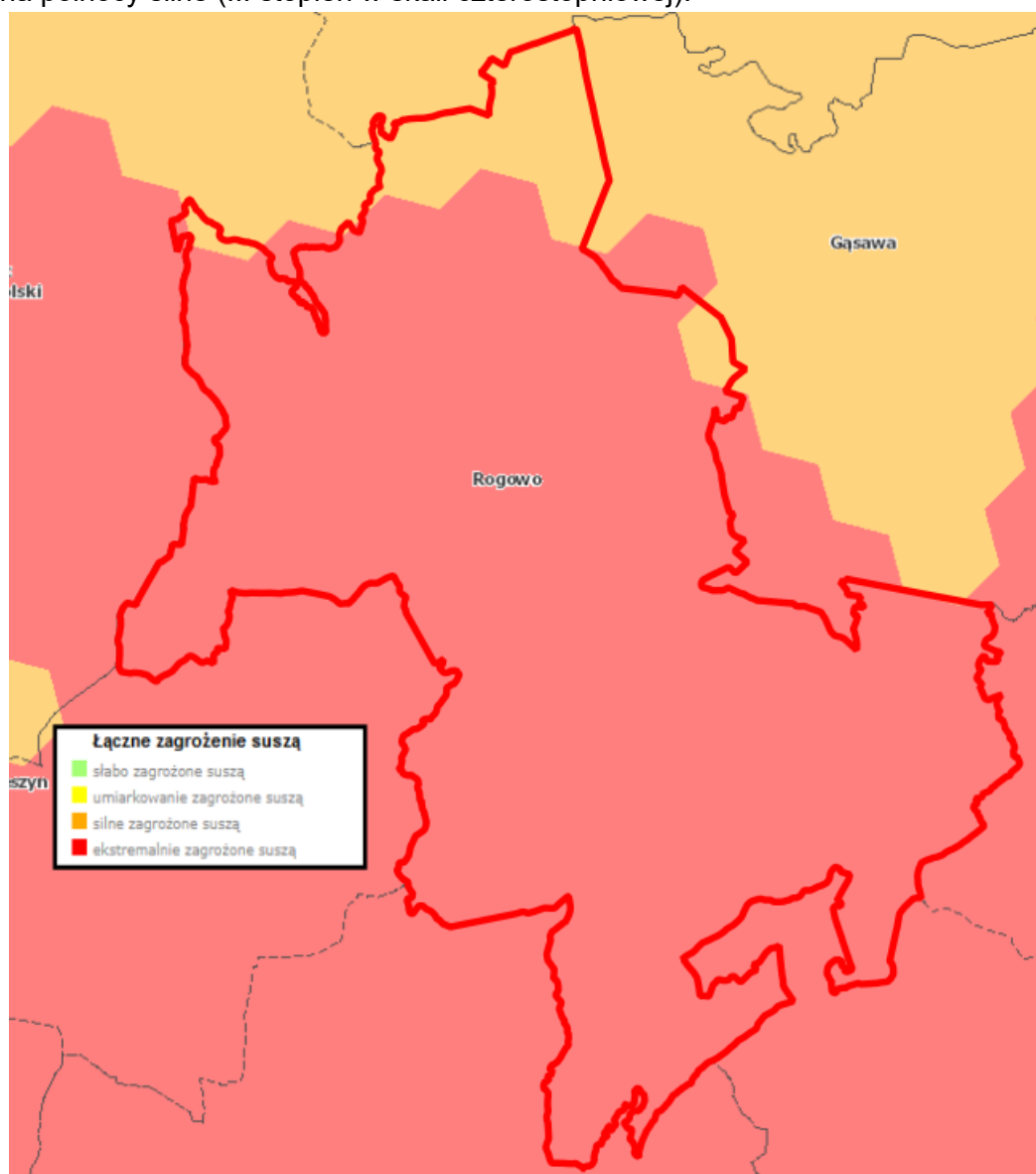
Gmina Rogowo w ocenie przedstawionej w „Planie przeciwdziałania skutkom suszy”⁶ uzyskała następujące wyniki:

- została zaliczona w całości do obszarów o ekstremalnym zagrożeniu suszą atmosferyczną (IV stopień w skali czterostopniowej),

⁶ - opublikowany na stronie:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001615/O/D20211615.pdf>

- jest w IV klasie zagrożenia suszą rolniczą, co oznacza, że jest ekstremalnie zagrożona (IV stopień w skali czterostopniowej),
- gminy jest w III klasie zagrożenia suszą hydrologiczną, co oznacza silne narażenie na ten rodzaj suszy (III stopień w skali czterostopniowej),
- znajduje się w II klasie zagrożenia suszą hydrogeologiczną, co oznacza, że jest umiarkowanie narażona na ten rodzaj suszy, wyjątek stanowi północny kraniec gminy, który jest w klasie I (słabo narażony),
- łączne zagrożenie suszą jest na większości obszaru gminy ekstremalne (klasa IV), a na północy silne (III stopień w skali czterostopniowej).

Ryc. 4. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Rogowo

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPPSS

Biorąc pod uwagę analizę danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej stwierdza się, że na terenie Gminy Rogowo **nie występuje szczególne zagrożenie powodziowe oraz zagrożenie podtopieniami**. Nie wyklucza to możliwości wystąpienia lokalnych podtopień i naglego podniesienia się poziomu wody w wyniku wystąpienia nieprzewidywanych zjawisk

meteorologicznych, takich jak: intensywne opady atmosferyczne, gwałtowne topnienie pokrywy śnieżnej. Zagrożenie to może wystąpić jako lokalne podtopienia terenów.

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

W okresie sprawozdawczym woda dostarczana była z wodociągów zarządzanych przez producenta wody – Gminę Rogowo tj. wodociągów: Rogowo, Ryszewo, Gościeszyn, Mięcierzyn, Skórki, Czewujewo. Woda z sieci wodociągowej w wymienionych przypadkach była przydatna do spożycia w całym okresie sprawozdawczym. Okresowe przekroczenia dopuszczalnych parametrów miały charakter incydentalny i podejmowane były skuteczne działania naprawcze polegające na intensywnym płukaniu urządzeń wodociągowych.

Ponadto funkcjonował wodociąg Złotniki, gdzie producentem wody jest spółka Morawscy Sp. z o.o. Grochowiska Księżę. W tym przypadku w 2021 r. PSSE wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Gmina Rogowo częściowo została włączona do **aglomeracji kanalizacyjnej** Uchwałą nr XXIII/156/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie **wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rogowo** (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2020 poz. 6180).⁷

Wyznaczono aglomerację Rogowo o równoważnej liczbie mieszkańców 3767 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rogowo, obejmującą następujące miejscowości: Rogowo, Grochowiska Księżę, Grochowiska Szlacheckie, Złotniki, Gostomka (część), Lubcz.

Komunalna oczyszczalnia ścieków położona jest w Rogowie przy ul. Jeziornej 1a. Osady powstające na oczyszczalni ścieków, po odwodnieniu i higienizacji oraz czasowym magazynowaniu na oczyszczalni, przekazywane są odbiorcom zewnętrznym w celu rolniczego zagospodarowania.

Powyżej wymieniona Uchwała była poprzedzona Uchwałą nr IX/164/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rogowo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2015 poz. 2108),⁸ która straciła moc z dniem wejścia w życie uchwały z dnia 28 stycznia 2021 r. zgodnie z art. 565 ust. 2 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.

Jednocześnie należy dodać, że Uchwała z dnia 30 listopada 2020 r. została zmieniona Uchwałą nr III/17/2024 Rady Gminy Rogowo z dnia 28 maja 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Gminy Rogowo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2024 poz. 3492).⁹ Po zmianach funkcjonuje aglomeracja Rogowo o równoważnej liczbie mieszkańców 3 426 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rogowo, obejmująca następujące miejscowości: Gostomka (w części), Grochowiska Księżę, Grochowiska Szlacheckie, Lubcz (w części), Rogowo (w części) i Złotniki.

Stan techniczny oczyszczalni ścieków jest bardzo dobry ponieważ oczyszczalnia jest po zakończonej rozbudowie i modernizacji oraz spełnia swoje zadanie. Bliższe informacje

⁷ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2020 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2020/6180/>

⁸ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2015 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2015/2108/>

⁹ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2024 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2024/3492/>

w tym zakresie znajdują się w programie ochrony środowiska, którego opracowanie i przyjęcie planowane jest na rok 2024.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2020-2021.

Zgodnie z danymi GUS wg stanu na 31.12.2021 r. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosił 99,9 % podobnie jak w roku poprzednim. Długość sieci wodociągowej wyniosła 179,0 km na koniec 2021 r. i była wyższa o 0,6 km niż rok wcześniej oraz o 5,8 km wyższa niż 31.12. 2019 r. Liczba przyłączy wodociągowych wzrosła nieznacznie z 1532 sztuk wg stanu na koniec 20219 r. do 1588 sztuk wg stanu na 31.12.2021 r.

Pomiędzy 2019 a 2021 r. wzrosła ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym: 256,2 m³ w 2019 r., 263,1 tys. m³ w 2020 r. oraz 268,8 tys. m³ w 2021 r. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wzrosło z 37,4 m³ w 2019 r. do 39,3 m³ w 2020 r. oraz 40,1 m³ w 2021 r. Należy obserwować, czy w kolejnych latach nastąpi trend wzrostowy czy wartości będą stopniowo malały.

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej stopniowo rośnie i wyniósł 50,6 % wg stanu na koniec 2021 r., wobec 50,4 % na koniec 2020 r. i 50,4 % na dzień 31.12.2019 r. Zaobserwować można zróżnicowaną objętość ścieków odprowadzonych: z 174,0 tys. m³ w 2019 r. przez 197,0 tys. m³ w 2020 r. do 194,0 tys. m³ w 2021 r. Występowała stała długość sieci kanalizacyjnej wynosząca 35,9 km przez cały okres sprawozdawczy.

Nieczystości ciekłe gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których liczba wyniosła 560 sztuk na koniec 2021 r. i zwiększyła się względem stanu na 31.12.2019 r. kiedy zarejestrowano 535 szamb. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków stopniowo rośnie i wg stanu na 31.12.2019 r. wyniosła 217 sztuk, a na koniec okresu sprawozdawczego 230 sztuk. Prowadzony jest rejestr zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

2.5.1. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zadaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie jest dokonanie **oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** zgodnie z obowiązującymi normami.

Wyniki są następujące:

1. Woda dostarczana była z wodociągów: Rogowo, Ryszewo, Gościeszyn, Mięcierzyn, Skórki, Czewujewo i Złotniki.
2. Jakość wód była kontrolowana przez producentów wody tj. Gminę Rogowo i spółkę Morawscy Sp. z o.o. Grochowiska Księżę (dotyczy wodociągu Złotniki) oraz PSSE w Żninie zgodnie z rocznym harmonogramem poboru wody do spożycia zatwierdzonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy.
3. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie zgłoszono reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie Gminy Rogowo.
4. **Jakość wody z wodociągów zarządzanych przez Gminę Rogowo na koniec lat 2020 i 2021 odpowiadała obowiązującym normom sanitarnym.** W przypadku czasowego przekroczenia dopuszczalnych norm podejmowano skuteczne działania naprawcze.

5. Jakość wody z wodociągu zarządzanego spółką Morawscy Sp. z o.o. Grochowiska Księżę (dotyczy wodociągu Złotniki) na koniec 2020 odpowiadała obowiązującym normom sanitarnym. Natomiast na koniec 2021 r. woda była warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi.

Dane o jakości wody w sieci wodociągowej pozyskano z ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla Gminy Rogowo za lata 2020-2021.

Tabela 6. Pobór wody z wodociągów publicznych zaopatrujących obszar Gminy Rogowo

Wodociąg	Wartość w danym roku	
	2020	2021
Wielkość produkcji (m³/dobę)		
Wodociąg Rogowo	417	407
Wodociąg Ryszewo	347	301
Wodociąg Gościeszyn	103	100
Wodociąg Mięcierzyn	113	110
Wodociąg Skórki	130	115
Wodociąg Czewujewo	343	387
Wodociąg Złotniki	130	48
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (osób)		
Wodociąg Rogowo	2200	2187
Wodociąg Ryszewo	1330	1329
Wodociąg Gościeszyn	540	537
Wodociąg Mięcierzyn	670	668
Wodociąg Skórki	455	459
Wodociąg Czewujewo	2170 – w tym 780 osób z terenu Gminy Żnin	2157 – w tym 786 osób z terenu Gminy Żnin
Wodociąg Złotniki	550 – plus około 190 osób z terenu Gminy Gąsawa	42 – w tym 12 osób z terenu Gminy Gąsawa

Źródło: Oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Rogowo 2020-2021

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Według danych serwisu MIDAS prowadzonego przez **Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy** na terenie Gminy Rogowo występują złoża surowców mineralnych, a dokładnie złoża piasków i żwirów oraz złoża soli kamiennej. Ich podstawową charakterystykę przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 10. Wykaz złóż występujących na terenie Gminy Rogowo

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania na koniec 2022 r.	Zasoby wg stanu na 2021 r.		Wydobycie		
			geologiczne - bilansowe	przemysłowe	2020	2021	razem
sól kamienna (tys. ton)							
1.	Mogilno II	Z – złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane	5 693 613	99 692	-	-	-
piaski i żwiry (tys. ton)							
2.	Bożacin	E – złożo eksploatowane	969	435	82	76	158
3.	Gałęzewo I	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	105	-	-	-	-
4.	Gałęzewo II	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	78	-	-	-	-
5.	Gałęzewo III	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	969	717	-	-	-
6.	Gałęzewo IV	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	468	360	-	-	-
7.	Rogowo	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	214	-	-	-	-
8.	Rogowo JS	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	291	-	-	-	-

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy:
Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2020 r.
Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2021 r.

Tylko jedno ze złóż (Bożacin) było eksploatowane w latach 2020-2021, co potwierdza Państwowy Instytut Geologiczny, który każdego roku publikuje bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na koniec roku poprzedniego.

Ponadto należy zauważyć, że obecnie złoża soli coraz częściej wykorzystywane są, jako wyjątkowo korzystne obiekty geologiczne, do budowy w ich obrębie operacyjnych kawernowych magazynów ropy naftowej, gazu ziemnego i paliw. Jednym z trzech funkcjonujących (stan na koniec 2021 r.) kawernowych podziemnych magazynów był właśnie podziemny magazyn gazu ziemnego Mogilno II.

Na terenie Gminy Rogowo **nie występują historyczne miejsca zanieczyszczenia powierzchni ziemi.**

2.7. GLEBY

Na terenie Gminy Rogowo układ drogowy obsługuje krajowe i wojewódzkie połączenia dlatego występuje zagrożenie dla gleb w tym zakresie. Gleby narażone są też na degradację w związku z rozwojem sieci osadniczej.

Na terenach użytkowanych rolniczo konieczna jest prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy corocznie prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe, a wyniki przekazywane są rolnikom w celu dostosowania nawożenia do potrzeb. Dokonano zestawienia wyników badań prowadzonych w latach 2020-2021 na podstawie przebadanych próbek z terenu Gminy Rogowo. Wyniki przedstawiono w formie wykresów kołowych.

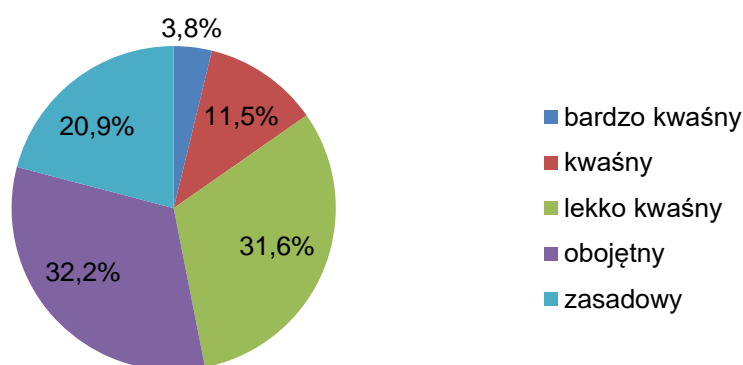
Tabela 7. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Rogowo przebadanych w latach 2020-2021

Lp.	Oceniana kategoria		Rok		Suma 2020-2021	
			2020	2021	Liczba próbek	Udział (%)
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	16	8	24	3,8
		kwaśny	58	15	73	11,5
		lekko kwaśny	146	54	200	31,6
		obojętny	144	60	204	32,2
		zasadowy	99	33	132	20,9
2.	wapnowanie	konieczne	18	9	27	4,3
		potrzebne	30	5	35	5,5
		wskazane	56	16	72	11,4
		ograniczone	77	30	107	16,9
		zbędne	282	110	392	61,9
3.	fosfor	bardzo niska	6	2	8	1,3
		niska	37	12	49	8,0

Lp.	Oceniana kategoria	Rok		Suma 2020-2021		
		2020	2021	Liczba próbek	Udział (%)	
	średnia	71	50	121	19,8	
	wysoka	105	48	153	25,0	
	bardzo wysoka	228	52	280	45,9	
4.	potas	bardzo niska	6	0	6	1,0
		niska	23	19	42	6,9
		średnia	81	41	122	20,0
		wysoka	103	44	147	24,1
		bardzo wysoka	234	60	294	48,0
5.	magnez	bardzo niska	1	0	1	0,2
		niska	32	7	39	6,4
		średnia	151	62	213	34,9
		wysoka	175	65	240	39,2
		bardzo wysoka	88	30	118	19,3
6.	liczba gospodarstw	19	15	34	100	
7.	pow. przebadania (ha)	969,05	264,6	1233,65	100	
8.	liczba próbek: odczyn i potrzeby wapnowania	463	170	633	100	
9.	liczba próbek: zasobność w fosfor, potas i magnez	447	164	611	100	

Źródło: opracowanie na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Bydgoszczy

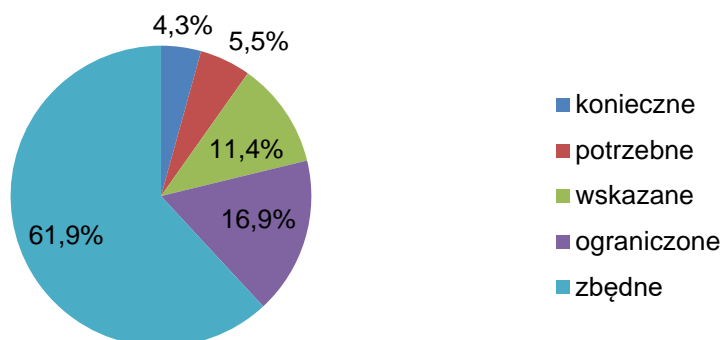
Wśród badanych próbek na terenie Gminy Rogowo dominują gleby o odczynie lekko kwaśnym (31,6 %) i obojętnym (32,2 %). Najmniej jest gleb o odczynie bardzo kwaśnym.

Ryc. 5. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2020-2021

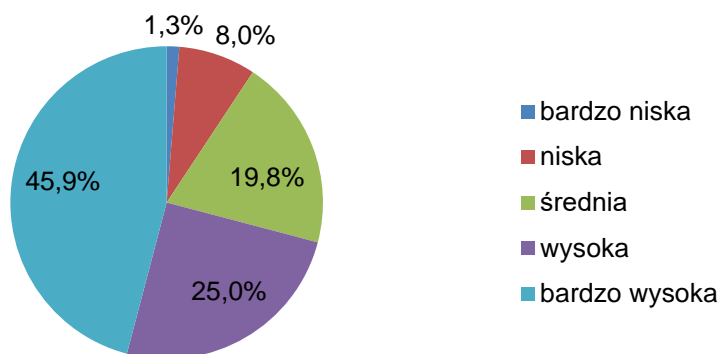
Gleby na terenie Gminy Rogowo w większości nie wymagają wapnowania. Spośród badanych próbek aż 61,9 % wskazuje, że wapnowanie jest zbędne. Wyniki wskazujące, że wapnowanie jest konieczne stanowią tylko 4,3 % badanych próbek.

Ryc. 6. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2020-2021

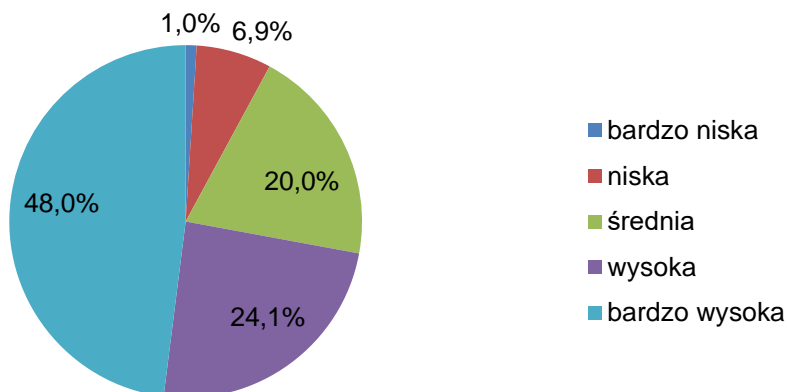
Badane gleby cechują się zwykle (45,9 %) bardzo wysoką i wysoką (25,0 %) zawartością fosforu. Jedynie 1,3 % próbek wykazuje bardzo niską zasobność w fosfor.

Ryc. 7. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2020-2021

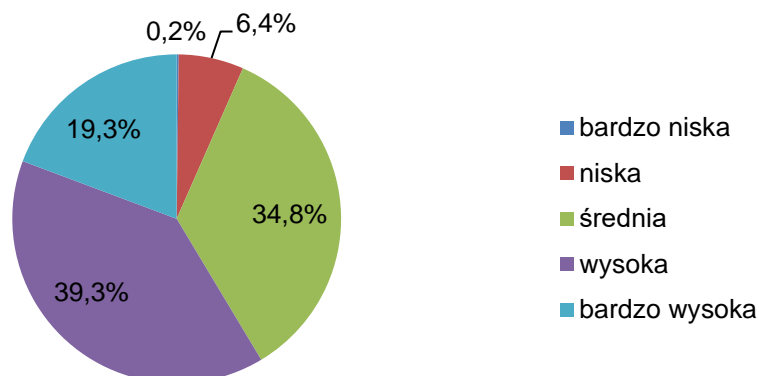
W odniesieniu do zawartości potasu, dominują (48,0 %) gleby o bardzo wysokiej zawartości tego pierwiastka. W większości pozostałych przypadków wykazano, że zasobność gleby w potas jest bardzo wysoka i wysoka.

Ryc. 8. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2020-2021

Jeśli chodzi o magnez można uznać, że w zdecydowanej większości przypadków zasobność w ten pierwiastek jest co najmniej średnia (34,8 %) , a nawet wysoka (39,3 %) lub bardzo wysoka (19,3 %). Nieznaczny procent badanych próbek wykazał bardzo niską zasobność gleby w ten makroelement.

Ryc. 9. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2020-2021

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przekazał, że w latach 2020-2021, dla mieszkańców Gminy Rogowo nie przeprowadzono konkretnych szkoleń. Udzielano jednak porad indywidualnych oraz informacji w zakresie wapnowania, przechowywania oraz stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Rogowo do swojego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi włączyła nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe, takie jak: szkoły, sklepy, zakłady oraz nieruchomości letniskowe czy wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Sprawę tę reguluje Uchwała Nr XX/145/2012 Rady Gminy Rogowo z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina w zamian za uiszczaną opłatę realizuje obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W okresie sprawozdawczym obowiązywała Uchwała nr VI/37/2015 Rady Gminy Rogowo z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczaniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W drodze przetargu została wybrana firma świadcząca usługę polegającą na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z terenu Gminy Rogowo od właścicieli nieruchomości. **Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości** z terenu Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym był Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o. o. w Świdnicy Oddział w Żninie przy ul. Jasnej 2a

Gmina Rogowo na swojej stronie internetowej zamieszcza harmonogram - kalendarz wywozu odpadów komunalnych z poszczególnych miejscowości.

Na terenie Gminy Rogowo nie ma czynnych składowisk odpadów komunalnych.

W przeszłości (działki nr 793 oraz 795 w Rogowie) funkcjonowało składowisko odpadów. Było eksploatowane od 1991 r. do końca 2009 roku. Aktualny status składowiska to składowisko nieczynne. Na jego terenie nie odnotowano skażenia środowiska (tj. emisje, wycieki, pożary, wybuchy) ani skażenia wód gruntowych i gleby.

Składowisko odpadów zostało zrehabilitowane w ramach wspólnego projektu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz zainteresowanych samorządów lokalnych pod nazwą „Rehabilitacja składowisk odpadów w województwie kujawsko-pomorskim na cele przyrodnicze” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Projekt zakończono w 2015 r.

Głównym celem Projektu było przywrócenie wartości przyrodniczych terenom po zamkniętych składowiskach odpadów między innymi poprzez właściwe ukształtowanie terenu, odtworzenie gleby, uregulowanie właściwych stosunków wodnych oraz wprowadzenie roślinności. Zrehabilitowane tereny zostaną udostępnione mieszkańcom w formie ścieżek edukacyjnych. Infrastruktura, która powstanie w tych miejscach umożliwi prowadzenie działań edukacyjnych z zakresie ekologii, ochrony środowiska oraz racjonalnego gospodarowania odpadami.¹⁰

Gmina Rogowo posiada jeden **Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych**, który jest zlokalizowany **w Rogowie przy ul. Jeziornej 1a**. PSZOK świadczył usługi odbierania odpadów od wtorku do soboty w godzinach od 10:00 do 18:00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. Właściciele nieruchomości samodzielnie dostarczają do PSZOK określone odpady, zebrane w sposób selektywny.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest **coroczny odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego**. Odpady te są **zbierane 2 razy w roku z posesji** (w latach 2020-2021 przeprowadzono po jednej zbiórce w każdym roku).

Gmina Rogowo jest gminą rolniczą dlatego udostępnia na swojej stronie internetowej adresy punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów.¹¹

Informacje o ogólnej masie odpadów zebranych, w tym zebranych selektywnie wg rodzajów odpadów przedstawiono na podstawie GUS. Dane te są przedstawione w nieco inny sposób niż dane z analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2020, 2021 i 2022. Jednak wytyczne do opracowania programów ochrony środowiska wskazują, że dane GUS należy stosować w celu możliwości łatwego porównania pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Dostępne informacje zebrano w tabeli z uwzględnieniem roku 2022, aby przedstawić trend.

¹⁰ Informacja o rekultywacji składowiska znajduje się na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/51-rekultywacja-skladowiska-odpadow-w-rogowie?lang=PL> oraz <https://kujawsko-pomorskie.pl/aktualnosci/kolejne-skladowiska-do-rekultywacji/>

¹¹ Informacja dotycząca odpadów z działalności rolniczej została zamieszczona na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/127-informacja-dotyczaca-odbioru-odpadow-z-dzialalnosci-rolniczej-artykuly/204-informacja-dotyczaca-odbioru-odpadow-z-dzialalnosci-rolniczej?lang=PL>

Tabela 8. Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminie Rogowo w latach 2020-2021 – uwzględniono odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz z PSZOK

Rodzaj odpadów	Masa odpadów (ton)			Udział (%)
	2020	2021	suma 2020-2021	
200301 niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	1 683,0400	1 626,9400	3 309,9800	68,21
150101 opakowania z papieru i tektury	34,0900	37,3400	71,4300	1,47
150102 opakowania z tworzyw sztucznych	205,0000	218,5800	423,5800	8,73
150107 opakowania ze szkła	123,5600	130,6000	254,1600	5,24
160103 opony	10,4200	9,8400	20,2600	0,42
170101 odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	135,5000	112,7000	248,2000	5,11
170107 zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	4,5200	-	4,5200	0,09
170904 zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	10,2200	16,7000	26,9200	0,55
200123* urządzenia zawierające freon	0,6600	0,6800	1,3400	0,03
200132 leki	0,1504	0,1282	0,2786	0,01
200136 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123, 200135	17,5600	10,7400	28,3000	0,58
200201 odpady ulegające biodegradacji	122,7800	188,9000	311,6800	6,42
200307 odpady wielkogabarytowe	84,8800	65,9600	150,8400	3,11
200135* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 20012 zawierające niebezpieczne składniki	-	1,4200	1,4200	0,03
SUMA	2 432,3804	2 420,5282	4 852,9086	100,00
Łączna masa z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych	2 282,1404	2 291,1282	4 573,2686	94,24
Łączna masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych	150,2400	129,4000	279,6400	5,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2020 i 2021

Szczegółowe dane dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zostały przedstawione w **analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rogowo**.

Nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami zwykle były realizowane dobrze, czego wynikiem są osiągnięte poziomy ekologiczne Gminy Rogowo. Należy przy tym wyjaśnić, że lata 2020-2021 były graniczne dla wyliczenia wymaganych prawem poziomów w gospodarce odpadami, co wyjaśniono poniżej.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - podstawą prawną jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego

użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167). Rozporządzenie obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to minimum 50 % za 2020 r. Gmina Rogowo w 2020 r. nie osiągnęła poziomu wymaganego, gdyż uzyskała 30,38 %.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167). Rozporządzenie obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to minimum 70 % za 2020 r. Zgodnie z art. 13. ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, do ewidencji odpadów oraz sprawozdań składanych za pośrednictwem BDO za 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stosuje się przepisy dotychczasowe, w tym stosuje się dotychczasową definicję odpadów komunalnych. W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).¹² Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne dla Gminy Rogowo został osiągnięty i wyniósł:

- 100 % w 2020 r.
- 100 % w 2021 r.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 poz. 2412) – obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to maksimum 35 % do dnia 16 lipca 2020 r.¹³ Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dla Gminy Rogowo został osiągnięty i wyniósł:

- 32,18 % w 2020 r.,
- 29,29 % w 2021 r.

Od 2021 r. zostały określone nowe wymagane poziomy. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (**od 2021 r.**) oraz poziomu składowania (**od 2025 r.**). **Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych** został określony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021 poz. 1530). Rozporządzenie obowiązuje dla wyliczania poziomu od roku 2021

¹² <https://bdo.mos.gov.pl/news/wyjasnienia-ministerstwa-klimatu-i-srodowiska-dotyczace-przekazywania-danych-w-ramach-sprawozdawczosci-komunalnej-za-2021-r/>

¹³ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002412>

włącznie, a wymagany poziom to minimum 20 % za 2021 r. oraz minimum 25 % za 2022 r. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych dla Gminy Rogowo wyniósł:

- 24,61 % w 2021 r. (**został osiągnięty**).

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych dla Gminy Rogowo wyniósł:

- 18,96 % w 2020 r.,
- 21,20 % w 2021 r.

W latach 2020-2021 Rada Gminy Rogowo podjęła następujące **uchwały regulujące gospodarowanie odpadami**.¹⁴

1. Uchwała Nr XVI/109/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenie wysokości tej opłaty oraz ustalenie stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy oraz przekazano do ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz. 1496 z dnia 16 marca 2020 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały dokonano wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Ponadto ustalono stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 26 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość oraz ustalono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 52 zł. Ponadto ustalono miesięczną stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych z nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy oraz miesięczną stawkę opłaty podwyższonej za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych z nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. W ramach w/w uchwały ustalono również częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 1 zł od stawki ustalonej w § 2 ust. 1.
2. Uchwała Nr XVI/110/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy oraz przekazano do ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz. 1497 z dnia 16 marca 2020 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały ustalono ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości

¹⁴ Wykaz uchwał dotyczących gospodarki odpadami znajduje się na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/123-uchwały-i-zarządzenia-?lang=PL&page=0&size=10&sortBy=0&sortType=-1>

- wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe za rok w wysokości 169 zł oraz ryczałtową stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe za rok w wysokości 507 zł.
3. Uchwała Nr XVI/114/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Rogowo. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy oraz przekazano do ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz. 1500 z dnia 16 marca 2020 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały określono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Rogowo.
 4. Uchwała Nr XVII/117/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rogowo. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego oraz do Dziennika Urzędowego Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz.2597 z dnia 18 maja 2020 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie uchwalono Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rogowo.
 5. Uchwała Nr XVII/118/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego oraz do Dziennika Urzędowego Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz.2598 z dnia 18 maja 2020 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie określono szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
 6. Uchwała Nr XXVII/205/2021 Rady Gminy Rogowo z dnia 6 maja 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Uchwałę przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Wojewody Kujawsko – Pomorskiego, oraz przekazano do ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. i ogłoszono pod poz. 2536 z dnia 13 maja 2021 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada Gminy Rogowo ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 34,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny w wysokości 68,00 zł od osoby na miesiąc. Ponadto ustalono częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi

kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 3,00 zł od stawki ustalonej tj. 34,00 zł.

7. Uchwała Nr XXXIV/252/2021 Rady Gminy Rogowo z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada Gminy Rogowo postanowiła o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze względu na to, iż środki pozyskiwane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie są wystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ponadto w okresie sprawozdawczym zostało wydane Zarządzenie NR 0050.43.2021 Wójta Gminy Rogowo z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Gminy Rogowo.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m in. zasady segregacji odpadów, informacje dotyczące PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów.¹⁵

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z PSZOK, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD. Ponadto wydawane są ulotki, które kierowane są do mieszkańców.

Gmina podejmuje działania kontrolne w celu potwierdzenia liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomości poprzez weryfikację danych zawartych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Utrzymanie czystości na terenach publicznych realizowana była na bieżąco przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy. Odpady zebrane podczas prac porządkowych zostały zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W okresie sprawozdawczym Gmina Rogowo udostępniła wszystkim zainteresowanym **poradnik segregacji**¹⁶, którego fragment przedstawiono na rycinie.

¹⁵ Informacje dotyczące gospodarki odpadami znajdują się m.in. na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/313-informacja-dotyczaca-gospodarowania-odpadami-komunalnymi-na-terenie-gminy-rogowo?lang=PL>

¹⁶ Poradnik segregacji z 2021 r. <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/310-poradnik-segregacji?lang=PL>

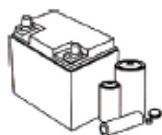
ODPADY NIEBEZPIECZNE SPECJALNE POJEMNIKI, SKLEP LUB DOSTARCZONE DO PSZOK

PRZEKAZUJEMY

odpady niebezpieczne tj. rozpuszczalniki, farby, lakiery, substancje chemiczne, baterie i akumulatory, świetlówki energooszczędne, przeterminowane leki.

substancje chemiczne

baterie i akumulatory

farby, lakiery, rozpuszczalniki

świetlówki i żarówki energooszczędne

przeterminowane leki

PAMIĘTAJ!

Odpady niebezpieczne powinny być przekazane w oryginalnych opakowaniach, co umożliwi ich poprawną identyfikację.

Większość odpadów niebezpiecznych można oddać w sklepie, którym były kupione pierwotne produkty.

Przeterminowane leki wyrzucaj do specjalnych pojemników w aptekach.

Godziny: Wtorek - Sobota od 10:00 do 18:00
Poniedziałek NIECZYNNE

DOBRE RADY NA ODPADY

Jak bezpiecznie i szybko pozbyć się odpadów niebezpiecznych

AKUMULATORY

Akumulator oddaj w sklepie przy zakupie nowego, a z pewnością otrzymasz upust. Możesz również poszukać przedsiębiorcy, który skupuje zużyte akumulatory.

BATERIE

Baterie zawierają toksyczne substancje, dlatego wyrzucaj je wyłącznie do specjalnych pojemników, które znajdują się na stacjach benzynowych, w sklepach, urzędach i placówkach oświatowych.

PRZETERMINOWANE LEKI

Leki wrzucaj do specjalnych pojemników znajdujących się w aptekach, ponieważ tylko w ten sposób zostaną one poddane prawidłowej utylizacji.

ŚWIETŁÓWKI ENERGOOSZCZĘDNE

Świetlówki zawierają niebezpieczną dla zdrowia rtęć, dlatego postępuj z nimi bardzo ostrożnie i przekazuj do sklepu, w którym kupujesz nowe świetlówki.

ZUŻYTE OLEJE I SMARY TECHNICZNE

Oleje i smary oraz pozostałości po nich przekazuj do miejsca zakupu w oryginalnych opakowaniach. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

FARBY I ROZCIEŃCZALNIKI

Pozostałości farb i rozcieńczalników wraz z oryginalnymi opakowaniami przekazuj do miejsca zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

SUBSTANCJE CHEMICZNE

Wszelkie substancje chemiczne i opakowania po nich przekazuj do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

KLEJE

Kleje, które nie nadają się do stosowania, należy przekazywać w oryginalnych opakowaniach do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

Ryc. 10. Fragment poradnika segregacji obowiązującego na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym

Źródło: <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/310-poradnik-segregacji?lang=PL>

Gmina posiada „Program **usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest** dla Gminy Rogowo na lata 2020-2032” przyjęty Uchwałą nr XIV/93/2019 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2019 r.¹⁷ W programie zawarte zostały m.in. ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie, które jako zinwentaryzowane umieszczono w Bazie Azbestowej dostępnej pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl. Ponadto w programie określono szacunki jednostkowych kosztów usuwania dachowych pokryć azbestowych i płyt azbestowo - cementowych, oraz propozycje odnośnie udzielania przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu.

- w 2020 r. łączna masa usuniętych wyrobów zawierających azbest wyniosła 85,32 ton, a koszt zadania to 37 915,91 zł,
- w 2021 r. łączna masa usuniętych wyrobów zawierających azbest wyniosła 124,86 ton, a koszt zadania to 49 818,54 zł.

Rozliczona i wypłacona przez WFOŚiGW dotacja zrefundowała w 100% poniesiony przez Gminę koszt przedsięwzięcia.

Ostatnia aktualizacja danych miała miejsce 30.08.2023 r. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że wyroby zawierające azbest na terenie Gminy Rogowo to głównie faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej. Na terenie Gminy występuje 4 073,185 Mg wyrobów zawierających azbest, użytkowanych przez osoby fizyczne i prawne. Ilość wyrobów zawierających azbest administrowanych przez osoby fizyczne to 3 558,328 Mg, ilość azbestu będącego w zarządzie podmiotów prawnych to 514,857 Mg.

2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w latach 2020-2021 na terenie Gminy Rogowo nie ustanowił nowych form ochrony przyrody.

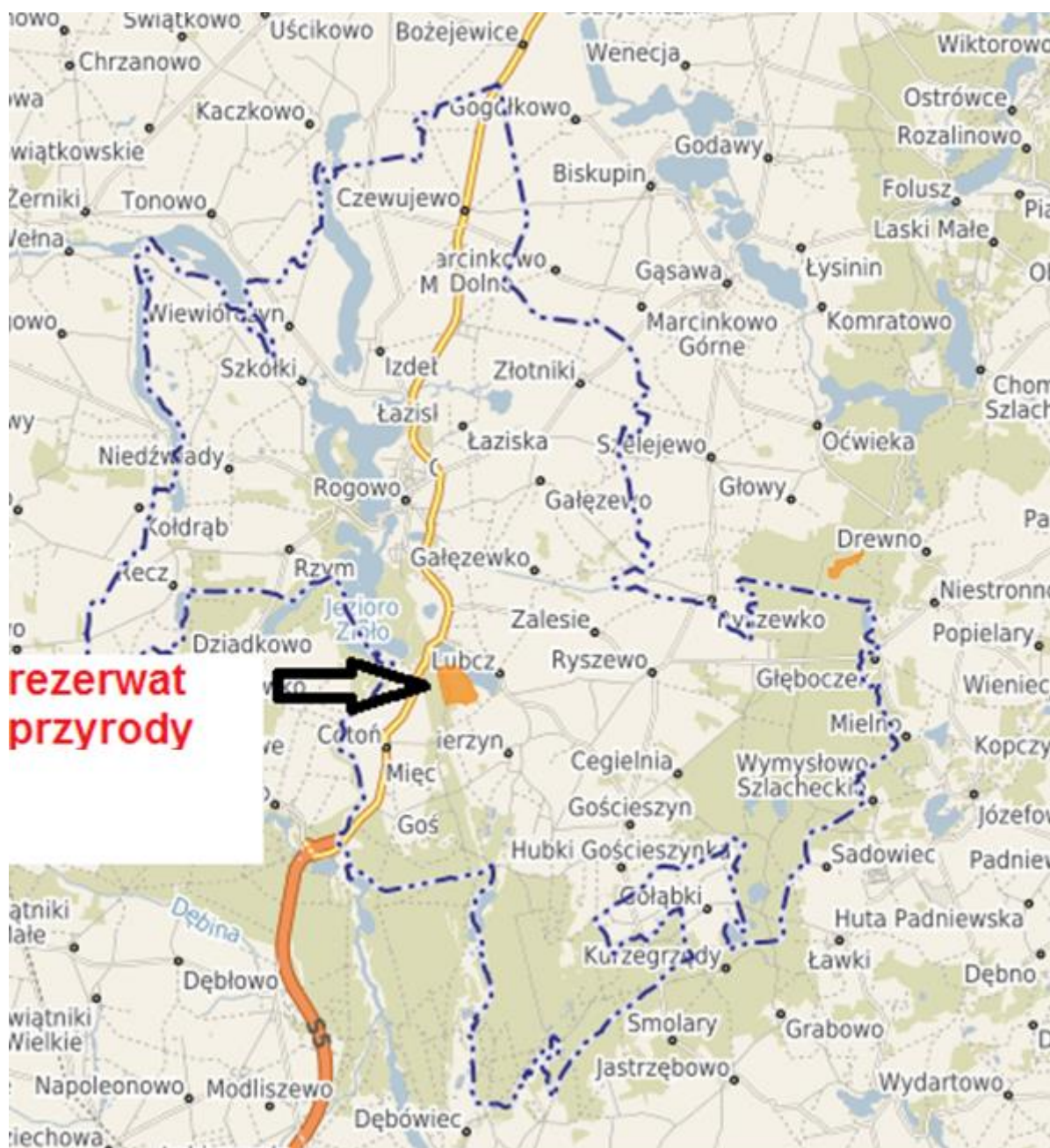
W okresie sprawozdawczym nie powołano nowych form ochrony przyrody na szczeblu gminnym. Podjęta została natomiast Uchwała Nr XXVI/199/2021 Rady Gminy Rogowo z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody. Uchwałę przesłano do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego oraz przekazano do ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. I ogłoszono pod poz. 1398 z dnia 23 marca 2021 r. Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada Gminy Rogowo zniósła formę ochrony przyrody - pomnik przyrody stanowiący drzewo z gatunku dąb szypułkowy o obwodzie pnia wynoszącym 502 cm, rosnące na działce nr 1163, obręb Rogowo, gmina Rogowo, będącej własnością Parafii rzymskokatolickiej pw. św. Doroty, ul. Kościelna 16, 88-420 Rogowo, który uznany był Rozporządzeniem Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. za pomnik przyrody.

Na terenie Gminy Rogowo występują tereny objęte ochroną prawną ze względu na wysokie wartości przyrodnicze:

1. Rezerwat przyrody Mięcierzyn,
2. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich.

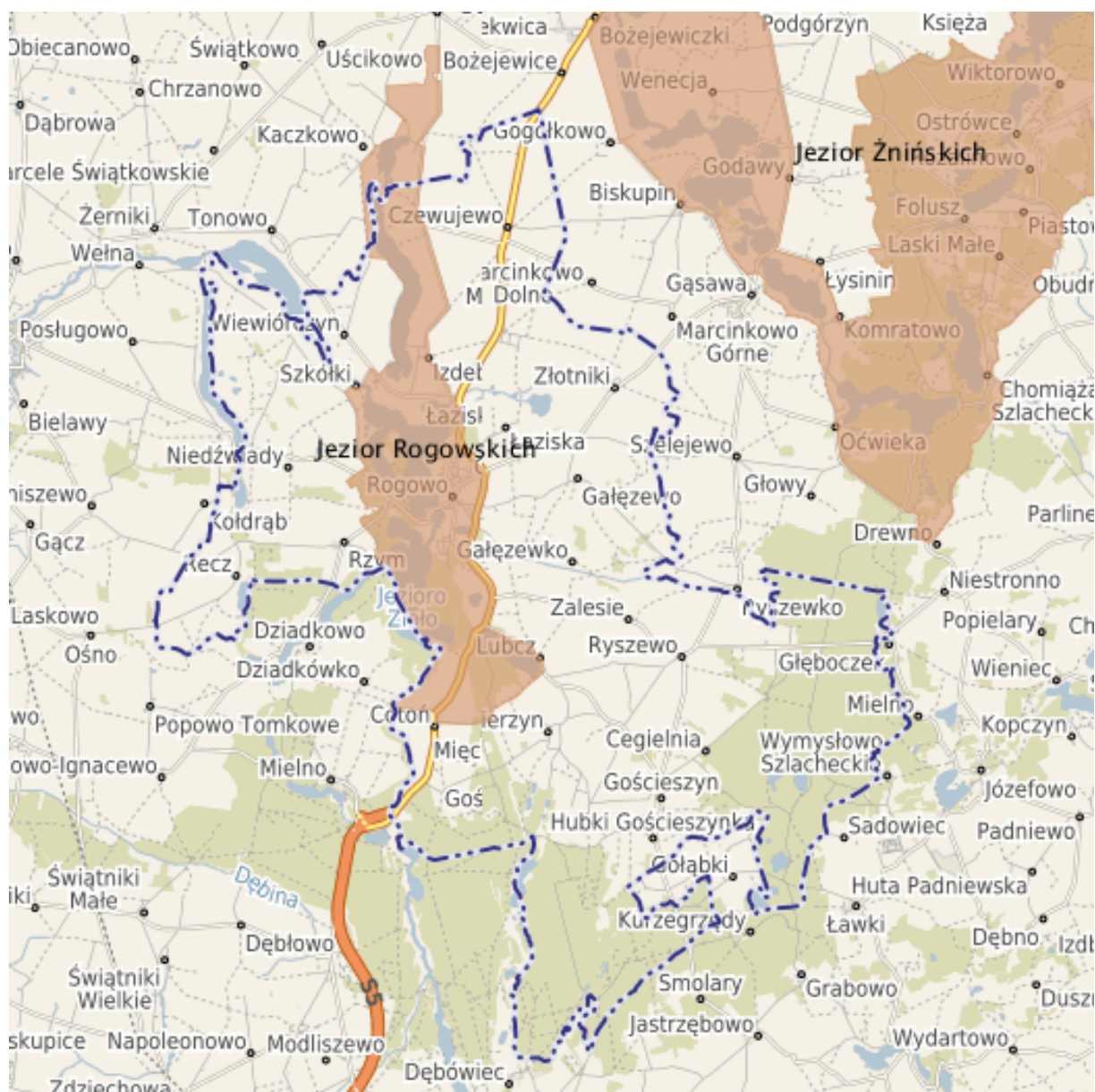
¹⁷ Program usuwania azbestu zamieszczono na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/54-ochrona-srodowiska-i-utrzymanie-czystosci-i-porzadku-na-terenie-gminy-rogowo/artykuly/328-uchwala-w-sprawie-przyjecia-programu-usuwania-azbestu-i-wyrobow-zawierajacych-azbest-dla-gminy-rogowo-na-lata-20202032?lang=PL>

3. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe jezior położonych w Gminie Rogowo.
4. Pomniki przyrody, którymi są drzewa, grupa drzew i gład narzutowy.
5. Użytek ekologiczny Długi Bród.

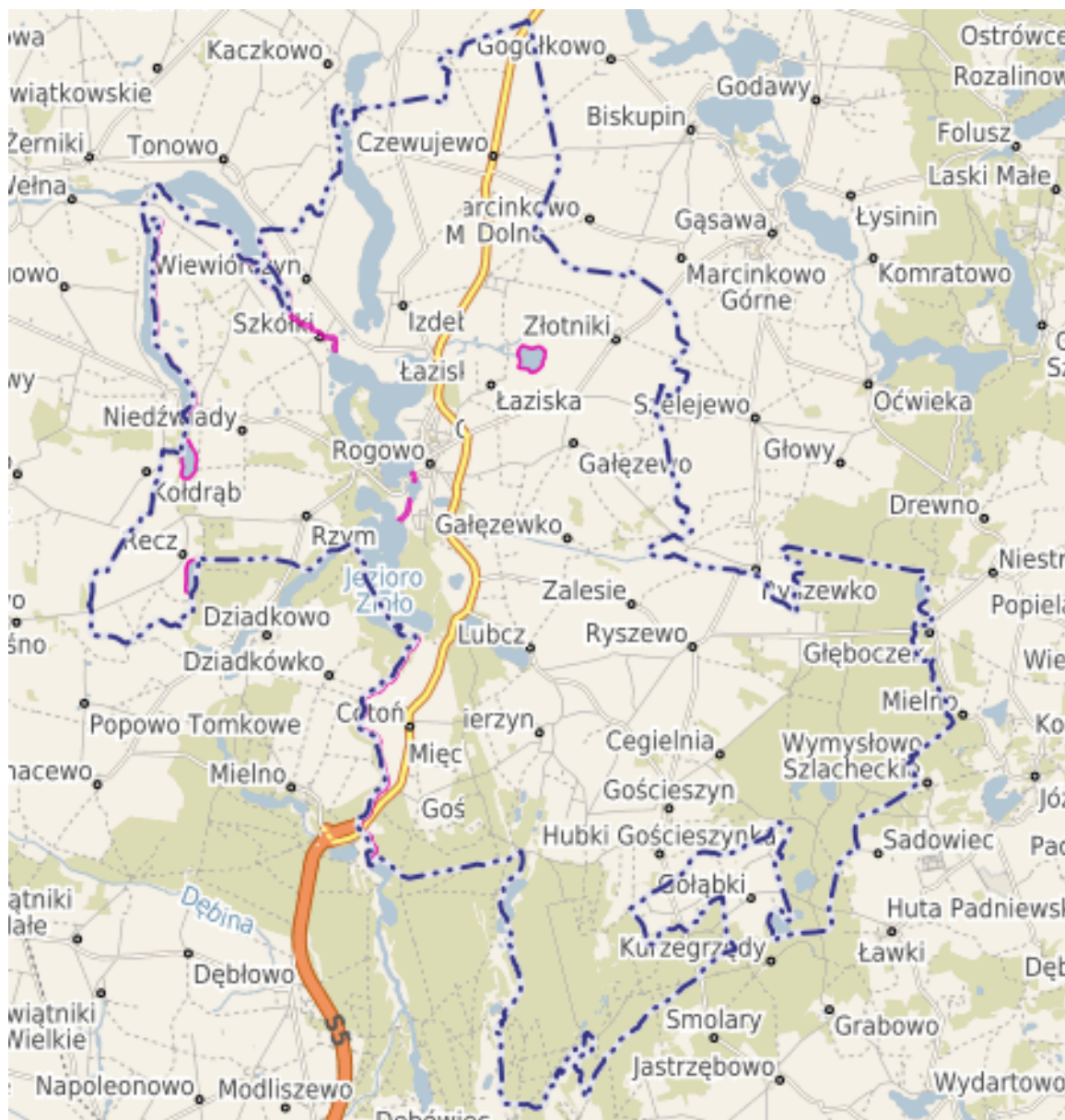
**Ryc. 11. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Mięcierzyn”
na tle granic Gminy Rogowo**

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

**Ryc. 12. Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich
na tle granic Gminy Rogowo**

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

Ryc. 13. Lokalizacja zespołów przyrodniczo-krajobrazowych jezior położonych w Gminie Rogowo

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

W okresie sprawozdawczym nie zmieniła się powierzchnia terenów zieleni. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem wyniósł na koniec okresu sprawozdawczego 0,17 % (bez zmian).

Przedmiotowy obszar położony jest na terenie Nadleśnictwa Gołębki. Nadleśnictwo w okresie sprawozdawczym realizowało Plan Urządzenia Lasu.

Lesistość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 25,5 %. Powierzchnia lasów na koniec 2021 r. wyniosła 4558,12 ha.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Podstawowym zadaniem Gminy Rogowo w zakresie dostosowania procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych w okresie sprawozdawczym była aktualizacja gminnego planu zarządzania kryzysowego do zmieniających się przepisów prawa i występujących zagrożeń. Analogiczne czynności dostosowawcze zostały wykonane dla Powiatu Żnińskiego.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Rejestr zakładów ZDR (Zakładów Dużego Ryzyka) i ZZR (Zakładów Zwiększonego Ryzyka) prowadzony jest przez WIOŚ w Bydgoszczy. W latach 2020-2021 na terenie Gminy Rogowo nie było zlokalizowanych zakładów dużego ryzyka ZDR lub zakładów zwiększonego ryzyka ZZR wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano również zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żninie poinformowała, że w latach 2020-2021 na terenie Gminy Rogowo nie wystąpiły:

- wypadki samochodowe, w których doszło do wycieków niebezpiecznych substancji,
- awarie przemysłowe,
- uszkodzenia rurociągów,
- pożary podczas których zostały uwolnione niebezpieczne substancje zagrażające środowisku.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy prowadzi działalność kontrolną, która w latach 2020-2021 nie wykazała istotnych naruszeń i nieprawidłowości, które skutkowałyby znaczącym zagrożeniem dla środowiska. Ogółem w ewidencji WIOŚ w Bydgoszczy było 21 podmiotów. Przeprowadzono 3 kontrole: jedną planową w zakresie PEM oraz dwie pozaplanowe w zakresie gospodarki nawozami i gospodarki wodno-ściekowej (pierwsza kontrola) oraz ochrony powietrza, gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej (druga kontrola). Nie stwierdzono naruszeń.

3. ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY ROGOWO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2020 R. DO 31 GRUDNIA 2021 R.

Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2020-2021. Wymieniono zadania zrealizowane przez Gminę Rogowo oraz inne podmioty działające na tym terenie. Określono rok i koszt realizacji.

Wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. W zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania doprecyzować. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych). Zadania prowadzone są na różnych szczeblach, gdyż przykładowo za modernizację dróg powiatowych odpowiada Powiat Żniński, ale w okresie sprawozdawczym Gmina Rogowo wspierała finansowo realizację zadań na szczeblu powiatowym w odniesieniu do dróg położonych w jej granicach.

W odniesieniu do gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2020-2021 Gmina Rogowo realizowała zadanie polegające na osiągnięciu wymaganych poziomów ekologicznych, które w większości zostały dotrzymane. Niestety w 2020 r. wymagany Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu dla Gminy Rogowo nie został osiągnięty.

W ramach ochrony gleb i zasobów geologicznych warto zwrócić uwagę na uwzględnianie zapisów dotyczących zasobów geologicznych i gleb, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podczas wydawania decyzji administracyjnych. Respektowanie zapisów sprzyja prawidłowemu rozwojowi opisywanego obszaru z uwzględnieniem posiadanych zasobów geologicznych i gleb. Dla inwestycji, gdzie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy. Podstawowe dane statystyczne dotyczące planowania przestrzennego w całym dotychczasowym okresie obowiązywania programu ochrony środowiska zaprezentowano w tabeli.

Wykaz inwestycji poczynionych w latach 2020-2021 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 9. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo zrealizowanych w latach 2020-2021

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Modernizacja budynków przy ul. Kolejowej 19 pod potrzeby ratownictwa medycznego	2020	93 367,05	Realizacja: Gmina Rogowo
2.	Rozbudowa budynku Gminnego Przedszkola w Rogowie	2020	307 958,74	Realizacja: Gmina Rogowo
3.	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Budziszław (Fundusz Sołecki)	2020	7 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
4.	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Gościeszyn (Fundusz Sołecki)	2020	10 853,29	Realizacja: Gmina Rogowo
5.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Gościeszynie	2021	954 233,25	Realizacja: Gmina Rogowo W ramach tego zadania poniesione zostały wydatki w kwocie 954 233,25 zł w tym dofinansowanie RPO 389 187,59 zł.
6.	Rozbudowa budynku Gminnego Przedszkola w Rogowie	2021	1 500 704,58	Realizacja: Gmina Rogowo W ramach tego zadania wydatkowano środki w kwocie 1 500 704,58 zł w tym dofinansowanie RPO 1 188 725,18 zł
7.	Modernizacja dachu i komina na budynku Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Rogowie	2021	49 636,73	Realizacja: Gmina Rogowo
8.	Zakup pieca co. wraz z montażem - ul. Kolejowa 4 w Rogowie	2021	54 756,01	Realizacja: Gmina Rogowo
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
9.	Przebudowa drogi gminnej relacji Grochowiska Szlacheckie - Szelejewo	2020	619 273,19	Realizacja: Gmina Rogowo
10.	Przebudowa drogi gminnej relacji Grochowiska Księżę – Złotniki działka nr 83 i 84 obręb Grochowiska Księżę oraz drogi wewnętrznej w obrębie Grochowiska Księżę	2020	884 163,18	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
11.	Przebudowa części ulicy Kościuszki w miejscowości Rogowo	2020	59 889,81	Realizacja: Gmina Rogowo
12.	Przebudowa ulicy Pałuckiej w miejscowości Rogowo	2020	105 780,00	Realizacja: Gmina Rogowo
13.	Przebudowa dróg gminnych w obrębach Mięcierzyn, Niedźwiady i Izdebno-wieś	2020	130 481,79	Realizacja: Gmina Rogowo
14.	Remont drogi gminnej Rogowo - Gostomka	2020	7 380,00	Realizacja: Gmina Rogowo
15.	Modernizacja drogi powiatowej nr 1353C Cotoń – Lubcz w miejscowości Mięcierzyn – dotacja udzielona Powiatowi Żnińskiemu	2020	150 000	Realizacja: Gmina Rogowo
16.	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1326C Janowiec Wielkopolski – Rogowo w miejscowości Rogowo – dotacja udzielona Powiatowi Żnińskiemu	2020	75 000	Realizacja: Gmina Rogowo
17.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2327C Skórki-Recz (odcinek Skórki- Niedźwiady) od km 0+000 do km 2+840 o długości 2,840 km - współfinansowanie w ramach porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie	2021	100 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
18.	Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi powiatowej nr 2333C Rogówko- Wiktorowo, w miejscowości Rogowo ul. Gnieźnieńska - współfinansowanie w ramach porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie	2021	36 500,00	Realizacja: Gmina Rogowo
19.	Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi powiatowej nr 2350C Rudunek- Niestronno - Dąbrowa w miejscowości Ryszewo - współfinansowanie w ramach	2021	19 500,00	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie			
20.	Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2352C Lubcz- Trzemeszno w miejscowości Lubcz - współfinansowanie w ramach porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie	2021	47 514,73	Realizacja: Gmina Rogowo
21.	Przebudowa drogi gminnej br 130532c relacji Bożacin- Olendry Gmina Rogowo - etap I (działki nr 45, 44 i 54/2 arkusz 1 Obręb 0001 Bożacin) oraz przebudowa drogi gminnej nr 130532C relacji Bożacin- Olendry Gmina Rogowo - etap 2 (działka nr 70 Obręb Bożacin i działki nr 188/4 i 188/5 obręb 0013 Mięcierzyn).	2021	506 819,36	Realizacja: Gmina Rogowo
22.	Przygotowanie dokumentacji projektowej dot. przebudowy drogi gminnej nr 130560C ul. Spokojna w Rogowie wraz z przebudową	2021	18 450,00	Realizacja: Gmina Rogowo
23.	Modernizacja - Remont drogi gminnej nr 130524C Rogowo-Gostomka	2021	362 295,14	Realizacja: Gmina Rogowo Całkowity koszt zadania 362 295,14 zł w tym dofinansowanie z FDS w kwocie 143 421,00 zł
24.	Przebudowa drogi gminnej Nr 130510C Gałęzewko- Turka o długości 2,002 km	2021	333 948,05	Realizacja: Gmina Rogowo
25.	Powierzchniowe utwalenie drogi gminnej nr 130527C Izdebno-wieś i nr 130525C Izdebno – Grochowiska Księżę	2021	57 144,50	Realizacja: Gmina Rogowo
26.	Powierzchniowe utwalenie drogi gminnej nr 130533C i nr 130534C Hubki i Mięcierzyn	2021	62 391,21	Realizacja: Gmina Rogowo
27.	Powierzchniowe utwalenie drogi wewnętrznej w Niedźwiadach działki nr 144 i 147 obręb Niedźwiady	2021	72 772,95	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
28.	Modernizacja drogi gminnej nr 130564C Lubcz - Gostomka	2021		Realizacja: Gmina Rogowo Koszt zadania to kwota 293 628,43 zł w tym środki z FOGR 60 000,00 zł.
29.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2350C Cotoń – Lubcz od km 2+345 do km 5+185 na długości 2,840 km	2020-2021	442 923,00	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
30.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2324C Wola – Izdebno o łącznej długości 1,900 km w miejscowości Izdebno	2020-2021	269 181,81	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
31.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2327C Skórki – Recz na odcinku Niedźwiady – Recz o długości 1,725 km	2020-2021	195 251,18	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
32.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2327 Skórki Recz (Skórki – Niedźwiady) od km 0+000 do km 2+840 na długości 2,840 km	2020-2021	330 369,39	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
33.	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2326C Janowiec Wielkopolski – Rogowo w miejscowości Rogowo ul. Kościelna	2020-2021	145 123,33	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
34.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	2020-2021	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA				
35.	Budowa sieci wodociągowej z przyłączeniami wodociągowymi w miejscowości Złotniki	2020	944 014,12	Realizacja: Gmina Rogowo
36.	Sporządzenie dokumentacji projektowej i wykonawczej wraz z kosztorysem na budowę nowego ujęcia wody i stacji uzdatniania wody w miejscowości Budziszlaw	2020	3 472,00	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
37.	Opracowanie dokumentacji projektowej i wykonawczej na budowę sieci wodociągowej w obrębie Wiewiórczyn	2020	12 602,79	Realizacja: Gmina Rogowo
38.	Zakup 3 sztuk nowych agregatów głębinowych dla ujęć wodociągowych w Skórkach, Mięcierzynie i Gościeszynie	2020	33 960,07	Realizacja: Gmina Rogowo
39.	Przebudowa odprowadzania wód popłucznych z Stacji Uzdatniania Wody w Rogowie do sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Przybrzeżnej w Rogowie	2020	21 133,91	Realizacja: Gmina Rogowo
40.	Przebudowa sieci wodociągowej i budowa nowej wraz z przyłączeniami, budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, budowa kanalizacji deszczowej ul. Kolejowa, Jeziorna, Leśna i Ogrodowa w Rogowie	2020	5 557,00	Realizacja: Gmina Rogowo
41.	Udzielenie przez Gminę Rogowo dotacji dla Gminnej Spółki Wodnej w Rogowie	2020	9 500,00	Realizacja: Gmina Rogowo
42.	Dotacje na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2020	10 150,00	Realizacja: Gmina Rogowo
43.	Bieżące utrzymanie SUW na terenie Gminy Rogowo	2020	584 017,78	Realizacja: Gmina Rogowo
44.	Inwestycje na hydroforniach	2020	55 093,98	Realizacja: Gmina Rogowo
45.	Opracowanie dokumentacji projektowo-wykonawczej rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Szkółki	2021	8 316,10	Realizacja: Gmina Rogowo
46.	Budowa sieci wodociągowej DN 110 PCV wraz z przyłączami wodociągowymi w miejscowości Wiewiórczyn	2021	85 725,77	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
47.	Przebudowa sieci wodociągowej i budowa nowej wraz z przyłączami, budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, budowa kanalizacji deszczowej ul. Kolejowa, Jeziorna, Leśna i Ogrodowa w Rogowie	2021	189 729,55	Realizacja: Gmina Rogowo
48.	Modernizacja szafy sterowniczej na oczyszczalni ścieków w Rogowie	2021	48 121,12	Realizacja: Gmina Rogowo
49.	Zakup pompy XFP 80C VX.3 PE22/4 wraz z zespołem wsporników do przepompowni osadu	2021	11 616,31	Realizacja: Gmina Rogowo
50.	Zakup pompy MSV-R-72 do przepompowni w Złotnikach	2021	15 523,72	Realizacja: Gmina Rogowo
51.	Konserwacja obszarów zmeliorowanych i drenowanych na powierzchni 4 047,00 ha	2020-2021	ogółem koszty bezpośrednie remontów i konserwacji urządzeń melioracyjnych 2020 - 371 063,16, 2021 - 440 087,52	Realizacja: Gminna Spółka Wodna Rogowo
	Konserwacja studni drenarskich na rurociągach – 523 szt.			
	Konserwacja studni drenarskich na zbieraczach – 649 szt.			
	Konserwacja wylotów drenarskich – 740 szt.			
	Wykonanie studni drenarskich – nowe – 3 szt.			
	Odbudowa studni zniszczonych – 2 szt.			
	Konserwacja rowów szczegółowych – gruntowna, w tym dwukrotna – 44 km			
	Konserwacja rowów szczegółowych – bieżąca – 44,5 km			
	Świadczenia rzeczowe – konserwacja urządzeń w ramach własnych, tereny objęte działalnością spółki Gospodarstwo Rolne Złotniki – 326,85 km			
52.	Utrzymanie wód i urządzeń wodnych na terenie działania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - usługi w części nr 6 - „Stara	2020	10 116,17	Realizacja: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	Gąsawka” - przedmiot zadania: prace konserwacyjne na Starej Gąsawce w km 0+000-0+038, 0+099-0+115, 0+315-0+504, 2+454-3+751, 3+788-7+553			
53.	Utrzymanie wód i urządzeń wodnych” w części nr 11 - „Stara Gąsawka” - przedmiot zadania: prace konserwacyjne na Starej Gąsawce w km 0+000-0+038, 0+099-0+115, 0+315-0+504, 2+454-3+751, 3+788-7+553	2021	13 649,76	Realizacja: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy
54.	Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych przez Zarząd Zlewni w Poznaniu Nadzór Wodny Gniezno – dotyczy Strugi Ryszewskiej I	2021	48 188,70	Realizacja: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
55.	Rozdział 71004 klasyfikacji budżetowej – plany zagospodarowania przestrzennego – ogół wydatków	2020-2021	2020 - 42 066,72 2021 - 58 791,60	Realizacja: Gmina Rogowo
56.	Badania zasobności gleb w fosfor, potas i magnez, a także określenie potrzeb wapnowania	2020-2021	finansowanie z opłat wnoszonych przez rolników	Realizacja: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy na zlecenie rolników
57.	Przeprowadzenie doradztwa dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2020-2021	działalność statutowa	Realizacja: Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
GOSPODARKA ODPADAMI				
58.	Zakup usług pozostałych – gospodarka odpadami	2020	2 191 317,89	Realizacja: Gmina Rogowo
59.	Wydatki w rozdziale 90002 klasyfikacji budżetowej – Gospodarka odpadami komunalnymi	2020-2021	2020 - 2 318 737,76 2021 – 2 547 223,23	Realizacja: Gmina Rogowo
60.	Wydatki w rozdziale 90003 klasyfikacji budżetowej - Oczyszczanie miast i wsi	2020-2021	2020 - 26 459,47 2021 – 27 977,28	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
ZASOBY PRZYRODNICZE				
61.	Wydatki w rozdziale 90004 klasyfikacji budżetowej - Utrzymanie zieleni	2020-2021	2020 - 224 149,43 2021 – 226 748,40	Realizacja: Gmina Rogowo
62.	Zagospodarowanie brzegu jeziora Rogowskiego Dużego na cele rozwoju społecznego wraz z przebudową ciągów pieszo - rowerowych	2020	5 925,00	Realizacja: Gmina Rogowo
63.	Zagospodarowanie brzegu jeziora Rogowskiego Dużego na cele rozwoju społecznego wraz z przebudową ciągów pieszo-rowerowych	2021	1 945 987,90	Realizacja: Gmina Rogowo W ramach tego zadania poniesione zostały wydatki w kwocie 1 945 987,90 zł w tym dofinansowanie RPO 741 966,13 zł
64.	Realizacja Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw	2020-2021	w ramach działań statutowych, koszty niewyodrębnione	Realizacja: Nadleśnictwa
65.	Odnowienia lasu na powierzchni 348,08 ha	2020-2021	2 129 823,77	Realizacja: Nadleśnictwo Gołębki
66.	Budowa dojazdu pożarowego wraz z placem manewrowym i studnią czerpalną do celów przeciwpożarowych w Leśnictwie Brudzyń Nadleśnictwo Gołębki część działki nr 3163/6 obręb 0016 Gmina Rogowo	2021	175 322,38	Realizacja: Nadleśnictwo Gołębki
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
67.	Wydatki ogółem na dział 754 klasyfikacji budżetowej tj. bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w tym m.in. wsparcie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych i zarządzanie kryzysowe	2020-2021	2020 – 517 212,02 2021 - 261 361,49	Realizacja: Gmina Rogowo
68.	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP Rogowo	2020	285 010,00	Realizacja: Gmina Rogowo
69.	Zakupy na potrzeby zarządzania kryzysowego	2020	12 669,00	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2020, 2021	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
70.	Zakup samochodu średniego gaśniczego z funkcją ratownictwa technicznego i systemu piany sprężonej CAFS dla KPPSP Żnin - dotacja	2021	18 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
71.	Prowadzenie rejestru zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	2020-2021	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
72.	Prowadzenie rejestru poważnych awarii przemysłowych oraz kontroli zakładów	2020-2021	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Na opisywanym terenie w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe.
73.	Prowadzenie kontroli w zakładach / instalacjach	2020-2021	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Na opisywanym terenie nie stwierdzono naruszeń.

Opracowano na podstawie: danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, a także na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu Gminy Rogowo

4. ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY ROGOWO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Analiza wydatków Gminy Rogowo w przekroju lat 2020-2021 pozwala stwierdzić, że wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ujęciu kwotowym wzrosły, przy podobnym przyroście wydatków ogółem. Szczegółowe informacje przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 10. Wydatki Gminy Rogowo w poszczególnych działach budżetowych w latach 2020-2021

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)	
	2020	2021
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	1 899 332,41	1 066 406,51
Dział 020 - Leśnictwo	1 001,06	858,00
Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo	3 500,00	3 500,00
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	935 533,17	852 881,58
Dział 600 - Transport i łączność	2 892 512,26	2 658 299,66
Dział 630 - Turystyka	5 925,00	2 128 927,90
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	432 262,86	266 707,31
Dział 710 - Działalność usługowa	43 066,72	59 791,60
Dział 720 - Informatyka	758,45	635,35
Dział 750 - Administracja publiczna	3 728 146,13	4 097 305,75
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	66 488,45	2 375,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	517 212,02	261 361,49
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	38 489,47	34 595,29
Dział 801 - Oświata i wychowanie	10 889 598,13	14 489 665,75
Dział 851 - Ochrona zdrowia	180 152,91	194 438,02
Dział 852 - Pomoc społeczna	1 902 353,73	2 032 414,55
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 281,25	3 000,00
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	358 557,40	407 703,03
Dział 855 - Rodzina	11 353 690,38	11 382 013,36
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 916 690,13	4 861 978,16
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	822 009,77	974 929,81
Dział 926 - Kultura fizyczna	2 875 319,09	2 780 564,45
ogółem	42 875 880,79	48 560 352,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Rogowo i danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Rogowo w roku 2020 wyniosły 42,9 mln zł, by w kolejnym roku wzrosnąć do 48,6 mln zł.

W tym czasie wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wzrosły z 3,9 mln zł do 4,9 mln zł, że udział tych wydatków w ogóle wydatków zmniejszył się z 9,1 % do 10,0 %. Warto zauważyć, że wydatki na ogólnie pojętą ochronę środowiska zawarte są również w innych działach klasyfikacji budżetowej np.: rolnictwo i łowiectwo, leśnictwo czy transport i łączność.

5. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANYMI NA SZCZEBLU POWIATU

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami realizowanymi na szczeblu powiatowym jest następująca:

- co do zasady realizowane zadania są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wynikają one z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań na szczeblach: powiatowym i gminnym,
- występują różnice w zakresie układu treści czy objętości dokumentów, jednak zakres tematyczny jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że wszystkie analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.

6. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi barierami w realizacji zadań przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- bariery finansowe – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- bariery związane z pandemią COVID-19 – z uwagi na wprowadzenie obostrzeń wydłużeniu ulegała część procedur administracyjnych zmierzających do realizacji inwestycji, a niektóre zadania związane np. z edukacją zupełnie odwołano co miało związek z koniecznością minimalizacji kontaktów społecznych,
- bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- bariery prawne – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- bariery wynikające ze zmienności przepisów – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenia), które np. dla mieszkańców mogą być niejasne.

7. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Tabela 11. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2020-2021

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A
	benzen (C ₆ H ₆),	A	A
	ozon (O ₃),	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	C	C
	pył PM2,5,	A/A1	A/C1
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.	C A	C A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	tlenki azotu (NO _x), ozon (O ₃)	A A (D2)	A A (D2)
3.	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej ogółem (%)	0,2	0,2
Zagrożenia hałasem			
4.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	1,7	1,7
5.	Czy notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu?	brak badań	brak badań
6.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	0	1,4
7.	Liczba przystanków autobusowych ogółem	71	72

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
Pola elektromagnetyczne			
8.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	brak badań, w powiecie w normie	brak badań, w powiecie w normie
9.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	1,7	1,7
Zasoby wodne			
10.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	zły	zły
11.	Stan chemiczny Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 38 i 39	2019 – dobry 2020-2021 - brak oceny	
12.	Stan ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 38 i 39	2019 – dobry 2020-2021 - brak oceny	
13.	Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych w punktach pomiarowych przez PIG-PIB	brak badań	brak badań
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami			
14.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m ³)	39,3	40,1
15.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	99,9	99,9
16.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej (km)	178,4	179,0
17.	Liczba przyłączy wodociągowych (sztuk)	1571	1588
18.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m ³)	263,1	268,8
19.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	50,4	50,6
20.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	35,9	35,9
21.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	748	755
22.	Ścieki komunalne odprowadzone i oczyszczone ogółem w ciągu roku (tys. m ³) łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	197,0	194,0
23.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu - BZT5 (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	1 128	920
24.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu - ChZT (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	12 394	13 883

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
25.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – zawiesina ogólna (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	1 628	2 067
26.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – azot ogólny (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	3 862	3 258
27.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – fosfor ogólny (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	178	212
28.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków (sztuk): a. biologiczne b. z podwyższonym usuwaniem biogenów	a. 1 b. 1	a. 1 b. 1
29.	Osady wytworzone w ciągu roku w oczyszczalniach komunalnych (ton)	48	45
30.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	540	560
31.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	220	230
Zasoby geologiczne i gleby			
32.	Liczba próbek gleb przebadana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą na zlecenie rolników – badanie odczynu i potrzeb wapnowania	463	170
33.	Liczba próbek gleb przebadana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą na zlecenie rolników – badanie zasobności w potas, fosfor i magnez	447	164
34.	Wielkość eksploatacji złóż surowców w danym roku (piaski i żwiry w tys. ton)	82	76
35.	Liczba planów zagospodarowania przestrzennego ogółem (sztuk)	40	40
36.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	1,7	1,7
Gospodarka odpadami			
37.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	1 683,10	1 626,94
38.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca wg GUS (kg)	251,1	242,8
39.	Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku ogółem (ton)	585,96	589,28
40.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (ton)	25,8	26,6
41.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (kg)	339	331
42.	Punkty Selektywnej Zbiórki odpadów - stan w dniu 31 grudnia (liczba)	1	1

Lp.	Wskaźniki	2020	2021
43.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – został osiągnięty / nie został osiągnięty	został osiągnięty	nie został określony przepisami
44.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu – został osiągnięty / nie został osiągnięty	nie został osiągnięty	nie dotyczy
45.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – został osiągnięty / nie został osiągnięty	został osiągnięty	nie został określony przepisami
46.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został osiągnięty / nie został osiągnięty	nie dotyczy	został osiągnięty
47.	Poziom składowania osiągnięty / nie został osiągnięty	nie dotyczy	nie został określony przepisami
Zasoby przyrodnicze			
48.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem (%)	13,8	13,8
49.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (podana w ha, przy czym statystyka GUS nie uwzględnia obszarów Natura 2000)	2 475,20	2 475,20
50.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem (%)	0,17	0,17
51.	Lesistość (%)	25,7	25,5
52.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4 590,47	4 558,12
Poważne awarie przemysłowe			
53.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
54.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
55.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych Gminy Rogowo, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wśród najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” **za lata 2020-2021** wymienić należy zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym.

Zmiany **pozytywne** w latach 2020-2021 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza.
2. Modernizacja dróg w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych.
3. Jakość wód dostarczanych siecią wodociągową spełnia wymagane normy. Modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości. Prowadzona jest konsekwentna modernizacja sieci wodociągowej.
4. Dobry stan chemiczny i ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 42.
5. Szkolenia rolników prowadzone przez ODR.
6. Badania gleb pod względem potrzeb wapnowania i zasobności w makroelementy wykonywane przez OSChR na zlecenie rolników co pozwala na stosowanie nawozów i wapnowanie w odpowiedniej wielkości, bez zwiększania eutrofizacji wód.
7. Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.
8. Brak historycznych miejsc zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
9. W latach 2020-2021 na terenie Gminy Rogowo nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Żninie na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska.

Zmiany **negatywne** w latach 2020-2021 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu PM10, B(a)P i ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście całej strefy kujawsko - pomorskiej do której należy Gmina Rogowo.
2. Brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brak możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników.
3. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za rok 2020 nie został osiągnięty.
4. Słaby stan chemiczny i ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 43 (choć bezpośrednia przyczyna występuje poza obszarem Gminy Rogowo).
5. Zły stan badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem części Gminy Rogowo (na podstawie aPGW i badań WIOŚ / GIOŚ).

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej w poprzednim rozdziale należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Rogowo. Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań co odzwierciedla się zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Wzrosły nakłady budżetowe na zadania z zakresu ochrony środowiska. Należy mieć jednak na uwadze, że dwuletni okres porównawczy nie pozwala na stwierdzenie, że wydatki na ochronę środowiska wykazują stały trend. Może być to jedynie wynikiem realizacji mniejszej bądź większej liczby inwestycji w danych roku ze względu na ich przesunięcie na lata kolejne. Tendencję należy obserwować w latach kolejnych.

9. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych. Z tego względu istotne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku monitorowania i sprawdzania efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” za lata 2020-2021.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania.

Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Będzie on dotyczył lat 2022-2023.

Wybrane akty prawne:

Stan prawny na czerwiec 2024 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 725),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	9
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2020-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	9
Tabela 3. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla drogi ekspresowej S5 oraz drogi krajowej nr 5 na terenie Gminy Rogowo wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem porównania zachodzących zmian	15
Tabela 4. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Rogowo	17
Tabela 5. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących swym zasięgiem Gminę Rogowo na podstawie wyników za lata 2016-2021	19
Tabela 6. Pobór wody z wodociągów publicznych zaopatrujących obszar Gminy Rogowo	25
Tabela 7. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Rogowo przebadanych w latach 2020-2021	27
Tabela 8. Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminie Rogowo w latach 2020-2021 – uwzględniono odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz z PSZOK	32
Tabela 9. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo zrealizowanych w latach 2020-2021	44
Tabela 10. Wydatki Gminy Rogowo w poszczególnych działach budżetowych w latach 2020-2021 ...	53
Tabela 11. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2020-2021	56

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Gmina Rogowo i okolice	7
Ryc. 2. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich części województwa kujawsko-pomorskiego wg GPR 2020/2021	14
Ryc. 3. Położenie Gminy Rogowo na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych	21
Ryc. 4. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Rogowo.....	22
Ryc. 5. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Rogowo.....	28
Ryc. 6. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Rogowo	29
Ryc. 7. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Rogowo	29
Ryc. 8. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Rogowo	29
Ryc. 9. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Rogowo.....	30
Ryc. 10. Fragment poradnika segregacji obowiązującego na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym.....	37
Ryc. 11. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Mięcierzyn”	39
Ryc. 12. Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich na tle granic Gminy Rogowo	40
Ryc. 13. Lokalizacja zespołów przyrodniczo-krajobrazowych jezior położonych w Gminie Rogowo ...	41

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027
za lata 2022-2023

Październik, 2024 r.

Zamawiający:

Gmina Rogowo
Urząd Gminy
ul. Kościelna 8
88-420 Rogowo

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Wagrowska 2/203
61-369 Poznań
www.greenkey.pl

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027
za lata **2022-2023****

Opracowała:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	5
1.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
1.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	5
1.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	6
1.4.	METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU.....	6
1.5.	OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT	7
2.	OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2022-2023 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE	8
2.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	8
2.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	13
2.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	17
2.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI.....	18
2.4.1.	WODY POWIERZCHNIOWE	18
2.4.2.	WODY PODZIEMNE.....	24
2.4.3.	ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROZENIE POWODZIĄ	25
2.5.	GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	27
2.5.1.	JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ	29
2.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	30
2.7.	GLEBY.....	32
2.8.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	36
2.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	42
2.10.	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	46
3.	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY ROGOWO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2022 R. DO 31 GRUDNIA 2023 R.	47
4.	ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY ROGOWO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	59
5.	ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANYMI NA SZCZEBLU POWIATU	60
6.	OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ	61
7.	TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	62
8.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	66
9.	ZASADY DALSZEGO MONITORINGU	67
	SPIS TABEL	70
	SPIS RYCIN.....	71

Wykaz skrótów:

BDL – Bank Danych Lokalnych,

Dz. U. – Dziennik Ustaw,

GIOŚ – Główny Inspektor Ochrony Środowiska,

GUS – Główny Urząd Statystyczny,

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych,

JCW – Jednolita Część Wód,

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,

JCWpd – Jednolite Części Wód Podziemnych,

mb – metr bieżący,

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

N - azot ogólny,

NH₄ – amoniak,

NO_x - tlenki azotu w spalinach samochodowych,

OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza,

OZE – Odnawialne Źródła Energii,

PGW Wody Polskie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

PLB, PLH – krajowe Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków otrzymały kod zaczynający się od liter PLB, gdzie „PL” oznacza że teren znajduje się w Polsce, natomiast „B” po angielsku „birds” oznacza ptaki. Polskie Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk posiadają natomiast kod PLH gdzie „H” po angielsku „habitat” oznacza siedlisko.

ppk – punkt pomiarowo – kontrolny,

PPD, PSD – poniżej stanu dobrego (jakość wód powierzchniowych),

P - fosfor ogólny,

PM 10 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 μm,

PM 2,5 – cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 μm,

PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska,

PEM – pola elektromagnetyczne,

PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,

POŚ – Program Ochrony Środowiska,

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,

PWIS – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,

r. – rok,

RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,

RLM – równoważna liczba mieszkańców,

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,

S.A. – Spółka akcyjna,

SO₂ – dwutlenek siarki,

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

WIOŚ – Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska,

ZDR – Zakład Dużego Ryzyka,

ZZR – Zakład Zwiększonego Ryzyka.

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rogowo.

1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” przyjętego jako Załącznik do Uchwały Nr XIV/92/2019 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2019 r.¹

Cele strategiczne przedstawione w raportowanym programie to: dotrzymanie wymaganych standardów jakości powietrza atmosferycznego, poprawa jakości stanu akustycznego środowiska, ochrona ludności przed zagrożeniami pól elektromagnetycznych, zapobieganie zagrożeniom powodziowym, dobra jakość wód i ich ochrona, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, ochrona gleb, rozwój gospodarki odpadami, ochrona zasobów przyrodniczych i przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera niniejszy raport odpowiada treści przyjętego programu ochrony środowiska, a także uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Dokument uwzględnia dane raportowe z okresu sprawozdawczego. W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań dotyczących ochrony środowiska.

Niniejszy raport nawiązuje również do wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. Raport wykonano w ten sposób, aby prezentowane dane mogły stanowić podstawę do opracowania nowego programu ochrony środowiska dzięki rzeczowej i merytorycznej ocenie stanu środowiska przyrodniczego oraz infrastruktury komunalnej związanej z ochroną środowiska.

¹ Uchwała w sprawie POS <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/115-kadencja-20182023/artykuly/223-uchwaly-podjete-na-xiv-sesji-rady-gminy-rogowo?lang=PL>

1.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Powszechne zainteresowanie problematyką ochrony środowiska w każdej dziedzinie życia człowieka wymaga opracowywania dokumentów, które zbierają informacje o stanie środowiska przyrodniczego człowieka oraz wyznaczają cele ekologiczne, które prowadzą w konsekwencji do zrównoważonego rozwoju obszaru.

Wynikiem procesu planowania są programy zawierające wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określające opcje i warunki rozwiązań. Takim właśnie jest „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”.

Ważne jest, aby prowadzić ciągłą aktualizację zamierzonych działań, dostosowywać je do aktualnej sytuacji i mierzyć ich stopień wykonania. Przeprowadzanie analiz czasowych pozwala określić obszary, które faktycznie się rozwijają, a nad którymi trzeba nadal pracować.

Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Rogowo opisanym w raportowanym programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia i zaplanowane przedsięwzięcia.

Zadaniem raportu jest więc ocena zakresu i stopnia wykonanych zadań, które przewidziano do realizacji w raportowanym programie. Zgodnie z dostępnymi danymi oceniono stan i jakość poszczególnych komponentów środowiska.

1.4. METODA OPRACOWYWANIA PROGRAMU

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać raport wynika z treści przyjętego Programu. W niniejszym raporcie przedstawiono postępy w realizacji zadań zapisanych w programie.

W celu opracowania niniejszego raportu skorzystano z danych zawartych w sprawozdaniach z budżetu Gminy Rogowo, a także danych pozyskanych od jednostek i instytucji działających na tym terenie.

Do opisu stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Ważnym źródłem danych w zakresie analizy wskaźnikowej były informacje prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny.

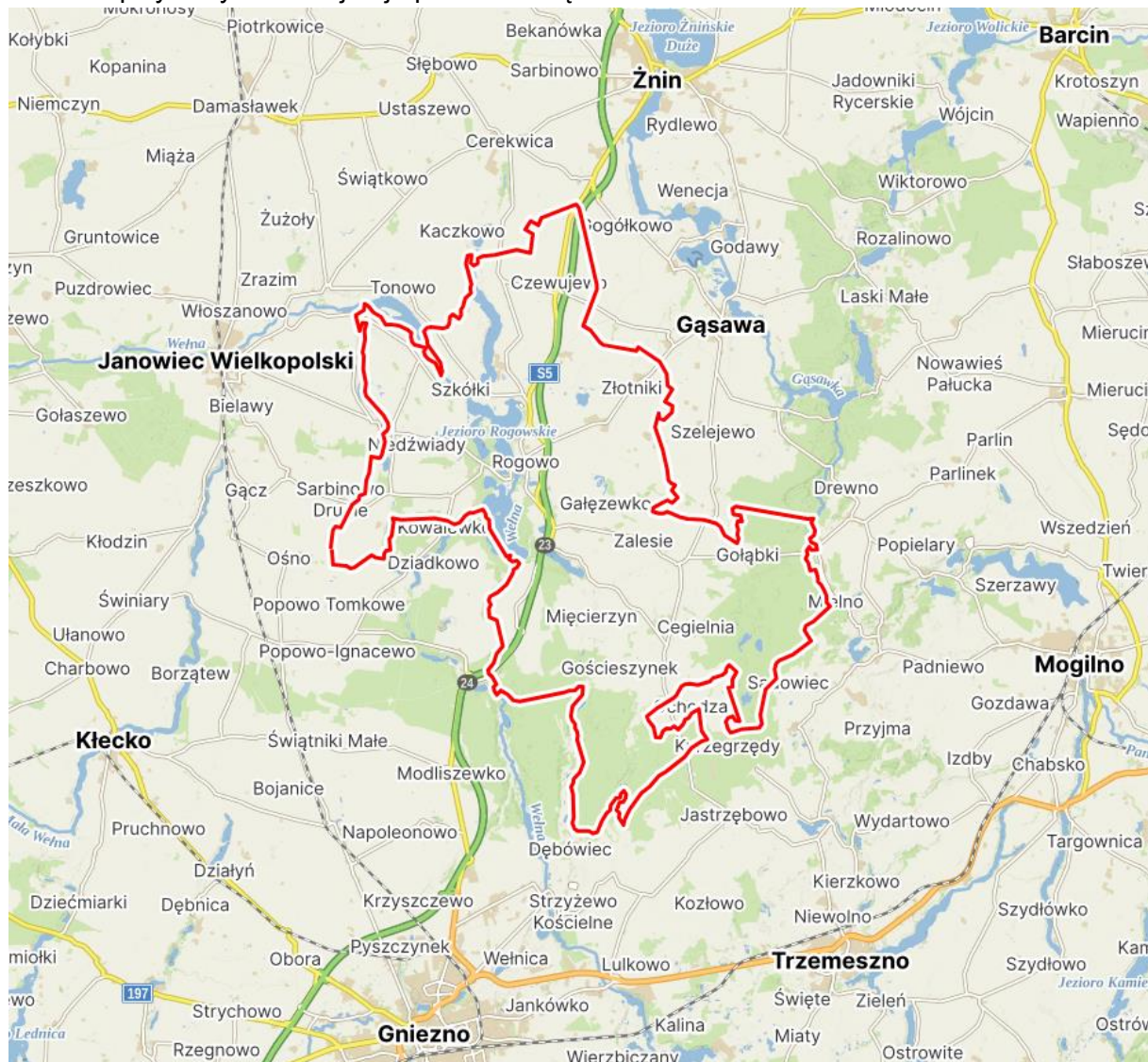
W dokumencie wykorzystano informacje dostępne w publikacjach instytucji działających w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo oraz danych literaturowych.

1.5. OBSZAR DLA KTÓREGO SPORZĄDZANY JEST RAPORT

Raport dotyczy Gminy Rogowo w powiecie żnińskim, złożoną z 43 miejscowości (tworzących 20 sołectw), którą zgodnie z danymi GUS (faktyczne miejsce zamieszkania):

- w dniu 31.12.2022 r. zamieszkiwało 6 629 osób,
- w dniu 31.12.2023 r. zamieszkiwało 6 597 osób.

Opisywany teren zajmuje powierzchnię 178 km².

Ryc. 1. Gmina Rogowo i okolice

Źródło: www.mapy.cz

2. OCENA ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W LATACH 2022-2023 W OBSZARACH INTERWENCJI PRZEWIDZIANYCH W RAPORTOWANYM PROGRAMIE

2.1. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀.

Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym oraz w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń w Gminie Rogowo jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Jedynie w przypadku NO₂ istotny jest też udział zanieczyszczeń komunikacyjnych. Głównym problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni.

Podobny problem może występować również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju.

Według tego podziału w województwie kujawsko - pomorskim wydzielono 4 strefy: aglomerację bydgoską, miasto Toruń, miasto Włocławek i strefę kujawsko - pomorską. Gmina Rogowo należy do strefy kujawsko - pomorskiej.

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy.

Ze względu na brak stacji pomiarowej (lata 2022-2023) jakości powietrza na terenie Gminy Rogowo należy bazować na danych dla całej strefy kujawsko-pomorskiej. W latach sprawozdawczych nie funkcjonowały na terenie gminy Rogowo lokalne czujniki powietrza.

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie kujawsko - pomorskiej w latach 2022-2023.

Dane zaprezentowano w ujęciu poszczególnych lat biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin.

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2022 r.	2023 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A/A1	A/A1
PM 10 (pył zawieszony)	C	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
Pb (ołów)	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, **klasa C** - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne albo przekraczają poziomy docelowe.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: **klasa D1** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, **klasa D2** - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. **Klasa A1** oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, **klasa C1** - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa	Rok	Klasyfikacja wg rodzajów zanieczyszczeń			
		O3 (dc)	O3 (dt)	NO2	SO2
Strefa kujawsko - pomorska	2022	A	D2	A	A
	2023	A	D2	A	A

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, objaśnienia oznaczeń literowych takie same jak w poprzedniej tabeli

Dodatkowo należy wyjaśnić, że zaliczenie całej strefy kujawsko-pomorskiej do klasy C / D2 nie oznacza, że przekroczenie wystąpiło bezpośrednio w Gminie Rogowo. Przyczyna może być poza gminą, w obrębie strefy. Stąd należy wyjaśnić, że Gmina Rogowo znalazła się poza obszarem przekroczeń w zakresie pyłów zawieszonych PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P. Gmina

Rogowo znajduje się natomiast w obszarach przekroczeń w rocznej ocenie jakości powietrza biorąc pod uwagę:

- O₃ - ze względu na liczbę dni z przekroczeniem poziomu 8h w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2022-2023 – gdzie celem jest ochrona zdrowia,
- O₃ - ze względu na wartość AOT40 w ciągu roku (poziom celu długoterminowego) w latach 2022-2023 – gdzie celem jest ochrona roślin.

Warto podkreślić, że jednym z elementów poprawy jakości powietrza w ostatnich latach w Gminie Rogowo była realizacja Uchwały Rady Gminy Rogowo nr XIV/98/2016 z dnia 28 czerwca 2016 r. **Planu Gospodarki Niskoemisyjnej**.² Dokument został opracowany w celu ustalenia potrzeb i problemów występujących na opisywanym terenie w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznaczenie kierunków działań, które mają przyczynić się do: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii, a także redukcji zużycia energii finalnej, poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Celem realizowanych zadań jest również zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisję.

W 2022 r. w lokalach mieszkalnych i lokalach użytkowych mienia gminnego zrealizowano działania polegające na wymianie stolarki okiennej (6 szt. okien), wymianie stolarki drzwiowej (1 szt.) oraz naprawie i konserwacji 3 szt. pieców kaflowych. Dokonano również wymiany 2 źródeł grzewczych, w tym zakup i montaż kominka z zasobnikiem na pellet oraz zakup i montaż kotła na pellet.

W 2023 r. dokonano wymiany 2 źródeł grzewczych w kotłowniach mienia komunalnego w Rogowie na pelletowe, tj. przy ul. Kościuszki 8 i przy ul. Kolejowej 21.

W 2022 r. został zakończony gminny projekt pn. „Zagospodarowanie brzegu jeziora Rogowskiego Dużego na cele rozwoju społecznego wraz z przebudową ciągów pieszo rowerowych”. Podczas jego realizacji zostały przeprowadzone następujące działania: montaż instalacji fotowoltaicznej, docieplenie styropianem, montaż czujników ruchu oraz montaż lamp solarnych.

Prowadzone na terenie Gminy Rogowo działania w zakresie oświetlenia ulicznego - budowy nowych punktów świetlnych LED, montaż lamp solarnych na nowo wybudowanej ścieżce rowerowej, przebudowy i modernizacje infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz modernizacje powierzchni dróg również wpływają na ograniczenie emisji gazów.

Na podstawie porozumienia (z dnia 27 maja 2021 r.) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu Gmina Rogowo w 2021 r. utworzyła punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach Programu „**Czyste Powietrze**”. Jest to kompleksowy proekologiczny program, którego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu tego celu jest dofinansowanie przedsięwzięć wymiany starych pieców i termomodernizacji, realizowanych przez właścicieli domów jednorodzinnych. W punkcie każdy mieszkaniec uzyskuje szczegółowe informacje

² PGN jest dostępny na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/54-ochrona-srodowiska-i-utrzymanie-czystosci-i-porzadku-na-terenie-gminy-rogowo/artykuly/330-uchwala-w-sprawie-przyjecia-planu-gospodarki-niskoemisyjnej-dla-gminy-rogowo>

o aktualnych zasadach Programu, pomoc przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dotację, a także przy rozliczaniu przyznanego już dofinansowania.

W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. z konsultacji w gminnym punkcie „Czyste Powietrze” w Rogowie skorzystało łącznie 160 osób, spośród których 29 złożyło za pośrednictwem punktu wnioski o dofinansowanie do wymiany starych pieców.

Zgodnie z zapisami zawartego Porozumienia Gmina Rogowo prowadzi ponadto systematyczne działania promujące poprawę stanu powietrza m.in. poprzez przeprowadzanie indywidualnych wizyt w domach mieszkańców, organizowanie spotkań z mieszkańcami (w domu kultury, świetlicach itd.), rozpowszechnianie materiałów informacyjnych promujących czyste powietrze, propagowanie Programu w lokalnej prasie i rozgłośniach radiowych.

Na podstawie porozumienia (z dnia 27 maja 2021 r.) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu Gmina Rogowo w 2021 r. utworzyła punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach Programu „Czyste Powietrze”. Jest to kompleksowy proekologiczny program, którego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu tego celu jest dofinansowanie przedsięwzięć wymiany starych pieców i termomodernizacji, realizowanych przez właścicieli domów jednorodzinnych. W punkcie każdy mieszkaniec uzyskuje szczegółowe informacje o aktualnych zasadach Programu, pomoc przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dotację, a także przy rozliczaniu przyznanego już dofinansowania.

W latach 2022-2023 były prowadzone kontrole palenisk. Kontrole dotyczyły przede wszystkim sprawdzenia stanu technicznego źródła ciepła, instalacji centralnego ogrzewania oraz rodzaju stosowanego opału / paliwa.

W 2022 r. przeprowadzono 5 kontroli z następującymi wynikami:

1. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie pieca. Budynek wyposażony jest w kocioł na ekogroszek o 3 klasie efektywności, paliwo jest podawane automatycznie.
2. W trakcie kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie pieca w kotłowni. Odnotowano występowanie paliwa stałego tj. drewno kawałkowe oraz węgiel. Właściciel poinformował, że w 2015 r. został wymieniony piec na kocioł na paliwo stałe – klasa 3.
3. W trakcie kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie źródła ciepła. Paliwo stosowane to ekogroszek. Właściciel nie znał klasy efektywności źródła ciepła, poinformował, że pomieszczenia są dogrzewane kominkiem. Piec ma automatyczne podawanie paliwa.
4. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie źródła ciepła. Nieruchomość wyposażona jest w kocioł na paliwo stałe o klasie efektywności niższej niż 3. Piec jest z ręcznym podawaniem. Stosowany rodzaj paliwa: węgiel oraz drewno kawałkowe. Właściciel domu poinformował, że planuje wymianę źródła ciepła na kocioł na paliwo stałe spełniające wymogi efektywności.
5. Podczas kontroli stwierdzono prawidłowe użytkowanie pieca. Stosowane paliwo stałe: drewno kawałkowe i węgiel. Właściciel nieruchomości poinformował, że źródło ciepła zostało zmienione na początku grudnia 2022 r.

W 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole z następującymi wynikami:

1. Budynek jest wyposażony w kocioł na paliwo stałe – stosowane drewno kawałkowe oraz węgiel (sporadycznie). Kotłownia znajduje się w budynku mieszkalnym. Właściciel

- nie potrafił określić klasy pieca. Podczas kontroli stwierdzono brak naruszeń i nieprawidłowości.
2. W kotłowni stwierdzono występowanie paliwa stałego tj.: drewno i węgiel. Właściciel podczas kontroli poinformował, że oprócz źródła stałego posiada w domu zamontowane promienniki na podczerwień, co daje dodatkowe źródło ogrzewania. Kontrolowany nie potrafił określić klasy pieca.
 3. Podczas kontroli stwierdzono, że właściciel ma zamontowany piec na ekogroszek, który spełnia wymogi i jest on 5 klasy efektywności. Kotłownia znajduje się w budynku mieszkalnym. Właściciel poinformował, że w budynku mieszkalnym zamontowany jest także kominek, jednak jest on nieeksploatowany od jakiegoś czasu. Kominek wcześniej był opalany drewnem kawałkowym. Stwierdzono brak naruszeń i nieprawidłowości.
 4. Budynek jest wyposażony w kocioł na ekogroszek. Piec jest na pewno o klasie efektywności wyższej niż 3, jednak właściciel nie potrafił dobrze określić klasy pieca. Właściciel oświadczył, że posiada w domu kominek, który był opalany drewnem kawałkowym, jednak od kilku miesięcy nie jest eksploatowany.

Na opisywanym terenie nie funkcjonuje dystrybucyjna **sieć gazowa**. Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. nie świadczy usługi dystrybucyjnej paliwa gazowego na terenie Gminy Rogowo. Ponadto jej Plany inwestycyjne oraz Plany rozwoju nie uwzględniają gazyfikacji opisywanego terenu. Plany mogą ulec zmianie w przypadku pojawienia się strategicznego odbiorcy, którego zapotrzebowanie na paliwo gazowe zapewni zwrot poniesionych wydatków w określonym czasie.

Na opisywanym terenie nie ma zorganizowanej **sieci ciepłowniczej**.

Rada Gminy Rogowo Uchwałą Nr XXVIII/127/2020 z dnia 29 maja 2020 r. przyjęła zaktualizowane **założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe**.³ Jednym z elementów realizacji zadań w tym zakresie w latach 2022-2023 było sporządzenie dokumentacji modernizacji oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Rogowo. Konieczność modernizacji i rozbudowy systemu oświetlenia ulic w Gminie wynika przede wszystkim ze stanu technicznego i awaryjności oświetlenia oraz podyktowana jest m.in. rozwojem budownictwa jednorodzinnego. Najważniejszym argumentem za modernizacją jest możliwość redukcji wydatków na energię elektryczną i konserwację punktów świetlnych. Wybór ulic których dotyczyć będzie rozbudowa zależy jest od możliwości finansowych Gminy, złożonych wniosków oraz ich zasadności.

Warto też zauważyć, że podstawowe dane o środowisku zostały zawarte w **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego** Gminy Rogowo przyjętym Uchwałą Rady Gminy Rogowo nr II/48/2015 z dnia 29 września 2015 r.⁴ Jest to podstawowy element polityki przestrzennej opisywanej JST. Szczegółowe zasady w tym zakresie ustalane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których na koniec 2023 r. Gmina Rogowo posiadała 41 dla poszczególnych obszarów. Pokrycie opracowaniami planistycznymi obszaru gminy jest jednak stosunkowo niewielkie i wg stanu na koniec 2023 r.

³ Założenia (...) są dostępne na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/94-aktualne/artykuly/123-zalozenia-do-planu-zaopatrzenia-w-cieplo-energie-elektryczna-i-paliwa-gazowe-dla-gminy-rogowo-na-lata-20132028?lang=PL>

⁴ Studium zamieszczone na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/66-studium-uwarunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego-gminy-rogowo>

wynosi 5,7 % ogólnej powierzchni gminy (wg GUS), co determinowane jest przez jej rolniczy charakter.

W związku z potrzebą dokonania zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo w dniu 16 marca 2021 r. Rada Gminy Rogowo podjęła uchwałę inicjującą procedurę zmian Nr XXVI/194/2021 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rogowo.

Działaniami zmierzającymi do poprawy jakości powietrza powinny być:

- systematyczne przeprowadzanie działań termomodernizacyjnych budynków co przekłada się na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło,
- wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania odpadów w paleniskach domowych,
- ograniczenie emisji liniowej (z dróg),
- budowa ścieżek rowerowych w celu zmniejszenia emisji spalin,
- rozwój technologii energooszczędnych,
- zwiększanie udziału OZE
- budowa sieci gazowej,
- rozwój zorganizowanych systemów ciepłowniczych (np. wspólne kotłownie w budynkach wielorodzinnych).

2.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Największym źródłem hałasu na terenie Gminy Rogowo jest droga ekspresowa S5, która została oddana do użytku 23 grudnia 2019 r. Przez opisywany obszar przebiegają także drogi powiatowe i gminne.

Wg informacji przekazanych przez **Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy** długość drogi ekspresowej S5 na terenie Gminy Rogowo wynosi 17,613 km (początek 113,281 km, koniec 130,894 km). Jest to droga oddana do użytku w 2021 r., w stanie pożądanym, niewymagająca napraw. W latach 2022-2023 nie prowadzono na niej konkretnych działań inwestycyjnych. Bieżące utrzymanie tj. oczyszczanie nawierzchni, oczyszczanie elementów odwodnienia drogi, utrzymanie separatorów, koszenie terenów zielonych pasa drogowego, zbieranie zanieczyszczeń z terenu pasa drogowego i utrzymanie czystości obiektów mostowych to prace dotyczące utrzymania drogi. Dla lat 2022-2023 GDDKiA oszacowała te koszty dla odcinka drogi S5 na terenie Gminy Rogowo i wyniosły one:

- 15,00 tys. zł w 2022 r. oraz 17,04 tys. zł w 2023 r. za oczyszczanie nawierzchni drogi,
- 17,60 tys. zł w 2022 r. oraz 78,60 tys. zł w 2023 r. za oczyszczanie elementów odwodnienia drogi,
- 69,50 tys. zł w 2022 r. oraz 23,40 tys. zł w 2023 r. za utrzymanie separatorów,
- nieokreślona kwota w 2022 r. oraz 62,37 tys. zł w 2023 r. za koszenie terenów zielonych pasa drogowego,
- nieokreślona kwota w 2022 r. oraz 6,32 tys. zł w 2023 r. za zbieranie zanieczyszczeń z terenu pasa drogowego,
- 42,33 tys. zł w 2022 r. oraz 20,00 tys. zł w 2023 r. za utrzymanie czystości obiektów mostowych.

Zgodnie z danymi **Zarządu Dróg Powiatowych w Żninie** na terenie Gminy Rogowo przebiega 20 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 101,128 km.

Zadania zrealizowane na szczeblu gminnym wykazano w dalszej części opracowania w tabeli z inwestycjami. Należy zauważyć, że rodzaj nawierzchni drogi ma znaczenie z punktu widzenia środowiska z minimum dwóch powodów:

- na drogach nieutwardzonych istotny jest problem pylenia z dróg podczas ruchu pojazdów, co nie jest istotne na drogach o nawierzchni asfaltowej czy betonowej,
- drogi o zniszczonej i „dziurawej” nawierzchni sprzyjają powstawaniu hałasu podczas przejazdów samochodów – słyszalna praca amortyzatorów, wibracje elementów pojazdów, co ma ograniczone znaczenie podczas przejazdu po nawierzchni równiej, gładkiej.

Dlatego prezentuje się długość dróg wg nawierzchni (stan na 2023 r.):

- drogi gminne o nawierzchni twardej 48,4 km,
- drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej 47,7 km,
- drogi gminne o nawierzchni gruntowej 52,7 km.

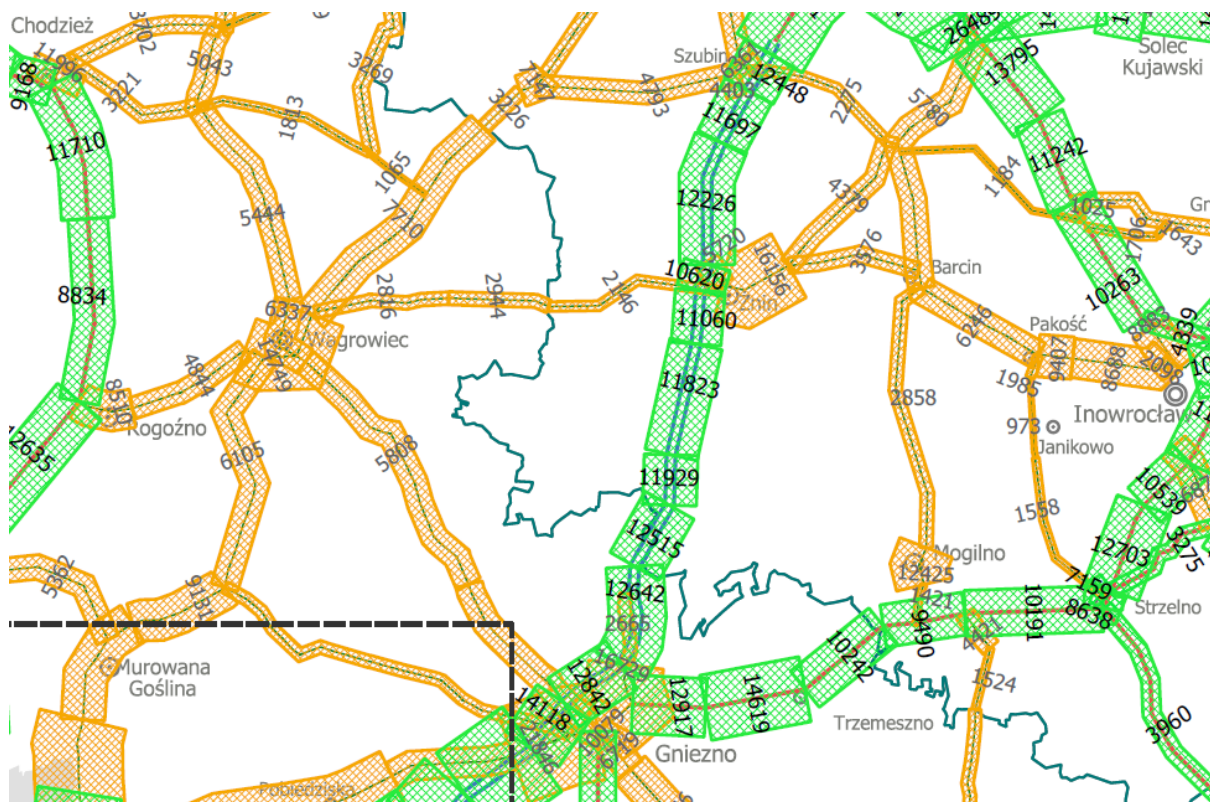
Na terenie Gminy **nie ma czynnych linii kolejowych** ze stałymi połączeniami stąd brak zagrożenia hałasem tego źródła.

Ważnym komponentem infrastruktury służącym zmniejszeniu hałasu są drogi rowerowe. Jednak według danych GUS na koniec 2023 r. na terenie Gminy Rogowo nie było rozbudowanej sieci dróg rowerowych (wg GUS, długość dróg dla rowerów wyniosła 1,4 km) dlatego należy dążyć do rozwoju w tym zakresie. W okresie sprawozdawczym nie zaszły zmiany.

W okresie sprawozdawczym **Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie prowadzili pomiarów hałasu komunikacyjnego** na terenie Gminy Rogowo.

W celu możliwości przeanalizowania narażenia na hałas odniesiono się do natężenia ruchu pojazdów, które jest głównym generatorem hałasu drogowego. Dlatego ma największy wpływ na jego poziom. Obserwowany w ostatnich latach przyrost liczby pojazdów oraz wzrost ich natężenia na sieci dróg spowodował przyrost terenów zagrożonych hałasem drogowym.

Głównymi Pomiarami Ruchu Drogowego objęte są drogi krajowe i wojewódzkie. GPR przeprowadzane są co 5 lat. W tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące natężenia ruchu pojazdów silnikowych na terenie Gminy Rogowo. Należy zauważyć, że sytuację znacząco zmieniła budowa drogi ekspresowej S5 obsługującej m.in. relację Poznań – Bydgoszcz. Wcześniej ruch prowadzony był drogą krajową nr 5, miejscami wśród zwartej zabudowy. Drogi wojewódzkie w granicach gminy nie występują. Na drogach powiatowych i gminnych takie pomiary nie są prowadzone.

Ryc. 2. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich części województwa kujawsko-pomorskiego wg GPR 2020/2021

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

Tabela 3. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla drogi ekspresowej S5 oraz drogi krajowej nr 5 na terenie Gminy Rogowo wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem porównania zachodzących zmian

Numer drogi	Nazwa odcinka pomiarowego	Rok pomiaru (GPR)	Pojazdy silnikowe ogółem (szt.)	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów samochodowych (SDR - liczba pojazdów)									
				Motocykle	Samochody osobowe Mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Suma ciężarowe (suma)	Udział ruchu ciężarowego (%)	Autobusy	Ciągniki rolnicze	
							bez przycz.	z przycz.					
			SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	SDR	suma	%	SDR	SDR	
droga ekspresowa S5	Węzeł Biskupin – Węzeł Rogowo	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	11823	41	7341	1383	288	2758				12	0
droga ekspresowa S5	Węzeł Rogowo – Węzeł Lubcz	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	11929	30	7620	1410	304	2552				13	0
droga ekspresowa S5	Węzeł Lubcz – Węzeł Mieleszyn	GPR 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		GPR 2020	12515	33	8205	1397	327	2540				13	0
droga krajowa nr 5	odcinek Żnin - Modliszewko	GPR 2010	7623	31	4842	676	495	1485				77	17
		GPR 2015	10413	49	6550	1054	385	2273				83	19
		GPR 2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: wyniki GPR 2010, GPR 2015 i GPR 2020/2021

Wnioski z danych ujętych w tabeli:

1. Wzrasta liczba pojazdów silnikowych (również ciężarowych) przemieszczających się po analizowanym odcinku, przy czym można porównać wyniki z GPR 2010 i GPR 2015 dla drogi krajowej nr 5 oraz wyniki z GPR 2020/2021 dla drogi ekspresowej nr S5. Odcinki te nie przebiegają dokładnie tym samym śladem, jednak relacje przez nie obsługiwane w pewien sposób są możliwe do porównania.
2. Wg GPR 2020/2021 zanotowano wzrost liczby pojazdów silnikowych względem zarówno GPR 2015, jak również 2010. Droga poprowadzona jest jednak nowym śladem i omija zwartą zabudowę. Należy to ocenić pozytywnie, gdyż przez to zmniejszyło się natężenie hałasu powodowanego ruchem pojazdów (w szczególności ciężarowych) w zabudowie miejscowości.

2.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Na terenie Gminy Rogowo tj. w Rogowie i Czewujewie zlokalizowane są **anten** **nadawcze telefonii komórkowych**. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one w przestrzeni niedostępnej dla ludności i ich wartość emisji jest w granicach dopuszczalnych.

Zgodnie z danymi **operatora elektroenergetycznego** Enea Operator Sp. z o.o., stan sieci elektroenergetycznej jest dobry. Operator zgodnie z zapisami właściwych przepisów prawa, na bieżąco realizuje modernizacje, remonty i zabiegi eksploatacyjne w sieciach wysokiego, średniego i niskiego napięcia, których celem jest zapewnienie dobrego stanu technicznego infrastruktury sieciowej, a przez to poprawy jakości usług oraz spełnienie wymagań wynikających ze wzrostu zapotrzebowania na moc.

Na terenie Gminy Rogowo w latach 2022-2023 Główny Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził **monitoring pól elektromagnetycznych** tylko w jednym punkcie w 2023 r., tj. w Rogowie przy ul. 600-lecia 11. Wartość zmierzona wyniosła 0,39 V/m.

Wyniki z punktów monitoringowych dla powiatu żnińskiego i województwa kujawsko-pomorskiego są w granicach dopuszczalnych norm (podano wyniki dla powiatu za lata 2022-2023)

- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Gąsawie, Rynek 1 wyniósł <0,3 V/m w 2022 r.,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Żninie, ul. Sienkiewicza wyniósł 0,48 V/m w 2022 r. a drugi punkt w Żninie, ul. Żytnia <0,3V/m,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Barcinie, ul. Pakoska wyniósł <0,3 V/m w 2022 r.,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Łabiszynie, ul. 3 Maja 18 wyniósł 0,57 V/m w 2023 r.,
- wynik dla punktu monitoringowego położonego w Janowcu Wielkopolskim, ul. Staszica 10 wyniósł 0,35 V/m w 2023 r.

Nie ma podstaw do wskazania, że istnieje zagrożenie ze strony oddziaływania pól elektromagnetycznych. Co więcej, należy wyjaśnić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące **poziomy dopuszczalne** wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448).

Ponadto w serwisie <https://si2pem.gov.pl/> dostępna jest mapa PEM, która przedstawia położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ścisłe regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby sprawdzania ich dotrzymania. Wartości zmierzone w okresie sprawozdawczym nie przekraczały dopuszczalnych norm.

Obszerną bazą dotyczącą urzędzeń emitujących PEM jest Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej dostępny pod adresem bip.uke.gov.pl.

Prezes UKE realizując ustawowe obowiązki określone w ustawie Prawo telekomunikacyjne, zamieszcza na stronie podmiotowej BIP UKE [http://bip.uke.gov.pl/](http://bip.uke.gov.pl) informację o dokonaniu rezerwacji częstotliwości, na rzecz podmiotu, dla którego dokonano tejże rezerwacji częstotliwości, zakres częstotliwości objętych rezerwacją oraz okres, na jaki została udzielona rezerwacja.

Wykaz rezerwacji i pozwoleń radiowych dla każdej ze służb radiokomunikacyjnych zamieszczony jest na stronie pod adresem <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/wykaz-pozwolen-radiowych> oraz <http://bip.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe/rejestr-urzadzen> i stanowi wyczerpujące źródło informacji, do ujęcia kwestii zagrożeń polem elektromagnetycznym na terenie Gminy Rogowo.

Ochrona człowieka przed potencjalnymi skutkami promieniowania polega przede wszystkim na separacji przestrzennej terenów mieszkalnictwa oraz terenów związanych z wielogodzinnym lub stałym pobytom ludzi.

2.4. GOSPODAROWANIE WODAMI

2.4.1. WODY POWIERZCHNIOWE

Do największych i najważniejszych zbiorników wodnych znajdujących się na terenie Gminy Rogowo należą: Jezioro Rogowskie, Jezioro Ziolo, Jezioro Wolskie, Jezioro Lubieckie oraz Jezioro Grochowiskie. Do najważniejszych cieków wodnych zlokalizowanych na terenie Gminy Rogowo należą m.in. Struga Ryszewska I, Rzeka Wełna czy Struga Sadowiecka.

Gmina Rogowo położona jest na granicy obszarów działania Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Poznaniu (zachodnia część Gminy) i Bydgoszczy (wschodni fragment).

Analizując podział całego kraju na Jednolite Części Wód Powierzchniowych Rzek i Jezior należy podkreślić, że w 2023 r. weszły w życie aktualizacje planów gospodarowania wodami. Z uwagi na położenie w dorzeczu Odry, dla Gminy Rogowo ważne są:

1. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry** (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967). Rozporządzenie to obowiązywało do 23.02.2023 r. Obecnie zostało zastąpione Rozporządzeniem przywołanym w punkcie 2, jednak warto o nim przypomnieć, gdyż to właśnie w myśl podziału wód wynikającego z poprzedniego Rozporządzenia prezentowane są przez GIOŚ wyniki monitoringu wód.
2. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry** (Dz.U. 2023 poz. 335) obowiązuje od 24.02.2023 r. i jest ono wiążące dla planów działań.

Gmina Rogowo położona jest w obrębie 10 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w tym 3 rzecznych i 7 jeziornych. W kolejnej tabeli zestawiono poszczególne JCWP znajdujące się na terenie Gminy Rogowo. Ponadto przedstawiono wykaz aktualnych celów środowiskowych dla JCWP oraz ocenę zagrożenia nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Należy wyjaśnić, że w zestawieniu ujęto wszystkie zlewnie JCWP. Oznacza to, że w granicach administracyjnych opisywanej gminy znajdują się choćby w części zlewnie opisanych poniżej JCWP, gdyż ma to znaczenie np. przy przemieszczaniu się zanieczyszczeń ze zlewni do wód właściwych rzek.

Tabela 4. Ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) położonych w granicach Gminy Rogowo, wykaz celów środowiskowych dla tych JCWP oraz ocena zagrożenia nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych

Lp.	Nazwa i kod JCWP		Stan / cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych dla JCWP według II aktualizacji Planu gospodarowania wodami (tj. obecnie obowiązującej)			
	w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	w obecnym cyklu planistycznym (2022-2027)	stan wód	cele środowiskowe		czy jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
				stan lub potencjał ekologiczny	stan chemiczny	
Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) - rzek						
1.	Mała Noteć RW600025188299	Panna RW6000181882699	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny	nie jest zagrożona
2.	Wełna do Lutomni RW600025186339	Wełna do Lutomni RW600018186339	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wełna w obrębie JCWP (dla węgorza europejskiego)	dobry stan chemiczny	zagrożona
3.	Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego RW60002518836779	Gąsawka do jez. Sobiejuskiego RW60001818836779	zły	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) - jezior						
4.	Ziolo LW10193	Ziolo LW10193	zły	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (węgorz europejski)	dobry stan chemiczny	zagrożona
5.	Dziadkowskie LW10198	Dziadkowskie LW10198	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	nie jest zagrożona
6.	Wolskie LW10203	Wolskie LW10203	zły	dobry stan ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
7.	Tonowskie LW10204	Tonowskie LW10204	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [LMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej	zagrożona

Lp.	Nazwa i kod JCWP		Stan / cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych dla JCW według II aktualizacji Planu gospodarowania wodami (tj. obecnie obowiązującej)			
	w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	w obecnym cyklu planistycznym (2022-2027)	stan wód	cele środowiskowe		czy jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych?
				stan lub potencjał ekologiczny	stan chemiczny	
				wodnych o znaczeniu gospodarczym (węgorz europejski)	stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	
8.	Oćwieckie Zach. LW10454	Oćwieckie Zach. LW10454	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
9.	Rogowskie LW10200	Rogowskie LW10200	zły	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IOJ, LMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieków dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (węgorz europejski)	dobry stan chemiczny	zagrożona
10.	Kołodrąbskie LW10195	Kołodrąbskie LW10195	b.d.	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	nie jest zagrożona

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu JCWP.

Poniżej przedstawiono wyniki monitoringu wód powierzchniowych Gminy Rogowo badanych w ostatnich latach. Należy jednak zauważyć, że przedstawiono dane dotyczące zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujące przynajmniej częściowo obszar gminy. Jest to ważne biorąc pod uwagę przemieszczanie się zanieczyszczeń w ramach JCWP. Natomiast sam punkt monitoringowy może znajdować się poza jej granicą administracyjną.

Odniesiono się w szczególności do lat 2022-2023 będących przedmiotem niniejszego raportu, jednak z uwagi na fakt, że najbardziej aktualne zestawienie prezentowane przez GIOŚ obejmuje szerszy zakres lat, podano pełne dane wielolecia – podobnie prezentuje je GIOŚ. Obecnie jest to wielolecie 2016-2021. Umożliwia to szersze porównanie, gdyż monitoring prowadzony jest w ograniczonym zakresie.

Zastosowano skalę zgodnie z zasadami przewidzianymi poniżej.

Klasa elementów biologicznych				Stan/potencjał ekologiczny				Klasa elementów fizykochemicznych			
stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
I	b. dobry	maksym.	I	I	b. dobry	maksym.	II	I	b. dobry	maksym.	I
II	dobry		II	II	dobry		II	II	dobry		II
III	umiarkowany		III	III	umiarkowany		III	PSD	poniżej dobrego		PPD
IV	słaby		IV	IV	słaby		IV	Rodzaj JCW			
V	zły		V	V	zły		V				

Stan chemiczny			Klasa elem. hydromorfologicznych			
DOBRY	stan dobry		stan ekologiczny		potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)	
PSD Śr	poniżej stanu dobrego	przekroc. stęż. średniorocz.	I	b. dobry	maksym.	I
PSD max		przekroc. stęż. maksym.			dobry	II
PSD		przekroc. stęż. śred. i maks.				

Tabela 5. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących swym zasięgiem Gminę Rogowo na podstawie wyników za lata 2016-2021 oraz za lata 2022-2023

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
Jednolite Części Wód Powierzchniowych – rzeczne											
1.	Mała Noteć RW600025188299	Mała Noteć (Zachodnia) - Kunowo	2020	IV	2017	III	2020	>II	IV - słaby potencjał ekologiczny	brak oceny	zły
2.	Wełna do Lutomni RW600025186339	Wełna - Żerniki	2021	IV	2018	III	2021	>II	IV - słaby potencjał ekologiczny	brak oceny	zły
3.	Gąsawka do wypływu z Jez. Sobiejuskiego RW60002518836779	Gąsawka - poniżej Jeziora Sobiejuskiego, Sobiejuchy	2020	V	2017	III	2020	>II	V – zły potencjał ekologiczny	dobry	zły
4.	Wełna do Lutomni RW600018186339	Wełna - pow. Jez. Tonowskiego, Szkółki	2023	IV	2023	-	2023	>II	-	-	-
5.	Panna RW6000181882699	Panna - ujście do Noteci Zachodniej, Kwieciszewo	2023	I	2023	II	2023	>II	-	-	-
6.	Gąsawka do jez. Sobiejuskiego RW60001818836779	Gąsawka - pow. Jez. Dobrylewskiego, Wilczkowo	2023	III	2023	III	2023	>II	-	-	-
Jednolite Części Wód Powierzchniowych – jeziorne											
7.	Wolskie LW10203	jez. Wolskie - stanowisko 02	2017-2020	IV	2017	>I	2017-2020	>II	IV - słaby stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
8.	Zioło LW10193	jez. Zioło - stanowisko 01	2018	V	2021	>I	2018	>II	V – zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
9.	Rogowskie LW10200	jez. Rogowskie - stanowisko 02	2019	V	2019	>I	2019	>II	V – zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły
10.	Oćwieckie Zach. LW10454	Jez. Oćwieckie Zach. - głęboćek	2022	III	2022	>I	2022	>II	nie oceniono	nie oceniono	zły

Lp.	Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów						Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu JCWP
			biologicznych		hydromorfologicznych		fizykochemicznych				
			rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa	rok / lata oceny	klasa			
11.	Rogowskie LW10200	Jez. Rogowskie - głęboczek	2023	V	-	-	2023	>II	-	-	-
12.	Kołdrąbskie LW10195	Jez. Kołdrąbskie-głęboczek	-	-	2023	>I	-	-	-	-	-
13.	Dziadkowskie LW 10198	Jez. Dziadkowskie - stan. 01	2023	III	2023	>I	2023	>II	-	-	-

Źródło: dane GIOŚ. Zakres danych: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022

Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2022 – tabela

Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2023 – tabela

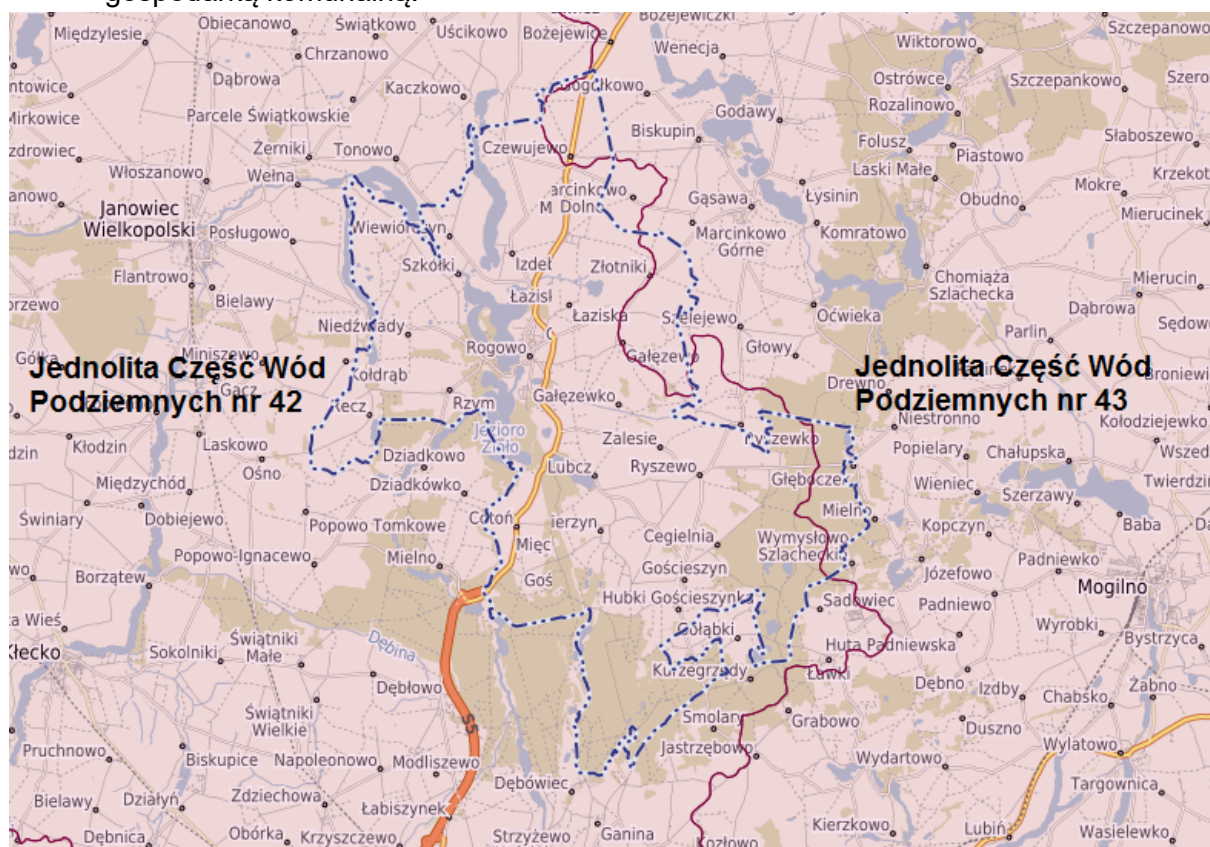
dostępnych na <https://www.GIOŚ.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

2.4.2. WODY PODZIEMNE

Obszar Gminy Rogowo położony jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach 42 i 43. Dane dotyczące jakości wód podziemnych na terenie Gminy Rogowo pozyskano na podstawie analizy mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary prezentowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w portalu www.mjwp.gios.gov.pl.

Zgodnie z monitoringiem diagnostycznym wyniki są następujące (monitoring prowadzony co 3 lata):

- **JCWPd nr 42** - zarówno stan chemiczny jak również ilościowy oceniono jako dobry w odniesieniu do całej JCWPd. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą całych jednolitych części wód podziemnych i tak są prezentowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane te dotyczą roku 2022.
- **JCWPd nr 43** - stan chemiczny i ilościowy oceniono jako słaby w odniesieniu do całej JCWPd w 2022 r. Wskaźniki powodujące słaby stan wód to ascenzja wód słonych dopływających z niżej występujących poziomów wodonośnych piętra mezozoiku (kreda i jura) oraz częściowo zasolonych warstw neogeńsko-paleogeńskich, pobór wód na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych odkrywki Tomisławice (poza obszarem Gminy Rogowo) oraz presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną.

Ryc. 3. Położenie Gminy Rogowo na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net

Tabela 6. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Rogowo – dane za lata 2019 i 2022

Numer JCWPd	Stan chemiczny		Stan ilościowy	
	2019 r.	2022 r.	2019 r.	2022 r.
JCWPd nr 42	dobry	dobry	dobry	dobry
JCWPd nr 43	słaby	słaby	słaby	słaby

Źródło: dane GIOŚ w oparciu o www.mjwp.GIOŚ.gov.pl/mapa/mapa.172.html

Wody podziemne są badane w skali (od I do V) jakości.⁵ Klasyfikację stanu wód podziemnych monitoruje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Na terenie Gminy Rogowo, w miejscowości Mięcierzyn znajduje się jeden punkt monitoringowy wód podziemnych (nr 1544 wg MONBADA), który analizowano w latach 2022-2023. Dwukrotnie **stwierdzono wody III klasy jakości**, a więc wody zadowalającej jakości.

Gmina znajduje się niemal w całości w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 Subzbiornik Inowrocław. – Gniezno.

2.4.3. ZAGROŻENIE SUSZĄ I ZAGROŻENIE POWODZIĄ

Suszą nazywamy długotrwały okres bez opadów atmosferycznych lub nieznacznym opadem w stosunku do średnich wieloletnich wartości i wysoką temperaturą.

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się etapy jej rozwoju – suszę rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

Gmina Rogowo w ocenie przedstawionej w „Planie przeciwdziałania skutkom suszy”⁶ uzyskała następujące wyniki:

- została zaliczona w całości do obszarów o ekstremalnym zagrożeniu suszą atmosferyczną (IV stopień w skali czterostopniowej),
- jest w IV klasie zagrożenia suszą rolniczą, co oznacza, że jest ekstremalnie zagrożona (IV stopień w skali czterostopniowej),
- gminy jest w III klasie zagrożenia suszą hydrologiczną, co oznacza silne narażenie na ten rodzaj suszy (III stopień w skali czterostopniowej),
- znajduje się w II klasie zagrożenia suszą hydrogeologiczną, co oznacza, że jest umiarkowanie narażona na ten rodzaj suszy, wyjątek stanowi północny kraniec gminy, który jest w klasie I (słabo narażony),
- łączne zagrożenie suszą jest na większości obszaru gminy ekstremalne (klasa IV), a na północy silne (III stopień w skali czterostopniowej).

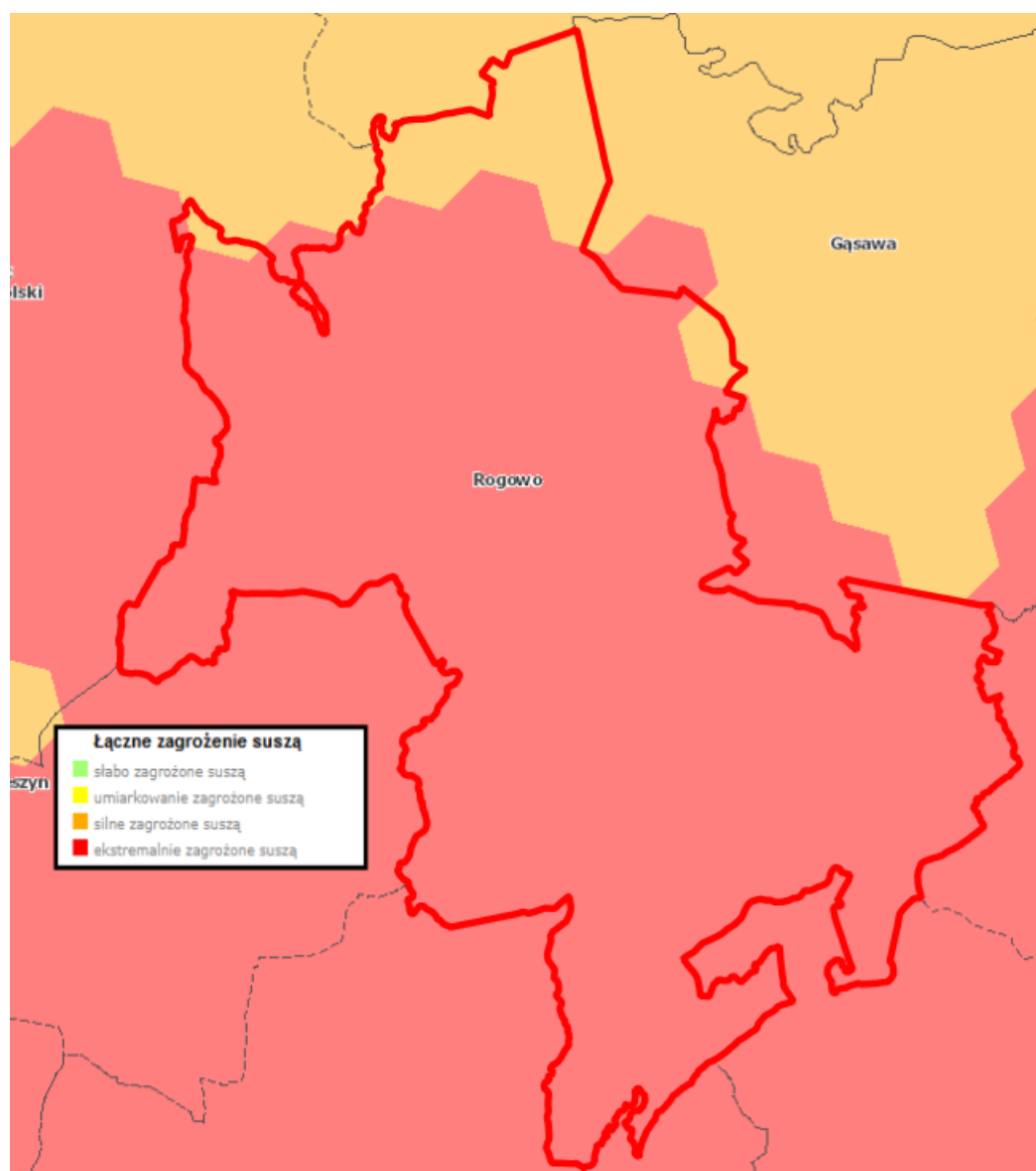
⁵ dane GIOŚ: I klasa – wody bardzo dobrej jakości, II klasa – wody dobrej jakości, III klasa – wody zadowalającej jakości, IV klasa – wody niezadowalającej jakości, V klasa – wody złej jakości.

<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>

<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2023.html>

⁶ - opublikowany na stronie:

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210001615/O/D20211615.pdf>

Ryc. 4. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Rogowo

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpPPSS

Biorąc pod uwagę analizę danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej stwierdza się, że na terenie Gminy Rogowo **nie występuje szczególne zagrożenie powodziowe oraz zagrożenie podtopieniami**. Nie wyklucza to możliwości wystąpienia lokalnych podtopień i nagłego podniesienia się poziomu wody w wyniku wystąpienia nieprzewidzianych zjawisk meteorologicznych, takich jak: intensywne opady atmosferyczne, gwałtowne topnienie pokrywy śnieżnej. Zagrożenie to może wystąpić jako lokalne podtopienia terenów.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie **Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy** w latach 2022-2023 zrealizował na terenie Gminy Rogowo zadanie utrzymaniowe, a dokładnie „Prace konserwacyjne - etap II w części zamówienia nr 13 - Stara Gąsawka - przedmiot zadania: prace konserwacyjne na Starej Gąsawce w km 0+000-0+038, 0+099-0+115, 0+315-0+504, 2+454-3+751, 3+788-7+553.” Koszt realizacji w 2023 r. wyniósł 20 243,78 zł.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie **Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu** w latach 2022-2023 zrealizował na terenie Gminy Rogowo następujące zadanie utrzymaniowe „Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych – obiekty nadzorów wodnych - Zarząd Zlewni w Poznaniu – część 4 - Nadzór Wodny Gniezno II – dotyczy Strugi Ryszewskiej I, Strugi Ryszewskiej II i Kanału Kołdrab”. Realizacja w 2022 r. Koszt całkowity zadania wyniósł 280 215,82 zł.

Ponadto z informacji przekazanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) wynika, że w latach 2022-2023 nie realizowano działań inwestycyjnych i planistycznych w zakresie utrzymania infrastruktury i wód powierzchniowych (poza pracami utrzymaniowymi wymienionymi powyżej).

Wg danych **Gminnej Spółki Wodnej Rogowo** w latach 2022-2023 zakresem działań był następujący:

- konserwacja obszarów zmeliorowanych i drenowanych na powierzchni 4 047,00 ha,
- konserwacja studni drenarskich na rurociągach – 523 szt.,
- konserwacja studni drenarskich na zbieraczach – 649 szt.,
- konserwacja wylotów drenarskich – 740 szt.,
- wykonanie studni drenarskich – nowe – 3 szt.,
- odbudowa studni zniszczonych – 2 szt.,
- konserwacja rowów szczegółowych – gruntowna, w tym dwukrotna – 44 km,
- konserwacja rowów szczegółowych – bieżąca – 44,5 km,
- świadczenia rzeczowe – konserwacja urządzeń w ramach własnych, tereny objęte działalnością spółki Gospodarstwo Rolne Złotniki – 326,85 km

Problemy z konserwacją cieków związane są głównie z finansami i ograniczoną ilością przyznawanych na ten cel środków. Ogółem koszty bezpośrednie remontów i konserwacji urządzeń melioracyjnych **Gminnej Spółki Wodnej Rogowo** wyniosły: w 2022 – 503 070,75 zł, a także w 2023 – 518 367,94 zł.

2.5. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

W okresie sprawozdawczym woda dostarczana była z wodociągów zarządzanych przez producenta wody – Gminę Rogowo tj. wodociągów: Rogowo, Ryszewo, Gościeszyn, Mięcierzyn, Skórki, Czewujewo. Ponadto funkcjonował wodociąg Złotniki, gdzie producentem wody jest spółka Morawscy Sp. z o.o. Grochowiska Księżę. Woda z sieci wodociągowej w wymienionych przypadkach była przydatna do spożycia w całym okresie sprawozdawczym. Okresowe przekroczenia dopuszczalnych parametrów, gdzie PSSE wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi miały charakter incydentalny i podejmowane były skuteczne działania naprawcze polegające na intensywnym płukaniu urządzeń wodociągowych.

Gmina Rogowo częściowo została włączona do **aglomeracji kanalizacyjnej** Uchwałą nr XXIII/156/2020 Rady Gminy Rogowo z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie **wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Rogowo** (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2020 poz. 6180).⁷

⁷ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2020 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2020/6180/>

Wyznaczono aglomerację Rogowo o równoważnej liczbie mieszkańców 3767 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rogowo, obejmującą następujące miejscowości: Rogowo, Grochowiska Księżę, Grochowiska Szlacheckie, Złotniki, Gostomka (część), Lubcz.

Komunalna oczyszczalnia ścieków położona jest w Rogowie przy ul. Jeziornej 1a. Osady powstające na oczyszczalni ścieków, po odwodnieniu i higienizacji oraz czasowym magazynowaniu na oczyszczalni, przekazywane są odbiorcom zewnętrznym w celu rolniczego zagospodarowania.

Powyżej wymieniona Uchwała była poprzedzona Uchwałą nr IX/164/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rogowo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2015 poz. 2108),⁸ która straciła moc z dniem wejścia w życie uchwały z dnia 28 stycznia 2021 r. zgodnie z art. 565 ust. 2 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.

Jednocześnie należy dodać, że Uchwała z dnia 30 listopada 2020 r. została zmieniona Uchwałą nr III/17/2024 Rady Gminy Rogowo z dnia 28 maja 2024 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Gminy Rogowo (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2024 poz. 3492).⁹ Po zmianach funkcjonuje aglomeracja Rogowo o równoważnej liczbie mieszkańców 3 426 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Rogowo, obejmująca następujące miejscowości: Gostomka (w części), Grochowiska Księżę, Grochowiska Szlacheckie, Lubcz (w części), Rogowo (w części) i Złotniki.

Stan techniczny oczyszczalni ścieków jest bardzo dobry ponieważ oczyszczalnia jest po zakończonej rozbudowie i modernizacji oraz spełnia swoje zadanie. Bliższe informacje w tym zakresie znajdują się w gminnym programie ochrony środowiska, którego przyjęcie planowane jest na ostatni kwartał 2024 r.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2022-2023.

Zgodnie z danymi GUS wg stanu na 31.12.2023 r. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosił 99,9 % podobnie jak w roku poprzednim. Długość sieci wodociągowej wyniosła 180,5 km na koniec 2023 r. i była wyższa o 1,5 km niż rok wcześniej oraz o 1,5 km wyższa niż 31.12. 2021 r. Liczba przyłączy wodociągowych wzrosła z 1588 sztuk wg stanu na koniec 20221 r. do 1643 sztuk wg stanu na 31.12.2023 r.

Pomiędzy 2021 a 2023 r. wzrosła ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym: 2268,8 m³ w 2021 r., 248,9 tys. m³ w 2022 r. oraz 225,1 tys. m³ w 2023 r. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca zmniejszyło się z 37,4 m³ w 2022 r. do 34,1 m³ w 2023 r. Należy obserwować, czy w kolejnych latach nastąpi trend wzrostowy czy wartości będą stopniowo malały.

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej stopniowo rośnie i wyniósł 50,6 % wg stanu na koniec 2023 r., wobec 50,6 % na koniec 2021 r. i 50,8 % na dzień 31.12.2022 r. Zaobserwować można zróżnicowaną objętość ścieków odprowadzonych: z 194,0 tys. m³ w 2021 r. przez 166,0 tys. m³ w 2022 r. do 150,0 tys. m³ w 2023 r. Długość sieci kanalizacyjnej wynosząca 36,5 km na koniec okresu sprawozdawczego wzrosła o 0,6 km wobec stanu na 31.12.2021 r.

Nieczystości ciekłe gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których liczba wg GUS wyniosła 602 sztuk na koniec 2023 r. i zwiększyła się względem stanu

⁸ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2015 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2015/2108/>

⁹ Uchwała w sprawie aglomeracji kanalizacyjnej z 2024 r. jest dostępna na stronie <https://edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/legalact/2024/3492/>

na 31.12.2021 r. kiedy zarejestrowano 560 szamb. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków stopniowo rośnie i wg stanu na 31.12.2021 r. wyniosła 230 sztuk, a na koniec okresu sprawozdawczego 266 sztuk.

W budżecie Gminy Rogowo na rok 2023 zostały zabezpieczone środki w wysokości 22 000,00 zł na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z uchwałą Nr XII/83/2016 z dnia 11 marca 2016 r. przewidziano dotacje w wysokości do 50% poniesionych kosztów, jednakże nie więcej niż:

- 1 450,00 zł na zakup i instalację urządzenia o pojemności $V=2000 \text{ dm}^3$ (przepustowość do 600 l/dobę),
- 1 750,00 zł na zakup i instalację urządzenia o pojemności $V=3000 \text{ dm}^3$ (przepustowość do 900 l/dobę),
- 2 000,00 zł na zakup i instalację urządzenia o pojemności $V=4000 \text{ dm}^3$ (przepustowość do 1200 l/dobę).

W 2023 r. wypłacono 6 dotacji dla mieszkańców Gminy Rogowo na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na łączną kwotę 11 000,00 zł. W 2022 r. wypłacono 9 dotacji na łączną kwotę 15 150,00 zł.

Prowadzony jest rejestr zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

2.5.1. JAKOŚĆ WÓD W SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zadaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żninie jest dokonanie **oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** zgodnie z obowiązującymi normami.

Wyniki są następujące:

1. Woda dostarczana była z wodociągów: Rogowo, Ryszewo, Gościeszyn, Mięcierzyn, Skórki, Czewujewo i Złotniki.
2. Jakość wód była kontrolowana przez producentów wody tj. Gminę Rogowo i spółkę Morawscy Sp. z o.o. Grochowiska Księżę (dotyczy wodociągu Złotniki) oraz PSSE w Żninie zgodnie z rocznym harmonogramem poboru wody do spożycia zatwierdzonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy.
3. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie zgłoszono reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na terenie Gminy Rogowo.
4. **Jakość wody z wodociągów zarządzanych przez Gminę Rogowo na koniec lat 2022 i 2023 odpowiadała obowiązującym normom sanitarnym.** W przypadku czasowego przekroczenia dopuszczalnych norm podejmowano skuteczne działania naprawcze.

Dane o jakości wody w sieci wodociągowej pozyskano z ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla Gminy Rogowo za lata 2022-2023.

Tabela 7. Pobór wody z wodociągów publicznych zaopatrujących obszar Gminy Rogowo

Wodociąg	Wartość w danym roku	
	2022	2023
Wielkość produkcji (m³/dobę)		
Wodociąg Rogowo	382	381
Wodociąg Ryszewo	267	341
Wodociąg Gościeszyn	99	100
Wodociąg Mięcierzyn	116	127
Wodociąg Skórki	125	131
Wodociąg Czewujewo	395	382
Wodociąg Złotniki	48	76
Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (osób)		
Wodociąg Rogowo	2163	2083
Wodociąg Ryszewo	1339	1330
Wodociąg Gościeszyn	526	526
Wodociąg Mięcierzyn	680	680
Wodociąg Skórki	457	457
Wodociąg Czewujewo	2166 – w tym 785 osób z terenu Gminy Żnin	2153 – w tym 785 osób z terenu Gminy Żnin
Wodociąg Złotniki	42	30

Źródło: Oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Rogowo 2022-2023

2.6. ZASOBY GEOLOGICZNE

Według danych serwisu MIDAS prowadzonego przez **Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy** na terenie Gminy Rogowo występują złoża surowców mineralnych, a dokładnie złoża piasków i żwirów oraz złoża soli kamiennej. Ich podstawową charakterystykę przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 10. Wykaz złóż występujących na terenie Gminy Rogowo

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania na koniec 2023 r.	Zasoby wg stanu na 2023 r.		Wydobycie		
			geologiczne - bilansowe	przemysłowe	2022	2023	razem
sól kamienna (tys. ton)							
1.	Mogilno II	Z – złożo, z którego wydobyte zostało zaniechane	5 693 613	99 692	-	-	-
piaski i żwiry (tys. ton)							
2.	Bożacin	E – złożo eksploatowane	876	342	56	37	93
3.	Gałęzewo I	E – złożo eksploatowane	64	-	-	41	41
4.	Gałęzewo II	E – złożo eksploatowane	19	-	-	59	59
5.	Gałęzewo III	E – złożo eksploatowane	847	704	-	122	122
6.	Gałęzewo IV	E – złożo eksploatowane	269	221	-	199	199
7.	Rogowo	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	214	-	-	-	-
8.	Rogowo JS	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	291	-	-	-	-

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy:

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2022 r.

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2023 r.

W latach 2020-2022 eksploatowano tylko jedno ze złóż (Bożacin), jednak **w 2023 r. eksploatację rozpoczęto na 4 kolejnych złożach** (Gałęzewo I, Gałęzewo II, Gałęzewo III, Gałęzewo IV) co potwierdza Państwowy Instytut Geologiczny, który każdego roku publikuje bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na koniec roku poprzedniego.

Ponadto należy zauważyć, że obecnie złoża soli coraz częściej wykorzystywane są, jako wyjątkowo korzystne obiekty geologiczne, do budowy w ich obrębie operacyjnych kawernowych magazynów ropy naftowej, gazu ziemnego i paliw. Jednym z trzech funkcjonujących (stan na koniec 2023 r.) kawernowych podziemnych magazynów był właśnie podziemny magazyn gazu ziemnego Mogilno II.

Wyeksploatowane złoża poddawane są rekultywacji terenu, gdzie Starosta ustala kierunki i warunki przeprowadzenia rekultywacji i zagospodarowania terenu, jak również uznaje rekultywację za zakończoną.

Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin.

W latach 2022-2023 **Starosta Żniński** dla terenu Gminy Rogowo nie wydawał decyzji uznających rekultywację za zakończoną. Wydał natomiast jedną decyzję ustalającą rolno – leśny kierunek rekultywacji terenu po eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Bożacin I/1”, położonego na działce nr 16/2, 16/5 i 7/4 w miejscowości Bożacin. W kierunku leśnym zostanie zrehabilitowany teren o powierzchni 0,6 ha położony w granicach działek nr 16/2 i 16/5, natomiast w kierunku rolnym zostanie zrehabilitowany teren o powierzchni 4,5 ha położony w granicach działek 7/4, 16/2 i 16/5 z możliwością powstania zbiornika wodnego. Na podstawie decyzji Starosty Żnińskiego nr OŚ.6122.2.1.2022 z dnia 04.04.2022 r. podmiotem zobowiązanym do przeprowadzenia rekultywacji jest DROG-BUD spółka jawna W. Pietrzykowski, J. Pietrzykowski, T. Pietrzykowski, ul. Zakładowa 20, 62-510 Konin.

Na terenie Gminy Rogowo **nie występują historyczne miejsca zanieczyszczenia powierzchni ziemi.**

2.7. GLEBY

Na terenie Gminy Rogowo układ drogowy obsługuje krajowe i wojewódzkie połączenia dlatego występuje zagrożenie dla gleb w tym zakresie. Gleby narażone są też na degradację w związku z rozwojem sieci osadniczej.

Na terenach użytkowanych rolniczo konieczna jest prawidłowa gospodarka rolna szczególnie w zakresie stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin. Niewłaściwe terminy stosowania zabiegów lub źle dobrane ilości nawozów mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i następnie do wód powierzchniowych.

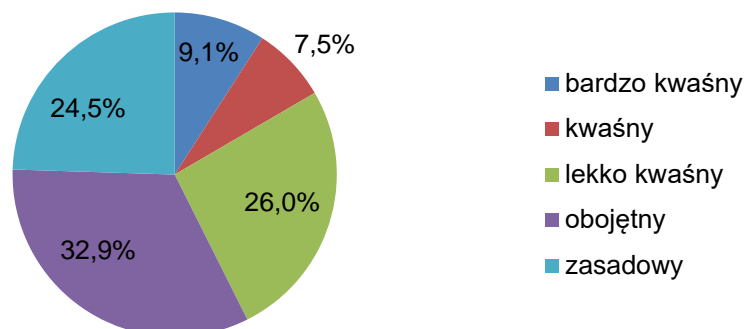
Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy corocznie prowadzi badania zasobności gleb w składniki pokarmowe, a wyniki przekazywane są rolnikom w celu dostosowania nawożenia do potrzeb. Dokonano zestawienia wyników badań prowadzonych w latach 2022-2023 na podstawie przebadanych próbek z terenu Gminy Rogowo. Wyniki przedstawiono w formie wykresów kołowych.

Tabela 8. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Rogowo przebadanych w latach 2022-2023

Lp.	Oceniana kategoria		Rok		Suma 2022-2023	
			2022	2023	Liczba próbek	Udział (%)
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	27	2	29	9,1
		kwaśny	11	13	24	7,5
		lekko kwaśny	42	41	83	26,0
		obojętny	62	43	105	32,9
		zasadowy	41	37	78	24,5
2.	wapnowanie	konieczne	26	2	28	8,8
		potrzebne	5	5	10	3,1
		wskazane	19	12	31	9,7
		ograniczone	18	19	37	11,6
		zbędne	115	98	213	66,8
3.	fosfor	bardzo niska	1	7	8	2,7
		niska	10	18	28	9,6
		średnia	38	36	74	25,4
		wysoka	43	32	75	25,8
		bardzo wysoka	66	40	106	36,4
4.	potas	bardzo niska	1	15	16	5,5
		niska	25	13	38	13,1
		średnia	51	54	105	36,1
		wysoka	34	21	55	18,9
		bardzo wysoka	47	30	77	26,5
5.	magnez	bardzo niska	2	1	3	1,0
		niska	21	9	30	10,3
		średnia	71	41	112	38,5
		wysoka	44	41	85	29,2
		bardzo wysoka	20	41	61	21,0
6.	liczba gospodarstw		19	21	40	100
7.	pow. przebadania (ha)		606,63	393,76	1000,39	100
8.	liczba próbek: odczyn i potrzeby wapnowania		183	136	319	100
9.	liczba próbek: zasobność w fosfor, potas i magnez		158	133	291	100

Źródło: opracowanie na podstawie danych Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Bydgoszczy

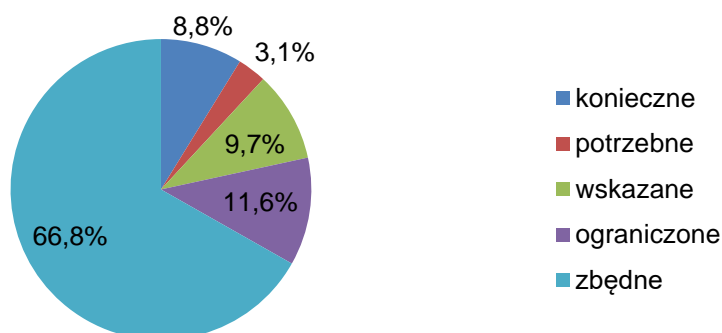
Wśród badanych próbek na terenie Gminy Rogowo dominują gleby o odczynie lekko kwaśnym (26,0 %) i obojętnym (32,9 %). Najmniej jest gleb o odczynie kwaśnym.

Ryc. 5. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2022-2023

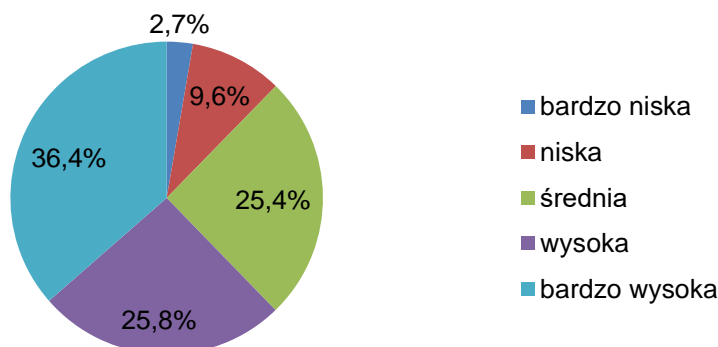
Gleby na terenie Gminy Rogowo w większości nie wymagają wapnowania. Spośród badanych próbek aż 66,8 % wskazuje, że wapnowanie jest zbędne. Wyniki wskazujące, że wapnowanie jest konieczne stanowią tylko 8,8 % badanych próbek.

Ryc. 6. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2022-2023

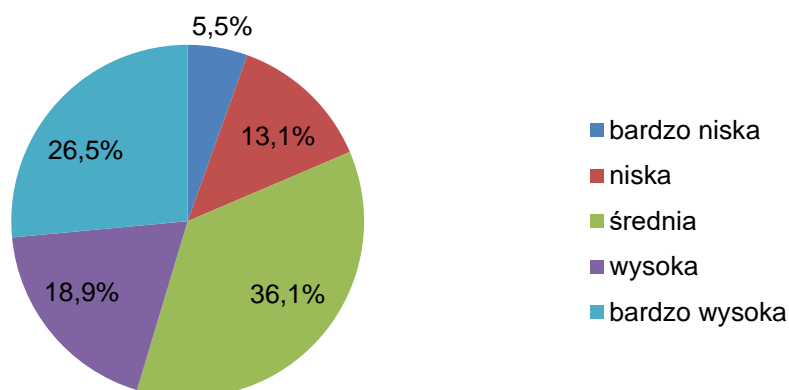
Badane gleby cechują się zwykle (36,4 %) bardzo wysoką i wysoką (25,8 %) zawartością fosforu. Jedynie 2,7 % próbek wykazuje bardzo niską zasobność w fosfor.

Ryc. 7. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2022-2023

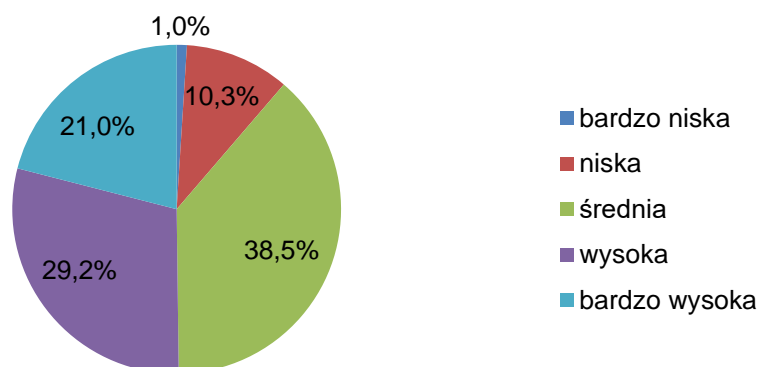
W odniesieniu do zawartości potasu, dominują (36,1 %) gleby o średniej zawartości tego pierwiastka. W większości pozostałych przypadków wykazano, że zasobność gleby w potas jest bardzo wysoka i wysoka.

Ryc. 8. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2022-2023

Jeśli chodzi o magnez można uznać, że w zdecydowanej większości przypadków zasobność w ten pierwiastek jest co najmniej średnia (38,5 %) , a nawet wysoka (29,2 %) lub bardzo wysoka (21,0 %). Nieznaczny procent badanych próbek wykazał bardzo niską zasobność gleby w ten makroelement.

Ryc. 9. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Rogowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Bydgoszczy za lata 2022-2023

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przekazał, że w latach 2022-2023, udzielano porad indywidualnych oraz informacji w zakresie wapnowania, przechowywania oraz stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

Ponadto Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w 2023 r. przeprowadził dwa szkolenia związane z edukacją rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych:

- jedno szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie,
- jedno szkolenie „Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo wodne”.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Rogowo do swojego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi włączyła nieruchomości zamieszkałe oraz niezamieszkałe, takie jak: szkoły, sklepy, zakłady oraz nieruchomości letniskowe czy wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Sprawę tę reguluje Uchwała Nr XX/145/2012 Rady Gminy Rogowo z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gmina w zamian za uiszczaną opłatę realizuje obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W okresie sprawozdawczym obowiązywała Uchwała nr VI/37/2015 Rady Gminy Rogowo z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczaniu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W drodze przetargu została wybrana firma świadcząca usługę polegającą na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z terenu Gminy Rogowo od właścicieli nieruchomości. **Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości** z terenu Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym był Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o. o. w Świdnicy Oddział w Żninie przy ul. Jasnej 2a

Gmina Rogowo na swojej stronie internetowej zamieszcza harmonogram - kalendarz wywozu odpadów komunalnych z poszczególnych miejscowości.

Na terenie Gminy Rogowo nie ma czynnych składowisk odpadów komunalnych.

W przeszłości (działki nr 793 oraz 795 w Rogowie) funkcjonowało składowisko odpadów. Było eksploatowane od 1991 r. do końca 2009 roku. Aktualny status składowiska to składowisko nieczynne. Na jego terenie nie odnotowano skażenia środowiska (tj. emisje, wycieki, pożary, wybuchy) ani skażenia wód gruntowych i gleby.

Składowisko odpadów zostało zrehabilitowane w ramach wspólnego projektu Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz zainteresowanych samorządów lokalnych pod nazwą „Rehabilitacja składowisk odpadów w województwie kujawsko-pomorskim na cele przyrodnicze” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Projekt zakończono w 2015 r.

Głównym celem Projektu było przywrócenie wartości przyrodniczych terenom po zamkniętych składowiskach odpadów między innymi poprzez właściwe ukształtowanie terenu, odtworzenie gleby, uregulowanie właściwych stosunków wodnych oraz wprowadzenie roślinności. Zrehabilitowane tereny zostaną udostępnione mieszkańcom w formie ścieżek edukacyjnych. Infrastruktura, która powstanie w tych miejscach umożliwi prowadzenie działań edukacyjnych z zakresie ekologii, ochrony środowiska oraz racjonalnego gospodarowania odpadami.¹⁰

Gmina Rogowo posiada jeden **Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych**, który jest zlokalizowany **w Rogowie przy ul. Jeziornej 1a**. PSZOK świadczył usługi odbierania odpadów od wtorku do soboty w godzinach od 10:00 do 18:00, z wyłączeniem dni

¹⁰ Informacja o rekultywacji składowiska znajduje się na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/51-rekultywacja-skladowiska-odpadow-w-rogowie?lang=PL> oraz <https://kujawsko-pomorskie.pl/aktualnosci/kolejne-skladowiska-do-rekultywacji/>

ustawowo wolnych od pracy. Właściciele nieruchomości samodzielnie dostarczają do PSZOK określone odpady, zebrane w sposób selektywny.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest **coroczny odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego**. Odpady te są **zbierane 2 razy w roku z posesji**.

Gmina Rogowo jest gminą rolniczą dlatego udostępnia na swojej stronie internetowej adresy punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów.¹¹

W związku z zawartą w dniu 22 marca 2022 r. umową dotacji z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Gmina Rogowo zrealizowała w 2022 r. zadanie pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Przeprowadzona została zbiórka odpadów pochodzących z 38 gospodarstw rolnych położonych na terenie Gminy Rogowo. Podczas realizacji przedsięwzięcia zebrano, a następnie przekazano do zagospodarowania łącznie 49,494 Mg odpadów rolniczych, w tym:

- folii rolniczych – 13,915 Mg,
- siatek rolniczych i sznurków do owijania balotów – 7,005 Mg,
- opakowań po nawozach – 9,660 Mg,
- opakowań typu Big Bag – 18,914 Mg.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2022 r. wyniósł 18 174,20 zł. Rozliczenie zadania z NFOŚiGW i refundacja kosztów w ramach zawartej umowy dotacji w wysokości 16 827,96 zł nastąpiło również w 2022 r.

W związku z zawartą umową dotacji z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Gmina Rogowo zrealizowała w 2023 r. zadanie pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Przeprowadzona została zbiórka odpadów pochodzących z 66 gospodarstw rolnych położonych na terenie Gminy Rogowo. Podczas realizacji przedsięwzięcia zebrano, a następnie przekazano do zagospodarowania łącznie 97,2 Mg odpadów rolniczych. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 43 250,11 zł.

Informacje o ogólnej masie odpadów zebranych, w tym zebranych selektywnie wg rodzajów odpadów przedstawiono na podstawie analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2022 i 2023. Dostępne informacje zebrano w tabeli.

Tabela 9. Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminie Rogowo w latach 2022-2023 – uwzględniono odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz z PSZOK

Rodzaj odpadów	Masa odpadów (ton)			
	2022	2023	suma 2022-2023	Udział (%)
200301 niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	1 515,2800	1 504,2800	3019,5600	67,88
150101 opakowania z papieru i tektury	30,7800	31,4400	62,2200	1,40
150102 opakowania z tworzyw sztucznych	208,2600	214,6600	422,9200	9,51
150107 opakowania ze szkła	120,9800	111,9200	232,9000	5,24

¹¹ Informacja dotycząca odpadów z działalności rolniczej została zamieszczona na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/127-informacja-dotyczaca-odbioru-odpadow-z-dzialalnosci-rolniczej/-artykuly/204-informacja-dotyczaca-odbioru-odpadow-z-dzialalnosci-rolniczej?lang=PL>

Rodzaj odpadów	Masa odpadów (ton)			
	2022	2023	suma 2022-2023	Udział (%)
160103 opony	12,4000	11,1400	23,5400	0,53
170101 odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	40,9000	15,2200	56,1200	1,26
170107 zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	0,0000	0,0000	0,0000	0,00
170904 zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	11,2000	8,1200	19,3200	0,43
200123* urządzenia zawierające freon	3,5400	4,0000	7,5400	0,17
200132 leki	0,1795	0,1215	0,3010	0,01
200136 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123, 200135	0,7000	8,2000	8,9000	0,20
200201 odpady ulegające biodegradacji	230,1000	244,7600	474,8600	10,67
200307 odpady wielkogabarytowe	61,9000	58,1000	120,0000	2,70
200135* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200122 zawierające niebezpieczne składniki	0,5000	0,0000	0,5000	0,01
SUMA	2 236,7195	2 211,9615	4 448,6810	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2022 i 2023

Szczegółowe dane dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zostały przedstawione w **analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rogowo**.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - podstawa prawna to Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. 2017 poz. 2412) – obowiązywało dla wyliczania poziomu do roku 2020 włącznie, a wymagany poziom to maksimum 35 % do dnia 16 lipca 2020 r.¹² Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dla Gminy Rogowo **został osiągnięty i wyniósł:**

- 17,79 % w 2022 r.,
- 24,56 % w 2023 r.

Od 2021 r. zostały określone nowe wymagane poziomy. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (**od 2021 r.**) oraz poziomu składowania (**od 2025 r.**). **Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych** został określony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu

¹² <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002412>

obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021 poz. 1530). Wymagany poziom to minimum 25 % za 2022 r. oraz minimum 35 % za 2023 r. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych dla Gminy Rogowo wyniósł:

- 28,93 % w 2022 r. (przy minimum 25 %, **został osiągnięty**).
- 30,33 % w 2023 r. (przy minimum 35 %, **nie został osiągnięty**).

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych dla Gminy Rogowo wyniósł:

- 20,89 % w 2022 r.,
- 22,45 % w 2023 r.

przy czym dla tych lat nie określono minimalnych poziomów.

W latach 2022-2023 Rada Gminy Rogowo podjęła następujące **uchwały regulujące gospodarowanie odpadami**.¹³

1. Uchwała Nr XXXIX/284/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 3 czerwca 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości tej opłaty oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 34,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Powyższa uchwała reguluje również wysokość miesięcznych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy. W tej samej uchwale ustalono również częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości 3,00 złotych.
2. Uchwała Nr XLIII/307/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 29 września 2022 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ustalono zwolnienie w wysokości 3 zł przysługujące na każdego członka rodziny wielodzietnej.
3. Uchwała Nr XLIII/308/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 29 września 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Rogowo.
4. Uchwała Nr XLVI/330/2022 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe. Należy jednak zauważyć, że wymieniona uchwała straciła moc w związku z wejściem w życie Uchwały Nr LVII/416/2023 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2023 r. Ryczałtowa stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wynosi 224,00 zł/rocznie.

¹³ Wykaz uchwał dotyczących gospodarki odpadami znajduje się na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/123-uchwaly-i-zarzadzenia-?lang=PL&page=0&size=10&sortBy=0&sortType=-1>

Na stronie internetowej Urzędu Gminy udostępnione są informacje o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi (m.in. zasady segregacji odpadów, informacje dotyczące PSZOK-u, częstotliwość opróżniania pojemników, informacje o wysokości stawki opłaty „śmieciowej” i sposobie jej uiszczania, o podmiocie odbierającym odpady) oraz szczegółowy harmonogram odbioru odpadów.¹⁴

Ponadto w ramach spotkań z mieszkańcami, przekazywane są informacje obejmujące zagadnienia środowiskowe głównie związane z gospodarką odpadami - właściwą segregacją odpadów, potrzebą korzystania z PSZOK, kompostowaniu odpadów biodegradowalnych, zagospodarowaniu odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu RTV i AGD. Ponadto wydawane są ulotki, które kierowane są do mieszkańców.

Gmina podejmuje działania kontrolne w celu potwierdzenia liczby osób faktycznie zamieszkujących nieruchomości poprzez weryfikację danych zawartych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Utrzymanie czystości na terenach publicznych realizowana była na bieżąco przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy. Odpady zebrane podczas prac porządkowych zostały zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W okresie sprawozdawczym Gmina Rogowo udostępniała wszystkim zainteresowanym przygotowany wcześniej **poradnik segregacji**¹⁵, którego fragment przedstawiono na rycinie.

¹⁴ Informacje dotyczące gospodarki odpadami znajdują się m.in. na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/313-informacja-dotyczaca-gospodarowania-odpadami-komunalnymi-na-terenie-gminy-rogowo?lang=PL>

¹⁵ Poradnik segregacji z 2021 r. <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/310-poradnik-segregacji?lang=PL>

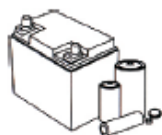
ODPADY NIEBEZPIECZNE SPECJALNE POJEMNIKI, SKLEP LUB DOSTARCZONE DO PSZOK

PRZEKAZUJEMY

odpady niebezpieczne tj. rozpuszczalniki, farby, lakiery, substancje chemiczne, baterie i akumulatory, świetlówki energooszczędne, przeterminowane leki.

substancje chemiczne

baterie i akumulatory

farby, lakiery, rozpuszczalniki

świetlówki i żarówki energooszczędne

przeterminowane leki

PAMIĘTAJ!

Odpady niebezpieczne powinny być przekazane w oryginalnych opakowaniach, co umożliwi ich poprawną identyfikację.

Większość odpadów niebezpiecznych można oddać w sklepie, którym były kupione pierwotne produkty.

Przeterminowane leki wyrzucaj do specjalnych pojemników w aptekach.

Godziny: Wtorek - Sobota od 10:00 do 18:00
Poniedziałek NIECZYNNIE

DOBRE RADY NA ODPADY

Jak bezpiecznie i szybko pozbyć się odpadów niebezpiecznych

AKUMULATORY

Akumulator oddaj w sklepie przy zakupie nowego, a z pewnością otrzymasz upust. Możesz również poszukać przedsiębiorcy, który skupuje zużyte akumulatory.

BATERIE

Baterie zawierają toksyczne substancje, dlatego wyrzucaj je wyłącznie do specjalnych pojemników, które znajdują się na stacjach benzynowych, w sklepach, urzędach i placówkach oświatowych.

PRZETERMINOWANE LEKI

Leki wrzucaj do specjalnych pojemników znajdujących się w aptekach, ponieważ tylko w ten sposób zostaną one poddane prawidłowej utylizacji.

ŚWIETŁÓWKI ENERGOOSZCZĘDNE

Świetlówki zawierają niebezpieczną dla zdrowia rtęć, dlatego postępuj z nimi bardzo ostrożnie i przekazuj do sklepu, w którym kupujesz nowe świetlówki.

ZUŻYTE OLEJE I SMARY TECHNICZNE

Oleje i smary oraz pozostałości po nich przekazuj do miejsca zakupu w oryginalnych opakowaniach. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

FARBY I ROZCIŃCZALNIKI

Pozostałości farb i rozcieńczalników wraz z oryginalnymi opakowaniami przekazuj do miejsca zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

SUBSTANCJE CHEMICZNE

Wszelkie substancje chemiczne i opakowania po nich przekazuj do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

KLEJE

Kleje, które nie nadają się do stosowania, należy przekazywać w oryginalnych opakowaniach do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

Ryc. 10. Fragment poradnika segregacji obowiązującego na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym

Źródło: <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/124-informacje/artykuly/310-poradnik-segregacji?lang=PL>

Gmina posiada „Program **usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest** dla Gminy Rogowo na lata 2020-2032” przyjęty Uchwałą nr XIV/93/2019 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2019 r.¹⁶ W programie zawarte zostały m.in. ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie, które jako zinwentaryzowane umieszczono w Bazie Azbestowej dostępnej pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl. Ponadto w programie określono szacunki jednostkowych kosztów usuwania dachowych pokryć azbestowych i płyt azbestowo - cementowych, oraz propozycje odnośnie udzielania przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu.

- w 2022 r. łączna masa usuniętych wyrobów zawierających azbest wyniosła 70,85 ton, a koszt zadania to 31 253,04 zł,
- w 2023 r. łączna masa usuniętych wyrobów zawierających azbest wyniosła 225,48 ton, a koszt zadania to 116 211,00 zł.

Rozliczona i wypłacona przez WFOŚiGW dotacja zrefundowała w 100% poniesiony przez Gminę koszt przedsięwzięcia.

Ostatnia aktualizacja danych miała miejsce 30.08.2023 r. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że wyroby zawierające azbest na terenie Gminy Rogowo to głównie faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej. Na terenie Gminy występuje 4 073,185 Mg wyrobów zawierających azbest, użytkowanych przez osoby fizyczne i prawne. Ilość wyrobów zawierających azbest administrowanych przez osoby fizyczne to 3 558,328 Mg, ilość azbestu będącego w zarządzie podmiotów prawnych to 514,857 Mg.

Usuwanie azbestu powinno zakończyć się do 31.12.2032 r.

2.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w latach 2022-2023 na terenie Gminy Rogowo nie ustanowił nowych form ochrony przyrody.

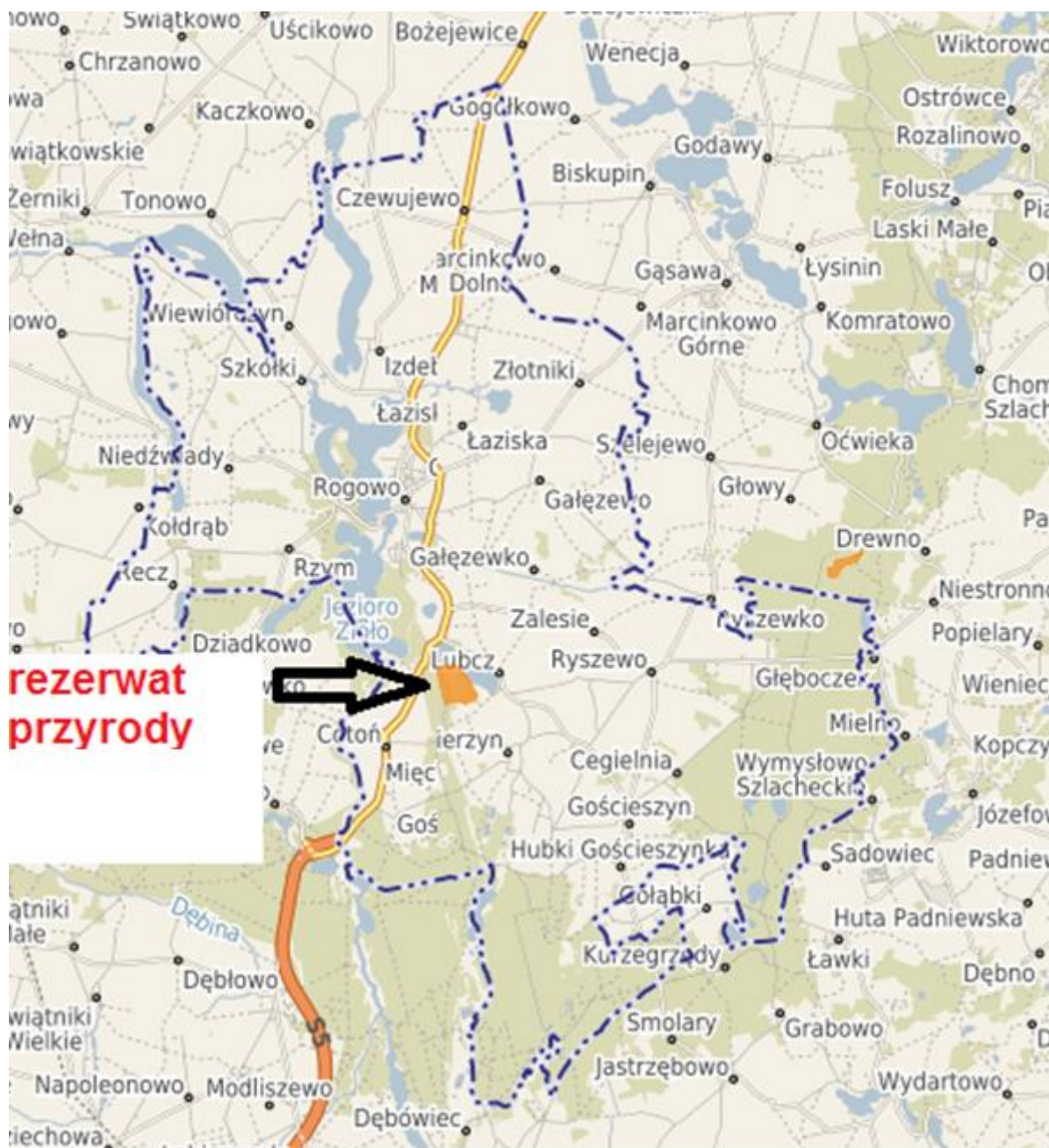
W okresie sprawozdawczym nie powołano nowych form ochrony przyrody na szczeblu gminnym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w 2023 r. oznakował rezerwat przyrody Mięcierzyn 6 tablicami za kwotę 5018,40 zł w ramach projektu „Oznakowanie form ochrony przyrody - wykonanie i montaż tablic”. Ponadto w 2023 r. zostały wykonane badania (weryfikacja siedlisk przyrodniczych) w ramach projektu pn. „Odtworzenie oraz zachowanie obszarów bagiennych, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 i Zielonej Infrastruktury” (LIFE21 IPE/PL/069640) finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu LIFE oraz współfinansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego liderem jest BULiGL, a współkonsorcjantami są: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oraz Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

¹⁶ Program usuwania azbestu zamieszczono na stronie <https://rogowo.bip.net.pl/kategorie/54-ochrona-srodowiska-i-utrzymanie-czystosci-i-porzadku-na-terenie-gminy-rogowo/artykuly/328-uchwala-w-sprawie-przyjecia-programu-usuwania-azbestu-i-wyrobow-zawierajacych-azbest-dla-gminy-rogowo-na-lata-20202032?lang=PL>

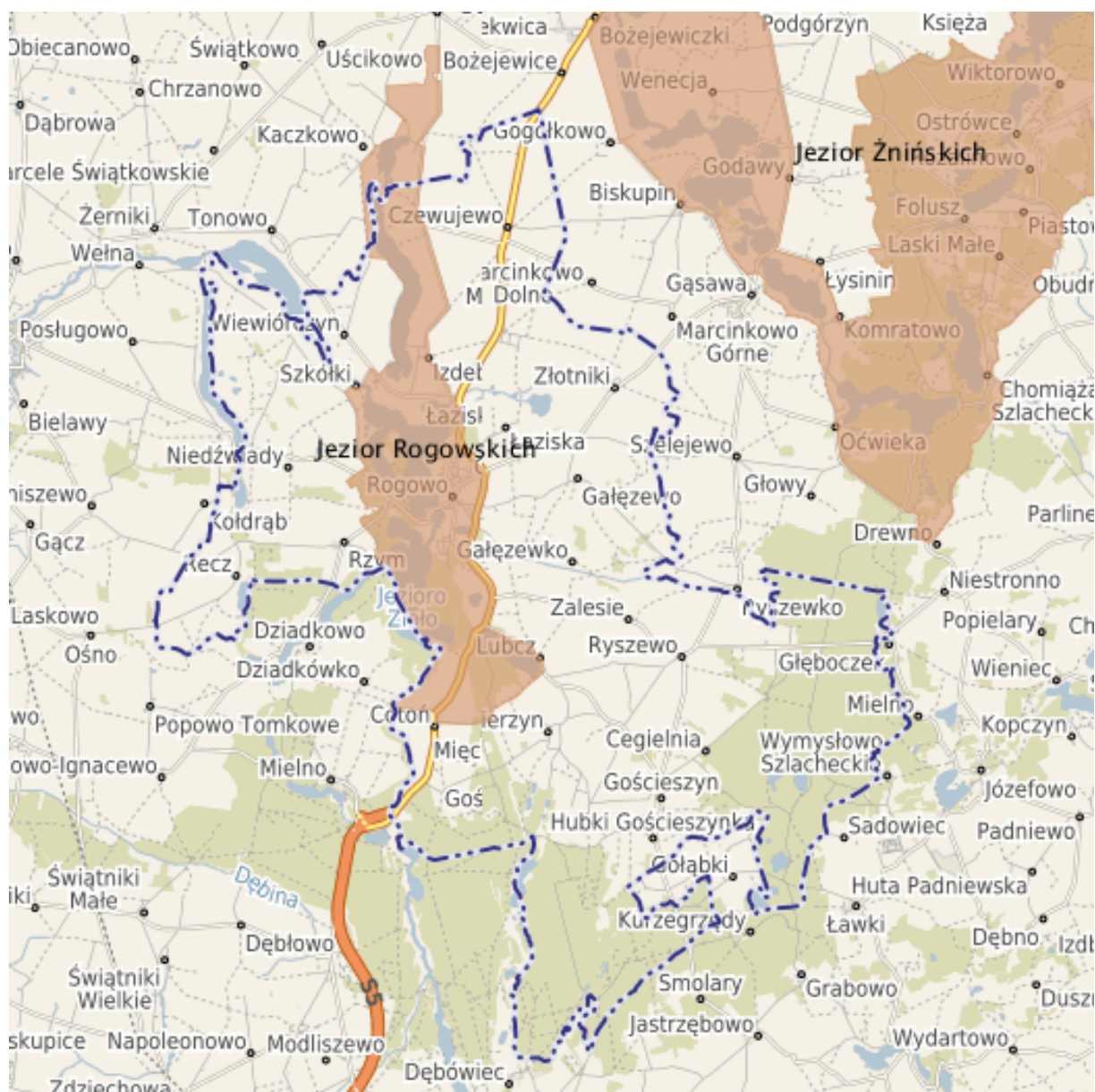
Na terenie Gminy Rogowo występują tereny objęte ochroną prawną ze względu na wysokie wartości przyrodnicze:

1. Rezerwat przyrody Mięcierzyn,
2. Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich.
3. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe jezior położonych w Gminie Rogowo.
4. Pomniki przyrody, którymi są drzewa, grupa drzew i gład narzutowy.
5. Użytek ekologiczny Długi Bród.

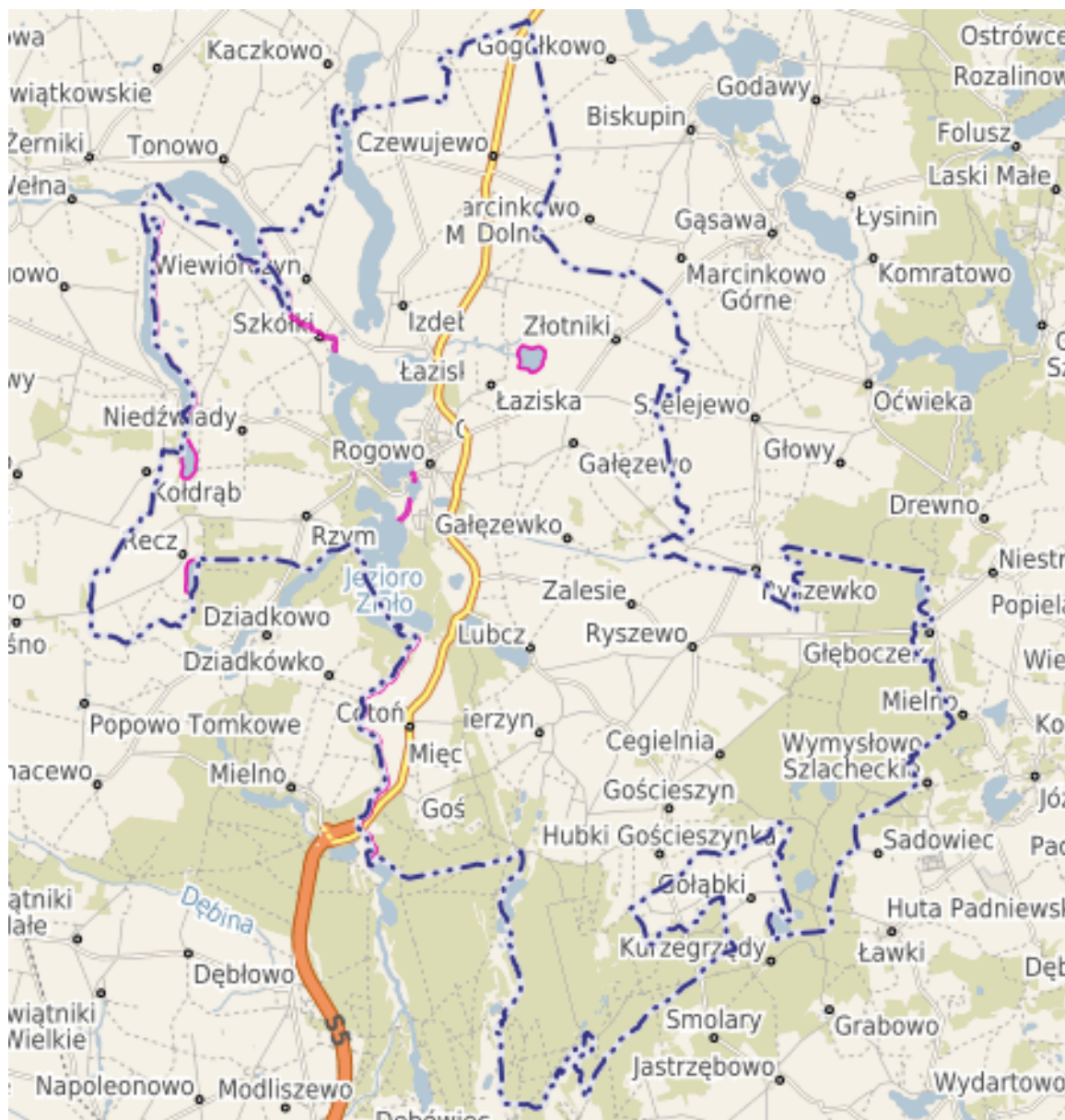
**Ryc. 11. Lokalizacja rezerwat przyrody „Mięcierzyn”
na tle granic Gminy Rogowo**

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

**Ryc. 12. Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich
na tle granic Gminy Rogowo**

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

Ryc. 13. Lokalizacja zespołów przyrodniczo-krajobrazowych jezior położonych w Gminie Rogowo

Źródło: www.rogowo.e-mapa.net/

W okresie sprawozdawczym nie zmieniła się powierzchnia terenów zieleni. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem wyniósł na koniec okresu sprawozdawczego 0,17 % (bez zmian).

Przedmiotowy obszar położony jest na terenie Nadleśnictwa Gołębki. Nadleśnictwo w okresie sprawozdawczym realizowało Plan Urządzenia Lasu.

Nadleśnictwo w latach 2022-2023 zrealizowało następujące inwestycje:

1. Budowa ścieżki turystyczno-rekreacyjnej na terenie Leśnictwa Brudzyń. Zadanie zrealizowano w 2023 r. za kwotę 292 243,25 zł.
2. Budowa miejsca postoju pojazdów Rogowo-Wiktorowo. Zadanie zrealizowano w 2023 r. za kwotę 70 099,00 zł.

Lesistość na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 25,7 %. Powierzchnia lasów na koniec 2023 r. wyniosła 4 592,74 ha.

2.10. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE

Podstawowym zadaniem Gminy Rogowo w zakresie dostosowania procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych w okresie sprawozdawczym była aktualizacja gminnego planu zarządzania kryzysowego do zmieniających się przepisów prawa i występujących zagrożeń. Analogiczne czynności dostosowawcze zostały wykonane dla Powiatu Żnińskiego.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Rejestr zakładów ZDR (Zakładów Dużego Ryzyka) i ZZR (Zakładów Zwiększonego Ryzyka) prowadzony jest przez WIOŚ w Bydgoszczy. W latach 2022-2023 na terenie Gminy Rogowo nie było zlokalizowanych zakładów dużego ryzyka ZDR lub zakładów zwiększonego ryzyka ZZR wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano również zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żninie poinformowała, że w latach 2022-2023 na terenie Gminy Rogowo nie wystąpiły:

- wypadki samochodowe, w których doszło do wycieków niebezpiecznych substancji,
- awarie przemysłowe,
- uszkodzenia rurociągów,
- pożary podczas których zostały uwolnione niebezpieczne substancje zagrażające środowisku.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy prowadzi działalność kontrolną, która w latach 2022-2023 nie wykazała istotnych naruszeń i nieprawidłowości, które skutkowałyby znaczącym zagrożeniem dla środowiska. Ogółem w ewidencji WIOŚ w Bydgoszczy było 21 podmiotów.

Wyniki 6 kontroli przeprowadzonych przez WIOŚ w latach 2022-2023 są następujące:

1. Kontrola pozaplanowa w zakresie gospodarki nawozami i gospodarki wodno-ściekowej zakończyła się wystąpieniem pokontrolnym, dwoma pouczeniami i zarządzeniem pokontrolnym.
2. Kontrola pozaplanowa w zakresie gospodarki nawozami zakończyła się mandatem, wystąpieniem pokontrolnym i zarządzeniem pokontrolnym.

1. Kontrola pozaplanowa w zakresie gospodarki nawozami i ochrony powietrza zakończyła się mandatem, wystąpieniem pokontrolnym i zarządzeniem pokontrolnym.
2. Kontrola pozaplanowa w zakresie gospodarki nawozami i ochrony powietrza zakończyła się mandatem, wystąpieniem pokontrolnym i zarządzeniem pokontrolnym.
3. Kontrola planowa w zakresie gospodarki odpadami nie wykazała naruszeń.
4. Kontrola pozaplanowa w zakresie gospodarki nawozami nie wykazała naruszeń.

3. ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY ROGOWO W OKRESIE OD 1 STYCZNIA 2022 R. DO 31 GRUDNIA 2022 R.

Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania realizowane w latach 2022-2023. Wymieniono zadania zrealizowane przez Gminę Rogowo oraz inne podmioty działające na tym terenie. Określono rok i koszt realizacji.

Wskazano najważniejsze pozytywne oddziaływania. W zależności od stopnia szczegółowości można te oddziaływania doprecyzować. Przykładowo modernizacja dróg ma pozytywny wpływ na obniżenie poziomu hałasu (modernizacja nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (mniejsze pylenie z nawierzchni), kształtowanie zasobów wodnych (wykonane odwodnienia) czy poprawę bezpieczeństwa ruchu wszystkich użytkowników ruchu (np. budowa poboczy dla pieszych). Zadania prowadzone są na różnych szczeblach, gdyż przykładowo za modernizację dróg powiatowych odpowiada Powiat Żniński, ale w okresie sprawozdawczym Gmina Rogowo wspierała finansowo realizację zadań na szczeblu powiatowym w odniesieniu do dróg położonych w jej granicach.

W odniesieniu do gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2022-2023 Gmina Rogowo realizowała zadanie polegające na osiągnięciu wymaganych poziomów ekologicznych, które w większości zostały dotrzymane.

W ramach ochrony gleb i zasobów geologicznych warto zwrócić uwagę na uwzględnianie zapisów dotyczących zasobów geologicznych i gleb, zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podczas wydawania decyzji administracyjnych. Respektowanie zapisów sprzyja prawidłowemu rozwojowi opisywanego obszaru z uwzględnieniem posiadanych zasobów geologicznych i gleb. Dla inwestycji, gdzie nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy. Podstawowe dane statystyczne dotyczące planowania przestrzennego w całym dotychczasowym okresie obowiązywania programu ochrony środowiska zaprezentowano w tabeli.

Wykaz inwestycji poczynionych w latach 2022-2023 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 10. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo zrealizowanych w latach 2022-2023

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
1.	Zakup pieca zasypowego wraz z montażem w budynku przy ul. Kl. Maciaszczyka 9 w Rogowie	2022	48 500,01	Realizacja: Gmina Rogowo
2.	Przebudowa dachu budynku Urzędu Gminy w Rogowie – prace przygotowawcze	2022	9 840,00	Realizacja: Gmina Rogowo
3.	Zakup komina i pieca (kotła) c. o. na zasypowy (pelet) wraz z montażem przy ul. Kolejowej 21 w Rogowie	2023	40 430,68	Realizacja: Gmina Rogowo
4.	Zakup kotła c.o. na zasypowy pelet wraz z montażem ul. Kościuszki w Rogowie	2023	38 751,52	Realizacja: Gmina Rogowo
5.	Przygotowanie dokumentacji projektowej dla wymiany źródeł ciepła w Szkole Podstawowej oraz w hali sportowej w Rogowie wraz z montażem paneli fotowoltaicznych	2023	44 073,00	Realizacja: Gmina Rogowo
6.	Docieplenie ścian - świetlica wiejska (Fundusz Sołecki Wiewiórczyn)	2023	11 982,77	Realizacja: Gmina Rogowo
7.	Wykonanie elewacji ściany bocznej i tylnej w świetlicy wiejskiej (Fundusz Sołecki w Grochowiskach Księżych	2023	19 796,00	Realizacja: Gmina Rogowo
ZAGROŻENIE HAŁASEM				
8.	Budowa chodnika oraz remont nawierzchni drogi powiatowej 2349C Grochowiska Szlacheckie - Gałęzewo w miejscowości Grochowiska Szlacheckie	2022	134 760,00	Realizacja: Gmina Rogowo Zadanie współfinansowane w ramach porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie.
9.	Modernizacja drogi gminnej Nr 130513C Gałęzewo Lubcz w miejscowości Lubcz dz. 173	2022	29 950,50	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
10.	Przebudowa drogi gminnej nr 130513C Gałęzewko - Gostomka	2022	548 924,40	Realizacja: Gmina Rogowo Z ogólnej kwoty dofinansowanie 89 952,00 zł to środki z FOGR
11.	Przebudowa drogi gminnej nr 130531C na tzw. Małej Cegielni od km 0+000 do km 0+990	2022	965 717,83	Realizacja: Gmina Rogowo
12.	Modernizacja drogi gminnej Nr 130549C ul. Klemensa Maciaszczyka w Rogowie	2022	301 262,05	Realizacja: Gmina Rogowo Z ogólnej kwoty dofinansowanie środki RFIL w kwocie 250 000,00 zł
13.	Opracowanie dokumentacji przebudowy nawierzchni drogi gminnej 130530C Wiewiórczyn – Kaczkówko	2022	49 815,00	Realizacja: Gmina Rogowo
14.	Przygotowanie dokumentacji projektowej dotyczącej przebudowy dróg gminnych Nr 130517C Gościeszynek- Gościeszyn i Nr 130521C Mięcierzyn - Gościeszyn w miejscowości Gościeszynek i Gościeszyn	2022	43 050,00	Realizacja: Gmina Rogowo
15.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do zadania obejmującego przebudowę drogi gminnej nr 130567C Mięcierzyn od km 0+000 do km 0+737	2022	19 680,00	Realizacja: Gmina Rogowo
16.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do zadania obejmującego przebudowę drogi gminnej dz. 41 obręb Budziszlaw długości 0,825 km	2022	19 680,00	Realizacja: Gmina Rogowo
17.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do zadania obejmującego modernizację drogi gminnej nr 130513C Gałęzewko -Lubcz od km 1+071 do km 1+876	2022	581 946,83	Realizacja: Gmina Rogowo Z ogólnej kwoty dofinansowanie środki FOGR w kwocie 117 000,00 zł

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
18.	Przebudowa i modernizacja publicznych dróg gminnych i wewnętrznych na terenie Gminy Rogowo w tym zadań:- „Przebudowa dróg gminnych 130545C ul. Jeziorna, 130550C ul. Leśna oraz 130552 ul. Ogrodowa w miejscowości Rogowo”, „Przebudowa drogi gminnej nr 130560C ul Spokojna w Rogowie”, „Modernizacja drogi gminnej 130530C Wiewiórczyn – Kaczkowo od km 0+000 do km 2+220 oraz drogi wewnętrznej na dz. 7/4 obręb Wiewiórczyn, dł. 0,3 km”, „Przebudowa wewnętrznej drogi gminnej dz. 41 obręb Budziszław długości 0,825 km”, „Przebudowa drogi gminnej nr 130567C Mięcierzyn od km 0+000 do km 0+737”	2022	29 151,00	Realizacja: Gmina Rogowo Na koniec 2022 r. zadanie to było w trakcie realizacji. Wydatkowano środki w kwocie 29 151,00 zł.
19.	Przygotowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy dróg gminnych Nr 130502C Niedźwiady- Dziadkówko i Nr 130528 C Szkółki Niedźwiady	2022	90 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
20.	Zakup wraz z montażem wiaty przystankowej w miejscowości Bożacin	2023	24 600,00	Realizacja: Gmina Rogowo
21.	Zakup wiaty przystankowej wraz z montażem i płyty fundamentowej z podbudową (Fundusz Sołecki Recz)	2023	12 524,00	Realizacja: Gmina Rogowo
22.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2353 Cotoń - Lubcz na odcinku od skrzyżowania z DP 2375C przez m. Bożacin do m. Mięcierzyn o długości 2,315 km	2023	150 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo Zadanie to zostało współfinansowane w ramach porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Żninie.

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
23.	Przebudowa i modernizacja publicznych dróg gminnych i wewnętrznych na terenie Gminy Rogowo w tym zadań: „Przebudowa dróg gminnych 130545C ul. Jeziorna, 130550C ul. Leśna oraz 130552 ul. Ogrodowa w miejscowości Rogowo”, „Przebudowa drogi gminnej nr 130560C ul Spokojna w Rogowie”, „Modernizacja drogi gminnej 130530C Wiewiórczyn, Kaczkowo od km 0+000 do km 2+220 oraz drogi wewnętrznej na dz. 7/4 obręb Wiewiórczyn, długości 0,3 km”, „Przebudowa wewnętrznej drogi gminnej dz. 41 obręb Budziszów długości 0,825 km”, „Przebudowa drogi gminnej nr 130567C Mięcierzyn od km 0+000 do km 0+737”. Roboty dodatkowe tj.: Przebudowa drogi gminnej nr 130547C ulica Kościuszki w Rogowie, Budowa zatoki autobusowej przy Przedszkolu Gminnym w Rogowie, Modernizacja drogi dojazdowej wewnętrznej do jeziora na działce gminnej do działki 107 w Skórkach; Przebudowa drogi gminnej nr 130558C ulica Szkolna w Rogowie - Budowa zatoki autobusowej i parkingu przy SP	2023	5 651 924,81	Realizacja: Gmina Rogowo Koszt zadania to 5 651 924,81 zł w tym dofinansowanie 4 702 500,00 zł to środki z Polski Ład.
24.	Przygotowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy drogi gminnej Nr 130519C Czewujewo-Izdebno	2023	43 050,00	Realizacja: Gmina Rogowo
25.	Modernizacja przepustu drogowego w ciągu drogi gminnej Nr 130503 Czewujewo-Bożejewice	2023	14 760,00	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
26.	Modernizacja przepustu drogowego w ciągu drogi wewnętrznej drogi gminnej dz. nr 129 obręb Skórki	2023	14 760,00	Realizacja: Gmina Rogowo
27.	Przebudowa drogi gminnej na działce nr 10 oraz części drogi nr 130531C na tzw. Małej Cegielni	2023	542 533,35	Realizacja: Gmina Rogowo Zadanie zrealizowano w kwocie 542.533,35 zł w tym dofinansowanie 266.864,19 zł to środki z FOGR
28.	Przebudowa dróg gminnych nr 130517C Gościeszyn - Gościeszynek od km 0+000,00 do km 1+788,78 i nr 130521C Mięcierzyn - Gościeszynek od km 2+180,00 do km 3+156,64 w miejscowości Gościeszynek i Gościeszyn	2023	10 824,00	Realizacja: Gmina Rogowo
29.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do przebudowy drogi gminnej nr 130547C ulica Kościuszki w Rogowie - Budowa zatoki autobusowej przy Przedszkolu Gminnym w Rogowie	2023	19 999,99	Realizacja: Gmina Rogowo
30.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do przebudowy drogi gminnej nr 130558C ulica Szkolna w Rogowie - Budowa zatoki autobusowej i parkingu przy SP	2023	20 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
31.	Opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej dla przebudowy ulicy Polnej w Rogowie około 300 mb	2023	15 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
32.	Opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej dla przebudowy ulicy Topolowej w Rogowie około 150 mb	2023	15 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
33.	Zakup i montaż radarowego miernika prędkości przy wyjeździe do Zalesia od strony Rogowa (FS Zalesie 15.031,34 zł) – jako element	2023	15 031,34	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	zmniejszenia prędkości pojazdów, a więc również zmniejszenia hałasu			
34.	Przygotowanie dokumentacji projektowej do budowy ścieżki rowerowej do rodzinnego parku rozrywki w Rogowie	2023	58 917,00	Realizacja: Gmina Rogowo
35.	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2349C Grochowiska Szlacheckie – Ryszewko w miejscowości Grochowiska Szlacheckie	2022-2023	342 925,69	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
36.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2333C Rogówko – Wiktorowo w miejscowości Rogowo ul. Gnieźnieńska	2022-2023	4 613 114,86	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
37.	Modernizacja drogi powiatowej nr 2353C Cotoń – Lubcz na odcinku od skrzyżowania DP2375 przez miejscowość Bożacin do miejscowości Mięcierzyn o długości 2,315 km	2022-2023	692 475,34	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
38.	Remont drogi powiatowej nr 2350C Rudunek – Niestronno – Dąbrowa od km 0+000 do km 4+700	2022-2023	1 263 254,01	Realizacja: Zarząd Dróg Powiatowych w Żninie
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
39.	Monitoring pól elektromagnetycznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ / GIOŚ	Realizacja: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
GOSPODAROWANIE WODAMI / GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA				
40.	Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z kosztorysem na wykonanie budowy sieci wodociągowej rozdzielczej o dł. ok. 0,4 km w m. Niedźwiady na działkach nr 85/7, 19/1, 55/7	2022	14 958,55	Realizacja: Gmina Rogowo
41.	Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z kosztorysem na wykonanie budowy sieci	2022	14 958,55	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
	wodociągowej o długości około 0,3 km w m. Niedźwiady			
42.	Wykonanie robót geologicznych otworu rozpoznawczo- eksploatacyjnego (studziennego) w m. Budzislaw (dz. nr 98/7) na budowę nowego ujęcia wody i stacji uzdatniania wody	2022	136 121,03	Realizacja: Gmina Rogowo
43.	Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z kosztorysem na wykonanie budowy sieci wodociągowej w m. Izdebno	2022	31 568,36	Realizacja: Gmina Rogowo
44.	Przebudowa sieci wodociągowej i budowa nowej wraz z przyłączami, budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, budowa kanalizacji deszczowej ul. Kolejowa, Jeziorna, Leśna i Ogrodowa w Rogowie	2022	2 066 436,01	Realizacja: Gmina Rogowo Koszt zadania to kwota 2 066 436,01 zł w tym środki RPO w kwocie 978 953,61 zł i budżetu państwa w kwocie 115 171,00 zł.
45.	Rozbudowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Rogowie	2022	723 298,84	Realizacja: Gmina Rogowo
46.	Dotacje na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2022	15 150,00	Realizacja: Gmina Rogowo
47.	Dotacja dla Gminnej Spółki Wodnej w Rogowie	2022-2023	2022 - 29 000,00 2023 - 46 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
48.	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej o długości około 1,3 km w miejscowości Izdebno na działkach nr 27/1, 27/2, 100/2, 100/3, 119, 117/1, 115/9, 113/1, 113/22	2023	140 875,66	Realizacja: Gmina Rogowo
49.	Budowa sieci wodociągowej rozdzielczej o długości około 0,4 km w miejscowości Niedźwiady, na działkach nr 85/7, 19/1, 55/7	2023	67 444,82	Realizacja: Gmina Rogowo
50.	Zakup pomp zatapialnych do przepompowni Gostomka, Złotniki, Rogowo, Grochowiska Szlacheckie., Lubcz	2023	63 087,42	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
51.	Rozbudowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Rogowie	2023	14 390 996,38	Realizacja: Gmina Rogowo Koszt zadania to kwota 14 390 996,38 zł w tym dofinansowanie w kwocie 11 867 651,27 w ramach Polskiego Ładu
52.	Konserwacja obszarów zmeliorowanych i drenowanych na powierzchni 4 047,00 ha Konserwacja studni drenarskich na rurociągach – 523 szt. Konserwacja studni drenarskich na zbieraczach – 649 szt. Konserwacja wylotów drenarskich – 740 szt. Wykonanie studni drenarskich – nowe – 3 szt. Odbudowa studni zniszczonych – 2 szt. Konserwacja rowów szczegółowych – gruntowna, w tym dwukrotna – 44 km Konserwacja rowów szczegółowych – bieżąca – 44,5 km Świadczenia rzeczowe – konserwacja urządzeń w ramach własnych, tereny objęte działalnością spółki Gospodarstwo Rolne Złotniki – 326,85 km	2022-2023	ogółem koszty bezpośrednie remontów i konserwacji urządzeń melioracyjnych 2022 – 503 070,75 2023 – 518 367,94	Realizacja: Gminna Spółka Wodna Rogowo
53.	Prace konserwacyjne - etap II w części zamówienia nr 13 - „Stara Gąsawka” - przedmiot zadania: prace konserwacyjne na Starej Gąsawce w km 0+000-0+038, 0+099-0+115, 0+315-0+504, 2+454-3+751, 3+788-7+553	2023	20 243,78	Realizacja: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy
54.	Utrzymanie cieków naturalnych i urządzeń wodnych – obiekty nadzorów wodnych - Zarząd Zlewni w Poznaniu – część 4 - Nadzór Wodny Gniezno II – dotyczy Strugi Ryszewskiej I, Strugi Ryszewskiej II i Kanału Kołdrąb.	2022	280 215,82	Realizacja: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY				
55.	Rozdział 71004 klasyfikacji budżetowej – plany zagospodarowania przestrzennego – ogół wydatków	2022-2023	2022 - 65 958,99 2023 - 77 541,23	Realizacja: Gmina Rogowo
56.	Badania zasobności gleb w fosfor, potas i magnez, a także określenie potrzeb wapnowania	2022-2023	finansowanie z opłat wnoszonych przez rolników	Realizacja: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Bydgoszczy na zlecenie rolników
57.	Przeprowadzenie doradztwa dla rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej	2022-2023	działalność statutowa	Realizacja: Kujawsko - Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
GOSPODARKA ODPADAMI				
58.	Zakup usług pozostałych – gospodarka odpadami	2022	2 245 076,83	Realizacja: Gmina Rogowo
59.	Wydatki w rozdziale 90002 klasyfikacji budżetowej – Gospodarka odpadami komunalnymi	2022-2023	2022 - 2 401 608,56 2023 - 2 824 545,83	Realizacja: Gmina Rogowo
60.	Wydatki w rozdziale 90003 klasyfikacji budżetowej - Oczyszczanie miast i wsi	2022-2023	2022 - 20 227,58 2023 - 18 396,91	Realizacja: Gmina Rogowo
ZASOBY PRZYRODNICZE				
61.	Wydatki w rozdziale 90004 klasyfikacji budżetowej - Utrzymanie zieleni	2022-2023	2022 - 68 425,72 2023 - 44 492,52	Realizacja: Gmina Rogowo
62.	Przeciwdziałanie kłusownictwu poprzez montaż systemu monitoringu nad Jeziorem Rogowskim oraz przeprowadzenie konkursu	2022	34 367,37	Realizacja: Gmina Rogowo W ramach tego zadania wydatkowano środki w kwocie 34 367,37 zł w tym środki EFRiM w kwocie 22 591,47 i wkład krajowy w kwocie 3 986,73 zł
63.	Budowa ogrodu Św. Doroty w miejscowości Rogowo	2022	48 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo Wydatkowano środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 48 000,00 zł
64.	Modernizacja i przebudowa terenów zieleni w centrum Rogowa (terenu koło herbu i fontanny - Fundusz Sołecki Rogowo)	2022	40 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
65.	Zakup kosiarki samojezdnej - traktorek (Fundusz Sołecki Recz)	2022	10 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
66.	Modernizacja drugiej części zieleni w rynku Rogowo (Fundusz Sołecki Rogowo)	2023	37 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
67.	Zakup rębaka	2023	24 900,00	Realizacja: Gmina Rogowo
68.	Realizacja Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw	2022-2023	w ramach działań statutowych, koszty niewyodrębnione	Realizacja: Nadleśnictwa
69.	Odnowienia lasu na powierzchni 141,02 ha	2022-2023	1 393 249,63	Realizacja: Nadleśnictwo Gołąbki
70.	Budowa ścieżki turystyczno-rekreacyjnej na terenie Leśnictwa Brudzyń	2023	292 243,25	Realizacja: Nadleśnictwo Gołąbki
71.	Budowa miejsca postoju pojazdów Rogowo-Wiktorowo	2023	70 099,00	Realizacja: Nadleśnictwo Gołąbki
POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE				
72.	Wydatki ogółem na dział 754 klasyfikacji budżetowej tj. bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa w tym m.in. wsparcie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych i zarządzanie kryzysowe	2022-2023	2022 – 753 914,75 2023 – 330 515,02	Realizacja: Gmina Rogowo
73.	Zakup samochodu specjalnego operacyjnego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żninie	2022	8 000,00	Realizacja: Gmina Rogowo
74.	Modernizacja remizy OSP w Cegielni	2022	489 911,14	Realizacja: Gmina Rogowo Z ogólnej kwoty dofinansowanie wyniosło: środki COVID 61 011,35 zł oraz RFIL 250 000,00 zł.
75.	Zakup wraz z montażem bramy garażowej OSP w Złotnikach	2022	41 988,65	Realizacja: Gmina Rogowo

Lp.	Nazwa zadania szczegółowego w ramach przedstawionych poniżej obszarów interwencji	Rok realizacji 2022, 2023	Koszt (zł)	Podmiot realizujący
76.	Zakup samochodu strażackiego średniego	2023	725 480,00	Realizacja: Gmina Rogowo
77.	Prowadzenie rejestru zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
78.	Prowadzenie rejestru poważnych awarii przemysłowych oraz kontroli zakładów	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Na opisywanym terenie w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe.
79.	Prowadzenie kontroli w zakładach / instalacjach	2022-2023	koszty administracyjne WIOŚ	Realizacja: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Na opisywanym terenie nie stwierdzono naruszeń.
Inne zadania				
80	Sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na wykonanie plaży wraz z pomostem w miejscowości Lubcz	2022	23 370,00	Realizacja: Gmina Rogowo
81.	Zagospodarowanie przestrzeni zdegradowanej na cele rozwoju społecznego – okolice stadionu	2022	1 236 559,53	Realizacja: Gmina Rogowo W ramach tego zadania poniesione zostały wydatki w kwocie 1 236 559,53 zł w tym środki RPO w kwocie 1 014 789,15 zł oraz z budżetu państwa w kwocie 106 819,91 zł.

Opracowano na podstawie: danych uzyskanych w czasie ankietyzacji, a także na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu Gminy Rogowo

4. ANALIZA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY ROGOWO W KONTEKŚCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Analiza wydatków Gminy Rogowo w przekroju lat 2022-2023 pozwala stwierdzić, że wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w ujęciu kwotowym wzrosły, przy podobnym przyroście wydatków ogółem. Szczegółowe informacje przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 11. Wydatki Gminy Rogowo w poszczególnych działach budżetowych w latach 2022-2023

Wyszczególnienie wydatków w poszczególnych latach	Wielkość wydatków w poszczególnych latach (zł)	
	2022	2023
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	1 228 591,20	1 721 655,13
Dział 020 - Leśnictwo	994,11	1 069,00
Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo	3 500,00	3 500,00
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	513 791,23	648 424,02
Dział 600 - Transport i łączność	3 680 520,71	6 920 305,69
Dział 630 - Turystyka	1 269 888,41	74 217,10
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	444 965,74	406 086,18
Dział 710 - Działalność usługowa	94 958,99	78 841,23
Dział 750 - Administracja publiczna	6 044 494,65	7 091 344,33
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 373,00	110 322,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 328 181,91	1 075 995,02
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	197 647,74	313 387,86
Dział 801 - Oświata i wychowanie	13 392 822,20	14 662 310,48
Dział 851 - Ochrona zdrowia	180 692,56	195 998,08
Dział 852 - Pomoc społeczna	3 223 449,60	2 832 989,32
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 131 207,30	44 007,00
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	98 372,50	76 493,06
Dział 855 - Rodzina	7 296 973,80	4 429 263,04
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 806 848,80	20 934 671,08
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 438 846,91	1 319 396,42
Dział 926 - Kultura fizyczna	3 561 990,65	846 990,13
ogółem	56 941 112,01	63 787 266,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z budżetu Gminy Rogowo i danych GUS

Wydatki budżetowe Gminy Rogowo w roku 2022 wyniosły 56,9 mln zł, by w kolejnym roku wzrosnąć do 63,8 mln zł.

W tym czasie wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wzrosły z 6,8 mln zł do 20,9 mln zł, a udział tych wydatków w ogóle wydatków zwiększył się z 12,0 % do 32,8 %. Warto zauważyć, że wydatki na ogólnie pojętą ochronę środowiska zawarte są również w innych działach klasyfikacji budżetowej np.: rolnictwo i łowiectwo, leśnictwo czy transport i łączność.

5. ANALIZA SPÓJNOŚCI ZADAŃ WYZNACZONYCH DO REALIZACJI W GMINNYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANYMI NA SZCZEBLU POWIATU

Analiza spójności zadań wyznaczonych do realizacji w gminnym programie ochrony środowiska z zadaniami realizowanymi na szczeblu powiatowym jest następująca:

- co do zasady realizowane zadania są ze sobą spójne ze względu na zamierzony efekt jakim jest poprawa jakości środowiska,
- widoczne są rozbieżności w sposobie zapisu poszczególnych zadań jednak wynikają one z istoty problemów występujących w obu jednostkach i możliwościach realizacji poszczególnych zadań na szczeblach: powiatowym i gminnym,
- występują różnice w zakresie układu treści czy objętości dokumentów, jednak zakres tematyczny jest podobny.

Ogólnie należy stwierdzić, że wszystkie analizowane dokumenty mają na celu ochronę środowiska i poszczególnych jego komponentów, dlatego treść i zgodność tych dokumentów biorąc pod uwagę spójność zapisów należy ocenić pozytywnie.

6. OPIS BARIER W REALIZACJI ZADAŃ

Analiza wykonania zadań pozwala na stwierdzenie, że podstawowymi barierami w realizacji zadań przewidzianych w programie ochrony środowiska są:

- **bariery finansowe** – spowodowane niewystarczającą ilością środków finansowych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska,
- **bariery związane z pandemią COVID-19** – z uwagi na wprowadzenie obostrzeń wydłużeniu ulegała część procedur administracyjnych zmierzających do realizacji inwestycji, a niektóre zadania związane np. z edukacją zupełnie odwołano co miało związek z koniecznością minimalizacji kontaktów społecznych – dotyczy to wprawdzie głównie pierwszego kwartału 2022 r., ale zaległości powstałe w poprzednim okresie sprawozdawczym mogły mieć odzwierciedlenie w obecnym,
- **bariery związane z niewystarczającą świadomością ekologiczną** – wynikające z braku wiedzy i pełnego przekonania o potrzebie ochrony środowiska przez poszczególne podmioty i mieszkańców, istnieje przekonanie, że np. oszczędzanie wody czy segregowanie odpadów w skali pojedynczego gospodarstwa domowego nie przyniesie oczekiwanych rezultatów,
- **bariery prawne** – każde zadanie jakie mogłoby być realizowane w zakresie ochrony środowiska musi być zgodne z obowiązującym prawem (np. z zakresu strategicznych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko), co w związku z mnogością interpretacji prawnych przepisów może powodować długotrwałą realizację niektórych zadań bądź niespójność działań podejmowanych przez różne podmioty,
- **bariery wynikające ze zmienności przepisów** – co związane jest choćby z faktem szybko zmieniającego się prawa w zakresie sposobów segregacji odpadów (nowe rozporządzenia), które np. dla mieszkańców mogą być niejasne.

7. TABELA WSKAŹNIKÓW UWZGLĘDNIONYCH NA POTRZEBY OCENY STOPNIA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Tabela 12. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2022-2023

Lp.	Wskaźniki	2022	2023
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, gdzie w ocenie uwzględnia się parametry wymienione poniżej:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	dwutlenek azotu (NO ₂),	A	A
	tlenek węgla (CO),	A	A
	benzen (C ₆ H ₆),	A	A
	ozon (O ₃),	A (D2)	A (D2)
	pył PM10,	C	A
	pył PM2,5,	A/A1	A/A1
	benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM10, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10.	C A	C A
2.	Klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin, gdzie w ocenie uwzględnia się:	klasa:	klasa:
	dwutlenek siarki (SO ₂),	A	A
	tlenki azotu (NO _x),	A	A
	ozon (O ₃)	A (D2)	A (D2)
Zagrożenia hałasem			
3.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	5,7	5,7
4.	Czy notowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasów?	brak badań	brak badań
5.	Ścieżki rowerowe (drogi dla rowerów) ogółem (km)	0	1,4
6.	Liczba przystanków autobusowych ogółem	82	82

Lp.	Wskaźniki	2022	2023
Pola elektromagnetyczne			
7.	Wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych	brak badań, w powiecie w normie	w normie
8.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	5,7	5,7
Zasoby wodne			
9.	Stan wód powierzchniowych badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	zły	zły
10.	Stan chemiczny Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 38 i 39	brak oceny	dobry
11.	Stan ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 38 i 39	brak oceny	dobry
12.	Klasyfikacja stanu wód podziemnych monitorowanych w punktach pomiarowych przez PIG-PIB - wody III klasy jakości, a więc wody zadowolającej jakości.	III klasa	III klasa
Gospodarka wodno – ściekowa i gospodarowanie wodami			
13.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca (m ³)	37,4	34,1
14.	Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) ogółem	99,9	99,9
15.	Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej (km)	179,0	180,5
16.	Liczba przyłączy wodociągowych (sztuk)	1626	1643
17.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym (tys. m ³)	248,9	225,1
18.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) ogółem	50,8	50,9
19.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	36,5	36,5
20.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych (sztuk)	760	765
21.	Ścieki komunalne odprowadzone i oczyszczone ogółem w ciągu roku (tys. m ³) łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	166,0	150,0
22.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu - BZT5 (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	553	1 190
23.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu - ChZT (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	10 585	11 681

Lp.	Wskaźniki	2022	2023
24.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – zawiesina ogólna (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	807	1 586
25.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – azot ogólny (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	2 910	2 607
26.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu – fosfor ogólny (kg/rok) – dotyczy oczyszczalni komunalnych	86	83
27.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków (sztuk): a. biologiczne b. z podwyższonym usuwaniem biogenów	a. 1 b. 1	a. 1 b. 1
28.	Osady wytworzone w ciągu roku w oczyszczalniach komunalnych (ton)	20	21
29.	Liczba zbiorników bezodpływowych (sztuk)	550	602
30.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (sztuk)	250	266
Zasoby geologiczne i gleby			
31.	Liczba próbek gleb przebadana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą na zlecenie rolników – badanie odczynu i potrzeb wapnowania	183	136
32.	Liczba próbek gleb przebadana przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą na zlecenie rolników – badanie zasobności w potas, fosfor i magnez	158	133
33.	Wielkość eksploatacji złóż surowców w danym roku (piaski i żwiry w tys. ton)	56	458
34.	Liczba planów zagospodarowania przestrzennego ogółem (sztuk)	41	41
35.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (%)	5,7	5,7
Gospodarka odpadami			
36.	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (t)	1 515,28	1 504,28
37.	Zmieszane odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca wg GUS (kg)	227,8	228,1
38.	Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku ogółem wg GUS (ton)	602,46	659,22
39.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów wg GUS (%)	28,4	30,5
40.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca (kg)	318	328
41.	Punkty Selektywnej Zbiórki odpadów - stan w dniu 31 grudnia (liczba)	1	1

Lp.	Wskaźniki	2022	2023
42.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych został osiągnięty / nie został osiągnięty	nie dotyczy	nie został osiągnięty
43.	Poziom składowania osiągnięty / nie został osiągnięty / nie został określony przepisami	nie został określony przepisami	nie został określony przepisami
Zasoby przyrodnicze			
44.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem (%)	13,8	13,8
45.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (podana w ha, przy czym statystyka GUS nie uwzględnia obszarów Natura 2000)	2 475,20	2 475,20
46.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem (%)	0,17	0,17
47.	Lesistość (%)	25,7	25,7
48.	Powierzchnia lasów ogółem (ha)	4 592,74	4 592,74
Poważne awarie przemysłowe			
49.	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
50.	Liczba zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	0	0
51.	Liczba zgłoszonych do WIOŚ poważnych awarii przemysłowych	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych Gminy Rogowo, GUS, WIOŚ i GIOŚ

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wśród najistotniejszych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” **za lata 2022-2023** wymienić należy zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym.

Zmiany **pozytywne** w latach 2022-2023 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza.
2. Modernizacja dróg w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych.
3. Jakość wód dostarczanych siecią wodociągową spełnia wymagane normy. Modernizacja sieci wodociągowej poprawia sprawność funkcjonowania sieci oraz sprzyja dostarczaniu mieszkańcom wody wysokiej jakości. Prowadzona jest konsekwentna modernizacja sieci wodociągowej.
4. Dobry stan chemiczny i ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 42.
5. Szkolenia rolników prowadzone przez ODR.
6. Badania gleb pod względem potrzeb wapnowania i zasobności w makroelementy wykonywane przez OSChR na zlecenie rolników co pozwala na stosowanie nawozów i wapnowanie w odpowiedniej wielkości, bez zwiększania eutrofizacji wód.
7. Dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.
8. Brak historycznych miejsc zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
9. W latach 2022-2023 na terenie Gminy Rogowo nie było zlokalizowanych zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej. Wg ewidencji prowadzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Żninie na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska.

Zmiany **negatywne** w latach 2022-2023 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń B(a)P i ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście całej strefy kujawsko - pomorskiej do której należy Gmina Rogowo. Nastąpiła jednak poprawa w zakresie stężeń pyłu PM10.
2. Brak pełnej informacji o występujących, potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych. Brak możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników.
3. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych za rok 2023 nie został osiągnięty.
4. Słaby stan chemiczny i ilościowy Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 43 (choć bezpośrednia przyczyna występuje poza obszarem Gminy Rogowo).
5. Zły stan badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących swym zasięgiem części Gminy Rogowo (na podstawie aPGW i badań WIOŚ / GIOŚ).

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej w poprzednim rozdziale należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Rogowo. Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań co odzwierciedla się zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Wzrosły nakłady budżetowe na zadania z zakresu ochrony środowiska. Należy mieć jednak na uwadze, że dwuletni okres porównawczy nie pozwala na stwierdzenie, że wydatki na ochronę środowiska wykazują stały trend. Może być to jedynie wynikiem realizacji mniejszej bądź większej liczby inwestycji w danych roku ze względu na ich przesunięcie na lata kolejne. Tendencję należy obserwować w latach kolejnych.

W zakresie edukacji ekologicznej zrealizowano przedsięwzięcie pn. „Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży z terenu Gminy Rogowo z zakresu ochrony przyrody i środowiska” w roku 2023, w ramach dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. W trakcie realizacji zadania zorganizowane zostały wykłady, konkursy ekologiczne oraz warsztaty, mające na celu edukację dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich świadomości ekologicznej.

Warsztaty terenowe dla młodzieży – ich celem było zapoznanie uczniów od podstaw z rodzimymi i obcymi gatunkami drzew i krzewów stosowanymi na terenach zieleni miejskiej, parków oraz pasów drogowych. Zakres materiału obejmował morfologię drzew i krzewów, ich wymagania siedliskowe, informację z zakresu warunków wzrostu i przydatności drzew na terenach zurbanizowanych oraz warunków abiotycznych wpływających na ich prawidłowy rozwój. Także zajęcia praktyczne – sadzenie uprzednio zakupionych w ramach dotacji 100 szt. sadzonek sosny czarnej.

Dożynki Powiatowe – ustawiono stoisko, na którym organizowane były pogadanki oraz konkursy przyrodniczo-ekologiczne.

Gminne Przedszkole w Rogowie we współpracy z Gminą Rogowo, zorganizowało „Powitanie Jesieni” w Dolinie Rzeki Gąsawka.

Przeprowadzono też wykłady ekologiczne w salce dydaktycznej zlokalizowanej przy plaży w Rogowie – dla dzieci klas pierwszych szkoły podstawowej, związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym: roli segregacji odpadów, poprawnej segregacji i wtórnego wykorzystania odpadów.

W 2022 r. odbył się też konkurs plastyczny „Myślę więc nie śmieję. Gmina Rogowo dla ziemi”.

9. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych. Z tego względu istotne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje programu.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku monitorowania i sprawdzania efektów realizacji wobec obowiązującego dotychczas „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027” za lata 2022-2023.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach

wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu.

Stały monitoring wdrażania zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim, co oznacza, że co dwa lata należy opracować raport z realizacji obowiązującego dokumentu. Wyniki tego raportu powinny być wskazówką, co należy poprawić, gdzie skoncentrować działania.

Następne dwa lata to realizacja kolejnych działań, po czym znowu należy sporządzić raport z kolejnych dwóch lat realizacji POŚ. Będzie on dotyczył lat 2024-2025.

Wybrane akty prawne:

Stan prawny na wrzesień 2024 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 725),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	9
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko - pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	9
Tabela 3. Wyniki średniego dobowego ruchu rocznego (SDR) dla drogi ekspresowej S5 oraz drogi krajowej nr 5 na terenie Gminy Rogowo wg Generalnych Pomiarów Ruchu 2010, 2015 i 2020/2021 celem porównania zachodzących zmian	16
Tabela 4. Ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) położonych w granicach Gminy Rogowo, wykaz celów środowiskowych dla tych JCWP oraz ocena zagrożenia nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.....	19
Tabela 5. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących swym zasięgiem Gminę Rogowo na podstawie wyników za lata 2016-2021 oraz za lata 2022-2023	22
Tabela 6. Stan chemiczny i ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obejmujących Gminę Rogowo – dane za lata 2019 i 2022	25
Tabela 7. Pobór wody z wodociągów publicznych zaopatrujących obszar Gminy Rogowo	30
Tabela 8. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Rogowo przebadanych w latach 2022-2023	33
Tabela 9. Ilość odpadów wytworzonych na terenie Gminie Rogowo w latach 2022-2023 – uwzględniono odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz z PSZOK	37
Tabela 10. Zestawienie zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Rogowo zrealizowanych w latach 2022-2023	48
Tabela 11. Wydatki Gminy Rogowo w poszczególnych działach budżetowych w latach 2022-2023	59
Tabela 12. Lista wskaźników monitorowania stopnia realizacji wdrażania programu ochrony środowiska w latach 2022-2023	62

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Gmina Rogowo i okolice	7
Ryc. 2. Średni dobowy ruch pojazdów na drogach krajowych i wojewódzkich części województwa kujawsko-pomorskiego wg GPR 2020/2021	15
Ryc. 3. Położenie Gminy Rogowo na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych	24
Ryc. 4. Łączne zagrożenie suszą na tle granic Gminy Rogowo.....	26
Ryc. 5. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Rogowo	34
Ryc. 6. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Rogowo	34
Ryc. 7. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Rogowo	34
Ryc. 8. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Rogowo	35
Ryc. 9. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Rogowo.....	35
Ryc. 10. Fragment poradnika segregacji obowiązującego na terenie Gminy Rogowo w okresie sprawozdawczym.....	41
Ryc. 11. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Mięcierzyn”	43
Ryc. 12. Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Rogowskich na tle granic Gminy Rogowo	44
Ryc. 13. Lokalizacja zespołów przyrodniczo-krajobrazowych jezior położonych w Gminie Rogowo.....	45

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe, gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 tej ustawy.

Program został przyjęty uchwałą nr XIV/92/2019 Rady Gminy Rogowo z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rogowo na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027”, z której zostały sporządzone raporty i przyjęte niniejszą uchwałą.

Z kolei, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. ww. ustawy raport z wykonania gminnego programu ochrony środowiska sporządzany jest przez wójta co 2 lata i następnie przedstawiany jest przez organ – radzie gminy.

Mając na uwadze powyższe podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Wódczak